

Základní škola a Mateřská škola Blatnice, okres Třebíč, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motto: „Škola by neměla být pouze místem, kde učitelé připravují své žáky na jejich budoucí život, ale místem, kde děti žijí svůj život naplno již nyní, užívají si jej a mají z něj radost.“

Č. j.:
Spisový znak: 2.1
Skartační znak: A 5
Účinnost od: 1. 9. 2024
Počet příloh: 0

Obsah:

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

- 2.1 Úplnost a velikost školy
- 2.2 Materiální, prostorové a jiné podmínky
- 2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků
- 2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty
- 2.5 Školní družina

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- 3.1 Zaměření školy
 - 3.1.1 Výchovně vzdělávací cíle
- 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie
 - 3.2.1 Klíčové kompetence
- 3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných
- 3.5 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním
- 3.6 Průřezová témata
 - 3.6.1 Zkratky průřezových témat a jejich tematických okruhů
 - 3.6.2 Začlenění průřezových témat

4. Učební plán

- 4.1 Učební plán v jednotlivých ročnících
- 4.2 Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk

- 5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.2 Anglický jazyk

- 5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.3 Matematika

- 5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.4 Informatika

- 5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.5 Člověk a jeho svět

- 5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.6 Hudební výchova

- 5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.7 Výtvarná výchova

- 5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.8. Tělesná výchova

- 5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.9 Pracovní činnosti

- 5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5.10 Náboženství – nepovinný předmět

- 5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- 6.1 Pravidla pro hodnocení žáků
 - 6.1.1 Způsoby hodnocení
 - 6.1.2 Kritéria hodnocení

7. Autoevaluace školy

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program „ČTYŘLÍSTEK“

1.2. Vzdělávací program

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.3. Studijní forma vzdělávání

denní

1.4. Údaje o škole

Název: **Základní škola a Mateřská škola Blatnice, okres Třebíč, příspěvková organizace**
(dále jen ZŠ a MŠ Blatnice)

Právní forma: **příspěvková organizace**
Adresa: **Blatnice 69, Jaroměřice nad Rokytnou 675 51**
Ředitelka školy: **Mgr. Marie Čermáková Tomanová**
Telefon: **+420 561 255 557**
E-mail: zsamsblatnice@seznam.cz
IČO: **75022869**

1.5. Zřizovatel

Název: **Obec Blatnice**
Právní forma: **obec**
Adresa: **Blatnice 61, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou**
Starosta: **Stanislav Husa**
Telefon: **+420 568 440 595**
E-mail: ou.blatnice@razdva.cz
IČO: **00375403**

Dokument byl schválen na pedagogické radě dne 26. 8. 2024

Dokument byl schválen Školskou radou dne 26. 8. 2024

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

V Blatnici dne 26. 8. 2024

.....
Mgr. Marie Čermáková Tomanová
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Od 1. ledna 2006 nese škola název Základní škola a mateřská škola Blatnice, okres Třebíč, příspěvková organizace. Celá organizace je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou od 1. 1. 2003. Jedná se o malotřídní školu (dvoutřídní), která poskytuje předškolní výchovu, základní vzdělání a výchovu žáků prvního až pátého ročníku v souladu se vzdělávací soustavou základních a mateřských škol, dále stravování ve školní jídelně (výdejna stravy).

Součástí školy jsou:

- mateřská škola
- základní škola
- školní družina
- výdejna stravy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola ZŠ a MŠ Blatnice patří mezi neúplné základní školy a poskytuje vzdělání žákům 1.-5. postupového ročníku.

Kapacita základní školy dle školského rejstříku činí 34 žáků.

2.2 Materiální, prostorové a jiné podmínky

V části budovy základní školy se nachází kancelář, 2 třídy, kabinet na pomůcky, sborovna, chodba s toaletami, technická místnost, šatna. V části mateřské školy je výdejna stravy, dvě herní místnosti a dva kabinety. Budova se nachází na oplocené školní zahradě s herními prvky, vyvýšenými záhonky, pískovištěm a relaxačním koutkem s posezením.

Výuka probíhá ve 2 třídách, které jsou vybaveny ICT technikou s připojením na internet, výukovými programy, interaktivní tabulí...

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Žáci i pedagogové mohou využívat knihy ze školní knihovny pro práci i studium.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, dvě učitelky a vychovatelka školní družiny, v případě potřeby pak také asistent pedagoga. Výuku nepovinného předmětu náboženství zajišťuje katechetka, případně kněz. Pedagogičtí pracovníci se aktivně zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) především v oblasti osvojování si nových metod práce.

Všichni členové pedagogického sboru ovládají práci na počítači, komunikují prostřednictvím elektronické pošty a využívají výpočetní, komunikační a prezentační techniku vhodným způsobem i ve výuce žáků.

Do školy dochází žáci z obce Blatnice a dojíždí žáci z okolních obcí.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronické žákovské knížky, webových stránek školy, na třídních schůzkách, v konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (žák. zástupců).

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. zřizovatel ustavil Školskou radu. Ve Školské radě zastupuje školu 1 člen zvolený pedagogickými pracovníky školy, 1 člen zastupující rodiče a 1 člen zastupující zřizovatele.

Základem vzdělávání a výchovy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných je úzká spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně-pedagogickým centrem.

Naše škola spolupracuje se spádovou školou ZŠOB v Jaroměřicích nad Rokytnou a s okolními malotřídními školami.

- OÚ Blatnice – návštěva školních akcí, zapůjčení prostor, informování o dění ve škole prostřednictvím obecního rozhlasu a Zpravodaje, spolupodílení se materiálně i personálně
- MěÚ Moravské Budějovice
- KÚ Jihlava
- Školící střediska
- Policie ČR, Městská policie
- ČČK
- BESIP
- ...

2.5 Školní družina

Školní družina zajišťuje výchovu mimo vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD také funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Její činnost je také propojena s prací žáků při vyučování – paní vychovatelka se seznámila s cíli školního vzdělávacího programu a vytvořila v návaznosti na něj ŠVP pro školní družinu.

Školní družina má kapacitu 20 dětí. Další údaje jsou rozvedeny v ŠVP Školní družiny při ZŠ a MŠ Blatnice.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název našeho školního vzdělávacího programu zní ČTYŘLÍSTEK, kde každý lístek znázorňuje jeden z hlavních pilířů naší školy, na kterých vše stavíme a chceme je stále více zpevňovat.

ŠKOLA RODINA TRADICE PŘÍRODA

Školní vzdělávací program „ČTYŘLÍSTEK“ je vytvořen tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Naším cílem je poskytnout každému žákovi takové vzdělání dle jeho individuálních možností, které nenásilnou a hravou formou rozvine jeho schopnosti, dovednosti, vědomosti a návyky. A to vše ve spojení všech čtyř pilířů čtyřlístku.

Vzhledem k malému počtu dětí je možné v naší škole vytvářet: **RODINNÉ PROSTŘEDÍ**. Děti a učitelé se mezi sebou dobře znají, znají své rodinné zázemí a případné problémy. Učitelé děti poznávají z mnoha hledisek a úhlů a mají možnost jim vyjít vstříc v jejich rodinných i učebních nesnázích. Cílem našeho školního vzdělávacího programu je vytvořit ze školy místo aktivního a radostného poznávání, místo, kde se plně respektují individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho právo na různost a individuální tempo. Velký důraz je v programu kladen na výchovné působení školy a spolupráci s rodinou.

Dalším pilířem jsou **TRADICE** národní i místní, na které se zaměřujeme během celého školního roku, zejména pak v období Vánoc, konce zimy a jara (vánoční a velikonoční zvyky, vynášení Morany, pálení čarodějnic, koledování atd.), velká pozornost je těmto tradicím věnována v jednotlivých měsíčních projektech napříč všemi vyučovacími předměty i zájmovými útvary.

Pilíř **PŘÍRODA** označuje spjatost naší školy s přírodou. Škola leží v krásné zachovalé krajině, která poskytuje dětem sportovní, zájmové i naučné vyžití. Pokud to počasí a další podmínky dovolí, je většina činností prováděna venku v přírodě – především tělocvik, zájmové kroužky a výuka předmětu Člověk a jeho svět. Škola se také zaměřuje na ochranu přírody a okolního prostředí různými akcemi a činnostmi během celého školního roku – akce „Sbíráme starý papír“, třídění odpadu ve škole, úklid kolem školy, příležitostný sběr odpadků po vsi, sázení stromků. Pokládáme za důležitější osobní prožitek než dlouhé slovíčkaření.

A aby se naše pilíře nezačaly takzvaně „bořit“, musíme neustále utužovat:

- **Partnerský vztah** mezi žáky a učiteli, ale také partnerský vztah mezi učiteli a rodiči založený na vzájemném respektu. Tento faktor klademe na první místo, protože je to právě vztahový a postojový aspekt, který ovlivňuje celkové působení učitele na žáky i volbu výukových metod a postupů včetně přístupu k hodnocení výsledků vzdělávání. V rovině každodenního života jsou pak eliminovány všechny projevy ponižování dětí a autoritativních postupů dospělých. Žáci jsou naopak přibíráni ke spolurozhodování ve všech relevantních situacích a mají maximálně široký prostor pro vyjádření svých postojů a názorů...
- **Bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima** – zatímco partnerský vztah se týká především vztahu učitelů k dětem, k jejich rodičům a ke kolegům, vytváření bezpečného klimatu je především prací učitelů se vztahy mezi dětmi a s dalšími prvky prostředí. Patří sem mimo jiné vyvozování pravidel společně s dětmi, stanovování pravidel, mezí a limitů neautoritativními a nerepresivními způsoby ale i každodenní systematický a záměrný rozvoj komunikačních a sociálních dovedností dětí.
- **Rozvíjení vnitřní motivace žáků** – na rozdíl od motivace vnější (odměny, tresty, hrozby známkami, poznámkami, propracované systémy kázeňských postihů atd.), je nám jasná souvislost vnitřní motivace a motivace k celoživotnímu vzdělávání, o němž se hovoří se stále větší naléhavostí. Proto je velmi důležité, aby se žáci naučili převzít zodpovědnost za své vzdělávání a aby věděli, co a proč se učí a jak toho dosáhnou. K udržení vnitřní motivace jsou nezbytné tři faktory: smysluplnost (učiva, činnosti), možnost mít vliv na průběh (tedy možnost výběru) a spolupráce. Učitelé naší školy se snaží připravovat

výuku se zřetelem na všechny tyto tři faktory. Zejména však naplnění požadavku smysluplnosti bylo pro pedagogy vzhledem k dosavadnímu závaznému obsahu vzdělávání často náročné. Proto to byla právě smysluplnost z pohledu dětí, která se stala jedním ze stěžejních kritérií při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu.

3.1 Zaměření školy – kdo jsme a kam směřujeme

Jsme malá škola v malé obci, která je otevřená všem, což nám umožňuje udržet si ve škole rodinnou atmosféru a přistupovat ke každému dítěti individuálně. Zaměřujeme se na rozvoj celé osobnosti dítěte. Vytváříme bezpečné, komunikující a čitelné prostředí pro žáky, učitele i rodiče. Naším cílem je společně pracovat na získávání dovedností a vědomostí a nezapomínat na propojení teorie s praxí. Klademe důraz také na výuku práce s počítači, jazykovou výchovu, čtenářskou, finanční a digitální gramotnost a rozvoj kreativity u dětí. Na naší škole jsme zavedli výuku cizího jazyka od prvního ročníku, protože vzhledem ke změnám ve společnosti cítíme společně s rodiči potřebu zvýšit jazykovou gramotnost žáků.

Záleží nám na vytváření a udržování kolektivu, který upevňujeme nejen v rámci klasických vyučovacích hodin, ale i při nejruznějších exkurzích, kulturních a sportovních programech či vícedenním pobytu v přírodě.

Naše škola není jen centrem poskytování vzdělávání, ale aktivně se podílí také na veřejném životě obce i mimo ni (besídky a divadelní představení pro veřejnost, dětský karneval, dětský den, vynášení Morany, masopustní průvod a mnoho dalších akcí).

3.1.1 Výchovně – vzdělávací cíle

Výchovně vzdělávací proces je realizován podle školního vzdělávacího programu pro mateřské školy a pro základní vzdělávání doplněný metodami moderní výuky:

- Projektové vyučování – po celý školní rok měsíční či dvouměsíční projekty
- Kritické myšlení

V průběhu vyučování jsou žáci vedeni k samostatnosti a ke spolupráci mezi sebou navzájem. Velmi dbáme na vybudování kladného vztahu mladší žák – starší žák – týmové řešení úkolů.

A. POVINNÉ PŘEDMĚTY

Český jazyk, matematika, člověk a jeho svět, informatika, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, tělesná výchova a anglický jazyk (od 1. ročníku).

B. PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ

Projektové vyučování je zařazováno v průběhu školního roku dle potřeby. Téměř každý projekt je zakončen pracovními dílničkami, kde si děti při skupinové práci i samostatně ověřují získané vědomosti. V rámci programu Začít spolu žáci pracují v tzv. Centrech aktivit, která jsou též malým projekty, kde se žáci učí spolupracovat a společnými silami přichází na řešení různých problémů, hledají informace, získávají vědomosti atd.

V rámci pravidelně opakovaných projektů jsou také plánovány různé exkurze, besedy s odborníky apod.

Příklad projektů, jež se každým rokem opakují:

- „DOPRAVNÍ VÝCHOVA“
- „ADVENT a VÁNOCE“
- „PEČUJEME O SVÉ ZDRAVÍ“ (Zdravé zuby, zdravá životospráva, první pomoc, beseda s policií...)
- „JARO“ (Morana, Masopust, Velikonoce)
- „MÍSTO, KDE ŽIJEME“ (Čistá Vysočina)
- **ZDRAVÁ ŠKOLA** (naše škola je součástí sítě škol podporujících zdraví)
- **ZAČÍT SPOLU** (vzdělávací program v mezinárodním označení Step by step) - dle tohoto programu se učí žáci 1. - 5. ročníku. Program vychází z pedagogického přístupu orientovaného na dítě. Jeho metodika zdůrazňuje individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny a školy, kreativitu, spolupráci, rozvoj komunikace a schopnost řešit problémy. Prostředí třídy je při výuce v některých předmětech uspořádáno do tzv. center aktivit, která poskytují dostatek možností pro individuální a skupinovou práci. Učební proces je odlišný pouze jeho průběhem, obsah učiva zůstává stejný jako v ostatních běžných třídách, plní se stejné osnovy výuky. Učivo je zpracováno do projektů, prostřednictvím tzv. integrované tematické výuky se snažíme zkoordinovat činnosti ve všech předmětech, které nejsou odděleny, ale co nejpřirozeněji zkombinovány. Využívá se metod kooperativního učení, kdy děti pracují při řešení úkolů ve skupinách a posilují pocity sounáležitosti, partnerství a budování týmu. Ke klasickému hodnocení známkami přidáváme hodnocení slovní a často vedeme žáky k sebehodnocení. Za velice důležitou se považuje spolupráce školy s rodinou.

Metodika programu ZAČÍT SPOLU

Začít spolu je metodika práce s dětmi v předškolním a mladším školním věku, která se používá v naší škole. Práce s dětmi se řídí těmito základními principy:

- 1) **Spolupráce rodiny a školy** – klademe důraz na jednotné působení rodiny a školy na dítě. Rodiče se podílejí na výchově a vzdělávání svých dětí, mají možnost vstupovat do třídy jako pozorovatelé, pomocníci a organizátoři.
- 2) **Individuální přístup k dítěti** – každé dítě je jedinečné, má jiné schopnosti a potřeby ke svému rozvoji. Práce je připravována tak, aby dítě zažilo úspěch a rozvíjelo svou osobnost.
- 3) **Třída vstřícná k dítěti a centra aktivit** – jinak uspořádaná třída do tzv. center nabízí podnětné tvůrčí prostředí pro práci dětí v menších skupinách. Jednotlivá centra jsou vždy vybavena různými pomůckami souvisejícími s danou činností.
- 4) **Integrované učení (hrou)** – učíme se v souvislostech s životem kolem nás. Jedno téma nás provází ve všech předmětech.
- 5) **Projektové vyučování a plánování** – žáci zpracovávají jedno zajímavé téma z různých úhlů pohledu. Učí se vyhledávat informace a používat je při řešení problému, spolupracovat ve skupině, nést odpovědnost za splnění úkolu, výsledky práce prezentovat. Většina žáků dokáže spolupracovat s ostatními a zvládá obhájit svůj názor.

Den v ZAČÍT SPOLU

1) RANNÍ ÚKOL/ZPRÁVA

Na žáky a žákyně čeká ranní dopis nebo zpráva, která je informuje o tom, co je daný den čeká, někdy je motivuje k dalším činnostem, jindy jim poskytuje náměty k přemýšlení či slouží k procvičení probíraného učiva.

2) RANNÍ KRUH

Ranní kruh umožňuje udržování třídních rituálů, jako např. vzájemné pozdravení, seznámení s programem daného dne, sdílení zážitků, oslavy či hraní her. Pedagog může snadno zjistit, co všechno už žáci o daném tématu vědí a co by se ještě chtěli dozvědět. Žáci sami mohou navrhnout témata, která je zajímají, a společně s vyučujícím pak mohou plánovat činnosti do center aktivit.

3) TRIVIUM

Po ranním kruhu obvykle následuje společná práce. Jedná se o učební aktivity, v nichž celá třída pracuje na společném zadání. Žáci pracují samostatně nebo kooperativně ve dvojicích či malých skupinkách. Nejčastěji se v této části dne probírá učivo z českého jazyka a matematiky.

4) PRÁCE V CENTRECH

Jednou z typických forem práce v programu Začít spolu jsou centra aktivit. Centra aktivit tvoří specifické prostředí třídy Začít spolu, bohaté na podněty a činnosti. Žák zde má vhodnější podmínky k učení a rozvoji svých kompetencí než během výuky, která se odehrává v lavicích s učebnicí nebo v klasické třídě. Toto prostředí působí mnohem útulněji, poskytuje „lidský rozměr“, soukromí, bezpečí a současně podporuje skupinové a kooperativní formy výuky. Činnosti v jednotlivých centrech propojuje vždy stejné téma.

Centra aktivit (CA) jsou ohraničené učební prostory, různě tematicky zaměřené a vybavené tak, aby stimulovaly žáky k aktivitě, hře a práci. Žáci se tu učí na základě vlastní zkušenosti, od sebe navzájem, nápodobou a pozorováním.

Práce v CA umožňuje také individualizaci výuky. Učitel zadá úkol, ale je na žákovi, jaký přístup k jeho řešení zvolí. Žáci tak mohou snáze uplatnit svůj styl učení a schopnosti.

CA jsou vždy označená a jasně vymezená, aby v nich žáci měli soukromí a bylo zřetelné, v kterém centru právě pracují. Každé CA je vybaveno různými pomůckami, které jsou žákům dostupné.

Nejčastější centra aktivit ve třídě Začít spolu jsou: matematika, pokusy a objevy, jazykové hry, čtení, psaní, ateliér.

5) HODNOTÍCÍ KRUH

Na závěr dne se všichni opět sejdou v hodnotícím kruhu. Děti představují výsledky své práce, hodnotí, co a jak se jim dařilo, nedařilo a proč, vyměňují si zkušenosti, dávají doporučení dalším skupinám, které budou v centru aktivit pracovat, učí se hodnotit svoji práci a také to, jak ocenit práci a výsledky druhých.

C. PRAVIDELNÉ KAŽDOROČNÍ NADSTANDARTNÍ AKTIVITY

1) PRAVIDELNÉ AKCE

- LOUČENÍ S LÉTEM + LAMPIONOVÝ PRŮVOD
- PLAVÁNÍ
- BRUSLENÍ
- LYŽAŘSKÝ VÝCVIK
- MIKULÁŠ VE ŠKOLE
- ROZSVĚCOVÁNÍ VÁNOČNÍHO STROMU
- VÁNOČNÍ DIVADLO
- DĚTSKÝ KARNEVAL
- MASOPUSTNÍ PRŮVOD

- DEN ZEMĚ
- ČISTÁ VYSOČINA
- DEN MATEK (akademie)
- ŠKOLA V PŘÍRODĚ
- DĚTSKÝ DEN
- ZAHRADNÍ SLAVNOST
- RODIČOVSKÁ KAVÁRNA
- BLATNICKÁ MINIŠKOLIČKA

2) PRAVIDELNÉ SOUTĚŽE ORGANIZOVANÉ ŠKOLOU

- DRAKIÁDA
- SBĚR STARÉHO PAPÍRU – jarní a podzimní
- RECITAČNÍ SOUTĚŽ
- PĚVECKÁ SOUTĚŽ

D. NEPOVINNÝ PŘEDMĚT

Náboženství (dle zájmu rodičů v daném školním roce)

E. ZÁJMOVÉ ÚTVARY

Jsou organizované v rámci školní družiny a mohou pracovat i pod jiným názvem s danou náplní.

- **ŠIKULKA** – nejrůznější výtvarné techniky a rukodělné práce
 - **KUDY Z NUDY** – toulky do přírody
 - **SPORTOVNÍ HRY** – sporty všeho druhu
 - **LOGICKÉ HRY** – rozvoj logiky zábavnou formou
 - **VAŘENÍ** – příprava pokrmů studené i teplé kuchyně
- Další zájmové kroužky dle roční nabídky mimo ŠD

- **KERAMIKA**
- **KYTARA**
- **FLÉTNA**
- **BADATELSKÝ KROUŽEK**
- **TVŮRČÍ PSANÍ**
- ...

G. ORGANIZACE VÝUKY

Pedagogicko-didaktický proces je realizován na základě Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Chod školy se řídí Organizačním řádem školy a ostatními vnitřními směrnicemi. Výuka začíná v 8.00 hod. a končí ve 12.55 hod. Dopolední vyučování zahrnuje dvě patnáctiminutové a jednu desetiminutovou přestávku, dále pak třicetiminutovou přestávku na oběd. Pořadí a délka přestávek je stanovena tak, aby respektovala fyziologické potřeby žáků. Po vyučování se děti, které zůstávají ve škole, rozchází do školní družiny nebo zájmových kroužků. Vyučovací předměty jsou řazeny ve školním rozvrhu s ohledem na biologicko-výkonnostní křivku žáků i učitelů.

H. INFORMAČNÍ SYSTÉM

- Webové stránky školy
- Školní vývěska
- Třídní schůzky
- Konzultační hodiny
- Tripartity - přátelské posezení rodič – žák – učitel
- Dny otevřených dveří
- Obecní rozhlas
- Obecní nástěnka
- Webové stránky obce
- Regionální tisk

3.2 Výchovné a vzdělávací cíle a strategie školy

Školní vzdělávací program „ČTYŘLÍSTEK“ koresponduje se strategiemi stanovenými v RVP ZV. Veškeré strategie mají za úkol rozvoj klíčových kompetencí žáků. Mezi naše základní strategie patří budování kvalitního příjemného prostředí, otevřená komunikace a navazování kvalitních vazeb mezi žáky a pedagogy. Neméně důležité strategie jsou rozvoj zaměstnanců a pedagogů jako prostředek k hledání cest ke vzdělávání širokého spektra žáků školy a uplatňování různých metod ve výchovně vzdělávacím procesu. Konkrétnější vzdělávací strategie a jejich popis je součástí jednotlivých vzdělávacích předmětů.

Cíl	Strategie
1) Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.	- záměrné vyhledávání informací a osvojování si forem učení - učení se navzájem, spolupráce s ostatními, skupinová práce - podnětné prostředí (práce s různými zdroji informací, výuka zaměřená na všestranný rozvoj osobnosti, výzdoba tříd, vlastní tvorba pomůcek, školního časopisu atd.) - sebehodnocení, zpětná vazba - propojení teorie s praxí - učení se odpočívat (relaxační chvilky) - respektování individuálního tempa žáků - práce s chybou (chyba jako kamarádka, nikoli nepřítel) - hodnocení formou zpětné vazby - hodnocení toho, co žák umí, nikoli toho, co nezvládá
2) Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	- problémové úkoly ze života, mezipředmětové vztahy - zadávání obecných úkolů s možností volby vlastní techniky, postupu, posloupnosti - práce s informacemi, jejich sběr, třídění, vyhodnocování - kooperativní učení, zážitkové učení - rébusy, hádanky, práce s nadbytečnou informací, logické hry
3) Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	- prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) - dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání druhým, respektování rozdílných názorů...) - problémové úkoly ze života - diskuse, brainstorming - práce ve skupinách - komunitní kruh
4) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	- respektování dohodnutých pravidel (práva, povinnosti, sankce) - kooperativní učení, spolupráce ve výuce - přebírání osobní zodpovědnosti za výsledky společné práce

	- aktivity OSV - týmové hry a soutěže - projektové dny
5) Připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné, zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.	- poznávání práv a povinností - dodržování mravních hodnot a pravidel slušného chování - umění svobodně se rozhodnout a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí - tvorba a dodržování pravidel ve skupině, třídě a škole - projektové vyučování - dodržování povinností vyplývajících ze získané funkce ve třídě - prezentace vlastní práce - vedení diskuse, argumentace, obhajování svých názorů a postojů
6) Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.	- učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city - učit se s pomocí dospělých orientovat ve vlastních citech - tvorba a dodržování dohodnutých pravidel - rozvoj emoční inteligence a sociálních dovedností - využívání vlastního příkladu - komunitní kruh - spolupráce s MŠ, rodiči a veřejností - environmentální výchova
7) Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.	- aktivní přestávky, tělovýchovné chvíle, častý pobyt venku - kurzy plavání - dodržování pravidel zdravé výživy (ve spolupráci s rodiči zdravé svačinky), režim dne - učení se umět včas a správně odpočívat - podporování tvořivosti a spontaneity - rozvoj zdravého klimatu třídy - respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení - rozvoj sociálních dovedností a emoční inteligence - kooperativní učení - důsledná prevence šikany a násilí
8) Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit se žít společně s ostatními lidmi.	- chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i v životě celé společnosti - otevřenost vůči spolužákům, solidarita s druhými - integrace zdravotně znevýhodněných dětí - ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem - seznamování s tradicemi - multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur a prostředí - návštěvy kulturních památek - rozvoj emoční inteligence a sociálních dovedností - tvorba a dodržování dohodnutých pravidel - komunitní kruh
9) Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	- uplatňování sebehodnocení - osvojování základních pracovních dovedností a návyků - vystupování před veřejností - rozvoj emoční inteligence a sociálních dovedností - seznamování s různými profesemi - referáty, prezentace, samostatná práce - diskuse
10) Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	- rozvíjení informatického myšlení - orientace v digitálním prostředí - seznamování se zásadami kybernetické bezpečnosti - účelné využívání výukových programů a vyhledávání potřebných informací - hledání možných řešení vzniklých problémů při práci - diskuse, sdílení, problémové úlohy - prezentace, skupinová práce

	- objevování, experimentování - práce s daty a jejich ochrana - badatelské aktivity, programování
--	---

3.2.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na vzdělávání na dalších školách. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: *kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.*

Kompetence k učení

- zajímá se o nové poznatky, získané poznatky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- má pozitivní vztah k učení, učí se s chutí a započetou práci dokončí
- k vlastnímu učení využívá různé způsoby a metody dle svých potřeb
- umí kriticky posoudit svoji dosaženou aktuální míru znalostí
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů
- čte s porozuměním, klade otázky, diskutuje a argumentuje
- plánuje si práci, vhodně střídá práci s odpočinkem
- samostatně pozoruje a experimentuje
- prezentuje svoji práci
- využívá zpětnou vazbu
- účinně používá hodnocení a sebehodnocení
- dodržuje dohodnutá pravidla práce a hodnocení

Kompetence k řešení problémů

- uvědomí si a pochopí daný problém
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- hledá a vybírá řešení
- umí svá rozhodnutí obhájit a vysvětlit
- hledá informace a rozlišuje podstatné od nepodstatných
- umí požádat o pomoc, přijmout ji a nabídnout druhým
- nebojí se vyslovit vlastní názor na věc, umí druhým sdělit své pocity a nálady
- pracuje trpělivě, pečlivě a vytrvale

- vytváří spolu s ostatními pravidla a dodržuje je

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně ústní i písemnou formou
- aktivně naslouchá druhým a vhodně reaguje
- argumentuje věcně, vhodně a přiměřeně
- má dostatečnou slovní zásobu
- ovládá komunikaci pomocí digitálních a informačních technologií a dbá zásad kybernetické bezpečnosti
- umí se vcítit do pocitů druhých, je pozorný a tolerantní
- rozumí nonverbální komunikaci, rozvíjí svou emoční a sociální inteligenci
- umí vhodně vyjádřit své názory

Kompetence sociální a personální

- je empatický, vstřícný, tolerantní (emoční a sociální inteligence)
- podílí se na vytváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- respektuje osobnost druhého, vnímá sám sebe jako osobnost a přijímá se
- respektuje při práci zkušenosti a názory druhých, umí o nich správně diskutovat
- umí nabídnout, přijmout a poskytnout pomoc
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se spolu s ostatními na vytváření pravidel při společné činnosti
- na základě poznání nebo přijetí nové role při práci pozitivně ovlivňuje kvalitu společného díla
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- dodržuje stanovená pravidla ve skupině, třídě, společnosti
- je tolerantní k sobě i druhým, empatický a vstřícný
- je ekologicky uvědomělý
- zodpovědně se rozhoduje a chová
- uplatňuje svá práva, ale zná i své povinnosti
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- aktivně se zapojuje do dění kolem sebe
- respektuje odlišnou národnost a rasu
- oceňuje národní i světové tradice a pozitivně vnímá kulturní, přírodní a historické bohatství
- umí zaujmout určitý postoj k různým životním situacím

Kompetence pracovní

- umí si zorganizovat pracoviště a čas a určit si pracovní postup
- vybírá si a používá vhodné metody práce, správné pracovní nástroje a materiál
- spolupracuje, váží si své práce a práce druhých
- pracuje s ohledem na bezpečnost a zdraví své a druhých
- seznamuje se s různými profesemi a výrobními postupy
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, dokončuje práci

Kompetence digitální

- umí přiměřeně svému věku ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a vhodně je využívá při učení, při zapojení do života školy a společnosti i samostatně
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah s ohledem na kybernetickou bezpečnost
- je schopen zvolit vhodné postupy, způsoby a prostředky k získání potřebných informací
- přiměřeně svému věku vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty a vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- umí digitální technologie efektivně využít k usnadnění života a ke zkvalitnění výsledků své práce
- chápe význam digitálních technologií pro společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- dokáže předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací jedná eticky

Organizační zajištění strategií školy

- učitel volí a střídá takové vyučovací metody a formy práce, které odpovídají jeho stylu práce a stupni pedagogických zkušeností
- přestávky jsou časově přizpůsobené potřebám naší školy
- každodenně (dle momentálních potřeb) využíváme výukové programy na PC
- zařazujeme práci na interaktivní tabuli
- rozšiřujeme třídní knihovnu

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření (§ 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující třídního učitele.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP).
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na jeho vzdělávání. Toto seznámení s PLPP všichni výše jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel PLPP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití služeb školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z PLPP žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími daných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou následně seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší též.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně. Škola postupuje dle platných právních předpisů.

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami integrujeme do běžných tříd. Integrovaní žáci jsou vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou zpracovány třídním učitelem, zástupcem školského poradenského zařízení, rodiči, případně dalšími odborníky. Plán schvaluje ředitelka školy. Jako vhodnou formu ověřování znalostí doporučujeme rodičům v těchto případech slovní hodnocení.

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností

dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka; na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje; v případě potřeby učitel PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Jestliže jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- viz Postup při tvorbě IVP pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním

- viz Postup při tvorbě IVP pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

3.6 Průřezová témata

Průřezová témata jsou v naší škole vnímána jako možnost seznámit děti s aktuálními problémy současného světa, pomoci jim pochopit tyto problémy a najít způsob, jak se k nim aktivně postavit. Z tohoto důvodu je průřezovým tématům věnována velká pozornost.

Pro základní vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*
- *Výchova demokratického občana*
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*
- *Multikulturní výchova*
- *Environmentální výchova*

➤ **Mediální výchova**

Průřezová témata jsou realizována integrací do jednotlivých předmětů tak, aby jejich obsah byl propojen se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů. Dalším způsobem realizace těchto témat využívaným v naší škole je jejich rozpracování do projektů.

3.6.1 Zkratky průřezových témat a jejich tematických okruhů

Osobnostní a sociální výchova – OSV

- osobnostní rozvoj OSV/1
- sociální rozvoj OSV/2
- morální rozvoj OSV/3

Výchova demokratického občana – VDO

- občanská společnost a škola VDO/1
- občan, občanská společnost a stát VDO/2
- formy participace občanů v politickém životě VDO/3
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO/4

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

- Evropa a svět nás zajímá VMEGS/1
- objevujeme Evropu a svět VMEGS/2
- jsme Evropané VMEGS/3

Multikulturní výchova – MkV

- kulturní difference MkV/1
- lidské vztahy MkV/2
- etnický původ MkV/3
- multikulturalita MkV/4
- princip sociálního smíru a solidarity MkV/5

Enviromentální výchova – EV

- ekosystémy EV/1
- základní podmínky života EV/2
- lidské aktivity a životní prostředí EV/3
- vztah člověka k prostředí EV/4

Mediální výchova – MdV

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MdV/1
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MdV/2
- stavba mediálních sdělení MdV/3
- vnímání autora mediálních sdělení MdV/4
- fungování a vliv medií ve společnosti MdV/5

- tvorba mediálních sdělení MdV/6
- práce v realizačním týmu MdV/7

3.6.2 Začlenění průřezových témat

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Český jazyk	OSV 1-3	MkV 2,4 OSV 1-3	OSV 1-3 VMEGS 1-3	OSV 1-3	OSV 1-2 MkV 1-4 MdV 1-6
Anglický jazyk			OSV 1-2	OSV 1-2	MkV 1,2,4 OSV 1-3
Matematika	OSV 1,2	OSV 1,2 EV 3	OSV 1,2 EV 3 VDO 1	OSV 1,2 VDO 1 EV 3,4	OSV 1,2 VDO 1 EV 3,4
Informatika				OSV 1,3 MdV 1,2,4	OSV 1,3 MdV 1,2,4
Člověk a jeho svět	VDO 1,2 MkV 1,2,3 EV 1-4 OSV 1-3 VMEGS 1	VDO 2 MkV1, 2 EV 1-4 OSV 1-3 VMEGS 1	VDO 2,3 MkV 1-5 EV 1-4 OSV 1-3	EV 1-4 VDO 2 OSV 1-3 VMEGS 1,2 MkV 1-4	EV 1-4 VDO 2 OSV 1-3 VMEGS 1,2 MkV 1-4
Hudební výchova	OSV 1	OSV 1	OSV 1	OSV 1	OSV 1 MdV 4,5 VMEGS 2
Pracovní činnosti	OSV 1,2,3 EV 4 MkV 1,2,4	OSV 1,2,3 EV 4 MkV 1,2,4	OSV 1,2,3 EV 4 MkV 1,2,4 VDO 2	OSV 1-3 EV 4 MkV 1,2,4 VDO 2	OSV 1-3 EV 4 MkV 1,2,4 VDO 2 MdV 1-7
Tělesná výchova	OSV1,2 MkV 2	OSV 1,2 MkV 2	OSV 1,2 MkV 2	OSV 1,2 MkV 2	OSV 1,2 MkV 2
Výtvarná výchova	OSV 1 MdV 1,2 VDO 1 EV 1,4	OSV 1 MdV 1,2 VDO 1 EV 1,4	OSV 1 MdV 1,2 VDO 1 EV 1,4	OSV 1 VDO 1 MdV 1,2,6 EV 1,4	OSV 1 VDO 1 MdV 1,2,6 EV 1,4

4. Učební plán

4.1 Učební plán v jednotlivých ročnících

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Ročník					1. stupeň celkem		
		1.	2.	3.	4.	5.	RVP	ŠVP	Disponibilní časová dotace RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7	7+1	7+2	6+1	6+1	33	38	5
	Anglický jazyk	2	2	3+1	3+1	3+1	9	16	7
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4+1	4+1	20	23	3
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	2+1	3	11	12	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Celkem		21	22	25	25	25	102	118	16

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

- předmět naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a je na naší škole posílen o 5 vyučovacích hodin

Anglický jazyk

- předmět naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a je na naší škole posílen o 7 vyučovacích hodin, vyučuje se již od 1. ročníku

Matematika

- předmět naplňuje vzdělávací oblast Matematika a její aplikace a je na naší škole posílen o 3 vyučovací hodiny

Člověk a jeho svět

- vyučuje se na naší škole jako předmět s tímto názvem a je posílen o 1 vyučovací hodinu

Dopravní výchova je realizovaná ve spolupráci s městem Moravské Budějovice a ve spolupráci s městskou policií. Teoretická i praktická část probíhá na dopravním hřišti v Moravských Budějovicích v rámci jednoho dopoledne 2krát za rok. Dopravní výchově se naše škola věnuje i při pravidelných projektech, organizujeme školní soutěž v dopravní výchově a účastníme se okresní soutěže. Žáci také pracují na interaktivní tabuli, kde mají k dispozici výukový program k tomuto tématu. Dopravní výchova je realizovaná i jako součást vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět.

Obecné poznámky

- základní vyučovací jednotkou nemusí vždy být vyučovací hodina (45 minut), vyučující má právo upravit délku vyučovací jednotky dle potřeb žáků
- při projektech musí vyučující dodržet časovou proporci jednotlivých předmětů v týdnu a zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace)
- průřezová témata se prolínají všemi vyučovacími předměty a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných předmětů

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Český jazyk a literatura a vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	7 hodin týdně
v 2. ročníku	8 hodin týdně
v 3. ročníku	9 hodin týdně
v 4. ročníku	7 hodin týdně
v 5. ročníku	7 hodin týdně

Vytváří možnost vyjadřovat se a účinně uplatňovat výsledky poznávání. Otvírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje komunikaci s kulturními tvůrcy a hodnotami. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých lidí. Ve všech částech předmětu Český jazyk jsou uplatňovány prvky dramatické výchovy.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací (slovníků, encyklopedií) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj
- má komplexní charakter a pro lepší přehlednost jej členíme do tří složek:

- 1) **Jazyková výchova** – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují

i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. Žáci jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení.

- 2) **Komunikační a slohová výchova** – učí žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, vyjadřovat se ústně i písemně, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a přiměřeně své věkové úrovni kriticky posoudit jeho obsah. Pro písemnou komunikaci se učí v praxi používat základní pravidla stylistiky, pro ústní komunikaci je cílem naučit žáky základním pravidlům při rozhovoru, volit vhodné verbální a nonverbální prostředky a účelně nakládat s dechem a hlasem.
- 3) **Literární výchova** – učí žáky prostřednictvím četby poznávat základní literární druhy a formulovat vlastní názory na přečtené texty, odlišovat literární fikci od skutečnosti, získávat a rozvíjet čtenářské návyky a dospívat k prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit a obohatit jejich duchovní život. Žáci se učí číst s porozuměním, vnímat specifické znaky jednotlivých druhů textů, formulovat vlastní názor o přečteném. V první řadě však žáci získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a prostřednictvím četby je podporován jejich emocionální vývoj a hledání životní hodnotové orientace. Kromě toho se žáci učí chápat také funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií; orientovat se v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život. Prostřednictvím četby je rozvíjeno emocionální zrání žáků a na příkladech jsou jim ozřejmovány životní a mravní hodnoty.

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Časové rozvržení výuky

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Český jazyk	7	8	9	7	7	38

Organizační vymezení

Předmět se vyučuje ve třídě. Při výuce je využívána ICT technika a nejrůznější výukové programy. Metody a činnosti práce jsou zaměřeny na skupinovou práci, samostatnou práci, sebekontrolu, projektové vyučování, společnou roční četbu, týdenní písemné prověřování znalostí.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- upřednostňujeme úkoly z prostředí, které žák zná
- rozvíjíme paměť (např. učení textů z paměti, navazující vyprávění s opakováním předchozího textu)
- dbáme na čtení s porozuměním
- učíme žáky získané poznatky uplatňovat v dalších činnostech
- používáme výukové programy na PC a pracujeme s moderními zdroji informací
- zadáváme žákům samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- umožňujeme žákům pozorovat a porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- odstraňujeme strach z hodnocení písemného projevu (dítě může požádat o neklasifikování)
- učíme žáky obhajovat použití pravidel
- vhodně zařazujeme do výuky různé slovní a další hry
- pracujeme s chybou, analyzujeme nesprávné postupy
- průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- umožňujeme žákům pozorovat různé jevy a hledat pro ně vysvětlení
- nebráníme žákům zvolit si pořadí vypracování zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- vedeme k bohatosti vyjadřování za pomoci synonym
- při komunikaci s žáky vždy užíváme vhodnou terminologii, symboly a zkratky
- učíme žáky diskutovat a polemizovat nad svým řešením
- necháváme žáky prezentovat výsledky jejich práce
- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní učení
- žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme s přihlédnutím k věku a individuálním možnostem žáků různě zpracované závěrečné práce, které následně prezentují a obhajují

Kompetence sociální a personální

- žáky starších ročníků vedeme k vysvětlování učiva mladším žákům
- oceňujeme dílčí pokroky a úspěchy
- podporujeme skupinovou spolupráci
- volíme takové formy práce, které jsou vhodné pro různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosáhnout osobního maxima
- od 1. ročníku učíme žáky pracovat v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- posuzujeme projevy žáků společně, necháváme všechny vyjádřit a navrhnout další postup
- potlačujeme u žáků negativní projevy netolerance a vulgarity
- vhodným způsobem učíme žáky pravidlům slušného chování vůči sobě i druhým
- rozvíjíme u žáků emoční inteligenci
- od 1. ročníku společně s žáky vytváříme pravidla a důsledně dbáme na jejich dodržování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k přípravě vhodných pomůcek pro danou činnost
- podporujeme vytváření prezentací různými prostředky včetně využití digitálních technologií
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- vyžadujeme od žáků zhodnocení jejich vlastní práce a očekáváme návrhy na zlepšení

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání a porovnávání informací
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali pomocí digitálních technologií kriticky posoudit získaná data

- učíme žáky efektivně využívat digitální technologie ke spolupráci a sdílení informací

Průřezová témata

OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)

MkV (Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita)

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

MdV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení)

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Český jazyk a literatura
Ročník: 1.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- plynule čte jednoduché texty - orientuje se v textu - postupně si osvojuje a rozvíjí čtenářské dovednosti	- praktické čtení - osvojení techniky čtení - pozornost a plynulost - orientační prvky v textu (článek, nadpis, řádek, odstavec) - tiché čtení, hlasité čtení		
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- najde v kreslené osnově chybějící děj - postřehne v mluveném projevu chybějící část - odhalí neúplnost při poslechu čteného - přečte slovo, krátkou větu a dokáže pochopení přečteného (ústní forma, přiřazení obrázku z nabídky)	- praktické čtení - naslouchání - věcné čtení - vypravování		
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- vyslechne toho, kdo hovoří - odpoví srozumitelně	- naslouchání – respektování mluveného projevu partnera - odpověď - střídání rolí - posluchač – mluvčí	OSV / 1 OSV / 2 OSV / 3	ČAJŠ
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- pečlivě vyslovuje - soustředí se na správnou výslovnost všech hlásek - pozná své nedostatky ve výslovnosti	- výslovnost - logopedické odstraňování nedostatků		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- volí vhodné tempo řeči a správně dýchá při mluveném projevu	- správné dýchání - vhodné tempo řeči		
ČJL-3-1-06	- využívá vhodný pozdrav a oslovení vzhledem k osobám (kamarád,	pozdrav, oslovení		

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	dospělá osoba) - umí vyjádřit jednoduchou prosbu a omluvu - umí sestavit jednoduché přání	- prosba, omluva - blahopřání		
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyjádří vlastní zážitek	vypravování		VV
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- při psaní používá základní hygienické návyky (sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon) - dodržuje základy hygieny zraku - používá uvolňovací cviky	- hygienické návyky spojené s psaním - hygiena zraku - uvolňovací cviky		VV TV
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky, slova - převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov - opisuje a přepisuje správně slova a věty - píše čitelně a úhledně, dbá na celkovou úpravu písemného projevu	- psaní písmen, slabik a slov - opis a přepis jednoduchých vět - diktát jednoduchých vět - psaní číslic		VV
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, blahopřání	psaní adresy, blahopřání, pozdravu z prázdnin, jednoduchý vzkaz		ČAJŠ
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- sestaví podle ilustrací jednoduchý příběh - podle příběhu vytvoří ilustrace	- sestavení ilustrací - jednoduchý příběh		VV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- sluchově a zrakově rozliší hlásky, písmena - odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - čte s porozuměním krátké a dlouhé samohlásky - zvládá sluchovou a zrakovou analýzu a syntézu otevřených i uzavřených slabik - rozdělí slovo na slabiky a hlásky - rozdělí větu na slova	• hláska – slabika – slovo • délka hlásek • rozvoj fonemického sluchu • poznávání písmen abecedy ve vztahu k nim odpovídajícím hláskám (písmeno malé, velké, tištěné, psané) • tečka, otazník, vykřičník		VV PČ
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- ukazuje na věci - přiřadí obrázek ke slovu, pojmenuje děj - přepisuje správný název – maluje obrázek	• význam slova • pojmy		VV PČ
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- pozná slovní označení osoby, zvířete a věci (obrázek – slovo) - snaží se užívat gramaticky správně tato slova ve svém mluveném projevu	• slovní druhy		
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- vyjadřuje krátce podstatu textu (Máma čte.) - čte a píše krátké podstatné části větného celku - seznámí se intonačně i písemně se začátkem a koncem věty - vypravuje a píše větou jednoduchou	• věta • intonace		
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- při vypravování se snaží pozorovat spojování slova vět - pokusí se poznat nejčastěji používaný spojovací výraz - snaží se různými spojovacími výrazy spojit dvě věty v jednoduché souvětí	• spojovací výrazy • věta		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- rozlišuje písemně i ústně délku samohlásky - čte a píše správně slabiky dy, ty, ny – di, ti, ni - čte a píše správně skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	• délka samohlásek • slabiky dy, ty, ny – di, ti, ni • skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova				
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čte a přednáší z paměti ve vhodném tempu a frázování literární texty přiměřené věku	- soustředěný poslech - přednes básně, rým		
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- jednoduše vyjádří krátce své osobní hodnocení čteného textu a zdůvodní	vyjadřování pocitů z přečteného nebo vyslechnutého textu – zážitkové čtení a naslouchání		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozliší literární text (próza) od básně (poezie) - hledá rýmy v básni	- próza, poezie - rým		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- hledá postavy v literárním textu - doplní text ilustrací - dramatizuje báseň, pohádku podle pokynů učitele - rozdělí s pomocí učitele postavy v pohádce - rozumí pojmům: spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec, ilustrace, časopis	- postava - vlastní výtvarný doprovod - dramatizace, loutkové divadlo - pohádka - spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrace, časopis		- návštěva divadelních a filmových představení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Český jazyk a literatura
Ročník: 2.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte plynule jednoduchý text nahlas i potichu - čte šeptem - rozumí textu - čte pozorně - doplní chybějící slovo do věty - odpoví na otázku k samostatně přečtenému textu	• základy techniky čtení a mluveného projevu • praktické čtení a naslouchání	MdV/2 MdV/4	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- vybírá odpověď na otázky v přečteném textu - odpovídá na otázky, které se zaměřují na podstatné informace - maluje obrázek s podstatnými informacemi - doplní do věty podstatnou chybějící informaci (slovo) - píše adresu - vyřídí krátký vzkaz v paralelní třídě, od maminky - hledá v napsané osnově chybějící údaje - zakreslí a zapíše osnovu - vypravuje po skupinách děj - seřadí rozstříhaný text podle děje – posoudí úplnost a neúplnost	• praktické čtení • adresa • vyřízení vzkazu • obrázková a psaná osnova děje • členění jazykového projevu		VV
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- respektuje mluvený projev druhé osoby - seznamuje se se základními komunikačními pravidly v rozhovoru - položí otázku v modelové situaci - nalezne srozumitelnou a vhodnou odpověď - telefonuje s rodiči	• komunikační pravidla • telefonování	OSV/1 OSV/2 OSV/3	ČAJŠ
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- vypravuje text podle výtvarné předlohy - vybere správné odpovědi k textu - reprodukuje text podle otázek	• věcné čtení • vyprávění		
ČJL-3-1-05	- čte se správným frázováním - vhodně při čtení dýchá a volí tempo řeči - dramatizuje krátký dialog	• krátké mluvené projevy • správná hygiena vyslovování		

v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- seznamuje se s verbálními i neverbálními mluvenými prostředky			
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- seznámení se s reklamou - pozná z obrázku, jaké zboží, činnost se nabízí - nabízí obrázkem různé činnosti - seznamuje se s verbálními a neverbálními mluvenými prostředky	• televize, reklama		INF VV
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vypravuje text podle obrázkové předlohy - dokončí krátký jednoduchý příběh - umí popsat jednoduché předměty a jejich vlastnosti - rozpozná známá hanlivá slova v modelových situacích a nahradí je vhodnými slovy - snaží se ve školní komunikaci užívat „vhodná“ známá slova	• krátké mluvené projevy • dokončení jednoduchého příběhu • vyprávění podle obrázkové osnovy • vyprávění podle časové posloupnosti • popis • hanlivá slova		VV
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- při psaní používá hygienické návyky - píše písmena a číslice v přirozené velikosti - dodržuje sklon písma - zachovává rozestupy písmen	• hygienické návyky při psaní – upevňování sezení, držení pera, umístění sešitu a sklon • zacházení s grafickým materiálem		
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- správně spojuje písmena a slabiky do slov - ovládá psaní jednoduchého textu - používá diakritická znaménka - píše čitelně a úhledně, dbá na celkovou úpravu písemného projevu	• dokončení nácviku psaní všech malých a velkých písmen psací abecedy • psaní, opis, přepis a diktát slov a vět, autodiktát		
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- napíše adresu, jednoduchý dopis a přání	• psaní adresy, dopisu, přání • nadpis a odstavec		ČAJŠ
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- dokončí děj příběhu - doplní ke kresbě slovně činnost postav - uspořádá obrázky podle poslechu	• jednoduchý příběh • členění jazykového projevu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozdělí hlásky do skupin samohlásky (krátké a dlouhé), souhlásky (měkké, tvrdé, obojetné) a dvojhlásky - procvičuje délky jednotlivých samohlásek - využívá slabikotvorné r, l při určování slabik - dělí slova na konci řádku	• slovo, slabika, hláska, písmeno • rozdělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky) • délky samohlásek • slabikotvorné r, l • slabika a dělení slov na konci řádku	OSV/1 OSV/2 OSV/3	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- seznamuje se s pojmy slovo nadřazené, podřazené, stejného a opačného významu, citově zabarvená – bez uvádění názvů - rozlišuje věc, děj, vlastnost - pozná osobu, zvíře, věc - základní řazení slov a vlastních jmen podle abecedy	• význam slova – slovo nadřazené, podřazené, stejného a opačného významu, souřadné, citově zabarvené • abecední řazení		VV
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- porovnává a třídí slova podle zobecněných významů	• označení objektu slovy		
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- umí pojmenovat slovní druhy - pozná podstatné jméno, sloveso, spojku, předložku, typické zástupce	• seznámení se slovními druhy • podstatná jména obecná a vlastní • slovesa, předložky, spojky		
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- užívá v mluveném projevu správné tvary slov při tvoření vět - seřadí slova do vět	• věta • pořadí slov ve větě		
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- rozliší druhy vět podle postoje mluvčího - dodržuje pravidla při psaní různých druhů vět na konci věty (tečka, vykřičník, otazník)	• druhy vět podle postoje mluvčího		

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- snaží se jednoduchou větou vhodně podle významu rozvíjet v krátká souvětí - vypravuje a píše krátkým souvětím s užitím spojky „a“ - vybere z daných možností vhodný spojovací výraz pro spojení dvou vět v souvětí podle smyslu - navrhuje více možností spojení vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy z dané nabídky	• věta • souvětí • spojovací výrazy		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- vyjmenuje a užívá pravopisně správně tvrdé a měkké souhlásky - píše správně i-y po tvrdých a měkkých souhláskách - zná a užívá pravidla pro psaní ú/ů v českých slovech - čte a píše správně skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - aplikuje správně znalosti o podobě párových souhlásek na konci slov - seznámí se s pravopisem párových souhlásek uvnitř slov - píše vlastní jména osob, zvířat a měst velkými písmeny - zná pravidlo psaní velkého písmene na začátku věty	• tvrdé a měkké souhlásky • psaní ú, ů • skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • párové souhlásky na konci slov (spodoba) • psaní vlastních jmen		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova				
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- vyjádří ústně jednoduše svůj osobní postoj k samostatně přečtenému literárnímu textu (pohádka) a zdůvodní - doplní vhodnou ilustrací	• čtení s porozuměním • pojmy vyprávění, vypravěč, příběh, děj		VV
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- přednese ve vhodném frázování a tempu básně - přednese ve vhodném frázování a tempu přiměřený literární text - reprodukuje volně a jednoduše přečtený text (pohádka) - vytvoří jednoduchý text na základě svého zážitku (výlet, dovolená) - doplní ilustrací	• přednes básně a úryvku • pojmy básně, verš, rým, • rytmus, přízvuk, přednes – recitace • poslech literárního textu • ilustrace (ilustrátor)	MkV/2 MkV/4	VV

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozezná rým a verš - pozná pohádku mezi různými čtenými a slyšenými texty	• rým, verš, pohádka		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- dramatizuje ve skupinách známou pohádku - dramatizuje za pomoci učitele jednoduchý příběh - navrhuje a vytváří ve skupinách za pomoci učitele (či starších spolužáků) masky, kulisy	• reprodukce, dramatizace textu • pojmy – divadlo, jeviště, herec, divák, loutky, maňásky	OSV/1	- návštěva divadelních a filmových představení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Český jazyk a literatura
Ročník: 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- plynule čte s porozuměním přiměřené texty - reprodukuje potichu přečtený text (pohádku) - doplní vhodná slova do textu - seznámí se s orientačními prvky v textu - pracuje s čtenářským deníkem	- hlasité plynulé čtení souvětí a vět (zdokonalování) - tiché čtení (zdokonalování) - podpora zájmu o individuální četbu	OSV/1 VMEGS/1 VMEGS/2 VMEGS/3	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti - vyhledává v dětské encyklopedii podle abecedního rejstříku požadovanou informaci	- věcné čtení - pozorné vyslechnutí čteného textu s porozuměním - orientace v textu, vyhledávání (abecední rejstříky)	OSV/2	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- dodržuje pravidla dialogu - popíše potřebné kroky při telefonování - používá základní komunikační pravidla v modelových situacích	- komunikační pravidla - zdvořilostní obraty	OSV/3	ČAJŠ - komunitní kruh
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost	artikulace		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dělá pomlky u čárky - používá verbální i neverbální prostředky v řeči v běžných školních situacích - používá správnou intonaci a přízvuk	komunikace (dýchání, intonace, přízvuk, pauzy, tempo, výslovnost)		
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- vytyčuje svoji jedinečnost - nabízí pomoc podle svých možností a schopností - hovoří o televizní reklamě - nalézá další potřebná sdělení	tisk, televize (reklama)		INF

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vypravuje krátce podle vlastní četby, ilustrace - volí vhodné tempo řeči - doplňuje ve skupině (řetěz vypravování) - vypravuje vlastní zážitky (víkend) - napíše krátce podstatné informace o ději	• vyprávění		VV
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- při psaní používá základní hygienické návyky - píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, dodržuje sklon písma a rozestupy mezi písmeny - píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě	• upevňování hygienických návyků při psaní • postupná automatizace psacího pohybu • psaní, opis, přepis, diktát, autodiktát		
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- provádí kontrolu vlastního projevu - umí se vyjádřit v jednoduchých formách písemného projevu - věcně správně sestaví dopis kamarádovi - napíše blahopřání - napíše pozdrav z prázdnin	• psaní číslic • psaní číslic velké tiskací abecedy • psaní: adresa, dopis, pozdrav z výletu, blahopřání, pozvánka, inzerát jednoduchá přihláška a dotazník		ČAJŠ
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- posuzuje dostatečnost informací - nalézá další potřebné informace - tvoří jednoduchý text (titulní strana) - pokusí se vytvořit krátký mluvený i psaný projev na základě svých zážitků - upoutá graficky, formálně i výtvarně svým jednoduchým sdělením ostatní	• jednoduchý souvislý text • titulní strana výukového textu		
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- naváže na krátký jazykový projev - věcně správně sestaví dopis kamarádovi - navrhne a napíše pozdrav z prázdnin - utvoří obrázkovou osnovu	• krátký mluvený projev • požádání o informaci • podání stručné informace, uvítání • obrázková osnova		VV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu jazyka - správně moduluje souvislou řeč	slovní přízvuk, intonace, tempo mluveného projevu		
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- pozná slova opačného významu - tvoří příklady (dvojice) - odhaluje a vysvětluje vícevýznamová slova - používá termíny - přiřazuje a doplňuje tato slova	- význam slova - vícevýznamová slova - slova nadřazená a podřazená, souřadná, souznačná, protikladná, mnohoznačná - slova přejatá, slova příbuzná	OSV/1	VV
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- na jednoduchém slově ukáže kořen a část příponovou a předponovou - nalézá podle kořene příbuzná slova k vyjmenovaným	- kořen, část příponová a předponová - vyjmenovaná slova a příbuzná slova		VV HV
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- vyjmenuje slovní druhy - rozlišuje typické zástupce slovních druhů	slovní druhy (ohebné a neohebné)		
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- pozná v projevu podstatné jméno a sloveso - vybírá z nabídky a třídí podstatná jména a slovesa se zdůvodněním - přiřadí podstatné jméno k rodu mužskému, ženskému a střednímu - skloňuje podstatná jména, pozná číslo, pád a rod - časuje slovesa, určuje koncovky - rozliší osobu, číslo a čas	- podstatná jména (pád, číslo, rod) - slovesa (osoba, číslo, čas) - rozlišování sloves - časování sloves		
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- spojí významově související jednoduché věty v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů - pokusí se navrhnout vhodný spojovací výraz - nachází nevhodné spojovací výrazy v takto záměrně sestavených textech a vhodně opraví - oddělí v dlouhém souvětí podle vlastního uvážení věty jednoduché - určování počtu vět v souvětí	- věta jednoduchá a souvětí - spojky a spojovací výrazy	OSV/1 OSV/2 OSV/3	

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího - tvoří různé druhy vět a volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - správně moduluje souvislou řeč (přímou i nepřímou)	• druhy vět • slovní přízvuk, intonace, tempo mluveného projevu		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	- užívá správně párové souhlásky uvnitř slova - v typických případech vlastních jmen píše velké písmeno - seznamuje se s významem vyjmenovaných slov - pochopí význam vyjmenovaných slov - ovládá řady vyjmenovaných slov - napíše pravopisně správně jednoduchá příbuzná slova - pracuje s výukovými programy	• spodoba • vlastní jména • vyjmenovaná slova • práce s výukovými programy	OSV/3	INF

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova				
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čte text s přízvukem - vyjadřuje krátce svůj postoj k literárnímu textu - zapíše společně s učitelem název textu - zapíše společně s učitelem dojmy z přečteného textu - vyjádří skupinovou ilustrací jednotlivé hlavní postavy	• čtení s porozuměním • líčení atmosféry příběhu • ilustrace děje		VV
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- vyhledá v textu požadovanou část - reprodukuje skupinově text po částech - vytváří otázky k textu - přednáší vhodné texty při vystoupeních - recituje z paměti	• reprodukce textu • recitace	OSV/1 OSV/2 OSV/3	- besídky a vystoupení pro veřejnost
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku	- seznamuje se se základními literárními pojmy - určí postavy a prostředí děje - rozlišuje pohádku a příběh - aktivně se podílí na dramatizaci	• postava • prostředí děje • pohádka, příběh • dramatizace		

od ostatních vyprávění				
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- upozorní na odlišnosti literárních textů podle doma i ve škole získaných informací - výtvarně vyjádří hádanku - pracuje tvořivě s pověstmi	• literární texty a pojmy • pověsti místní, regionální		- besedy v Městské knihovně - školní knihovna

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Český jazyk a literatura
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- rozpozná orientační prvky v textu - čte nahlas intonačně a rytmičky správně delší větné celky - vypravuje samostatně přečtený text – příběh	- základy techniky mluveného projevu – tvoření hlasu, frázování - tiché čtení s porozuměním		
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledá a píše klíčová slova, věty v textu - seřadí klíčová slova, věty podle děje - vypravuje děj podle klíčových slov, vět	- práce s výukovým textem - vypravování - základní komunikační pravidla		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- posoudí, zda jsou dosavadní informace dostačující - pokouší se řešit neúplně zadané úkoly - tvoří sdělení s potřebnými informacemi - doplňuje skupinově text a rozvíjí jej	- dopis - popis - rozvoj fantazie a tvořivého myšlení		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vypravuje text podle vlastní četby, upozorní na zajímavé části - dává otázky ze svého reprodukováného textu ostatním - rozdělí skupinově po částech text a vypravuje - upozorňuje na podstatná fakta ostatní	- vypravování - prezentace přečteného - vystižení jádra sdělení		
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- vede dialog o učivu ve skupině - vytvoří krátký a výstižný dialog s kamarádem (telefonování) - používá uvědoměle přímou řeč	- praktický dialog při osvojování učiva - telefonování - vzkaz na záznamník, SMS		
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- vyhledává reklamu v časopisech - posuzuje podle vlastního názoru grafickou i věcnou stránku reklamy - vytipuje nevhodnou reklamu a zdůvodní proč	reklama v médiích		INF

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- dodržuje významové pomlky - používá vhodné verbální i neverbální prostředky při různých komunikačních záměrech - vystupuje na akcích školy - rozlišuje a užívá vhodné tempo řeči	- komunikační záměr - přízvuk - pauza, tempo		- různé akce školy - recitační soutěž
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- pozná typické spisovné a nespisovné slovo - nahradí nespisovné slovo spisovným - užívá v psaném i nepsaném textu typická spisovná i nespisovná slova	slova spisovná a nespisovná		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- odhadne nevhodnost opakování stejných slov v textu - zařazuje častěji synonyma sloves - volí vhodné různá podstatná jména při doplňování vypravování - napíše dopis kamarádovi s adresou, vhodným oslovením a zakončením - navrhne obsahově a graficky správně pozvánku na akci třídy, školy - užívá kratší souvětí - obměňuje s doprovodným nákresem popis pěstování rostlin ze semene	- synonyma - dopis - oslovení - pozvánka - popis pracovního postupu		PČ
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- nakreslí obrázky ve skupině - žádá ostatní o vyprávění podle obrázků - vypravuje se skupinou po částech příběh a krátce zapíše	- jednoduchá osnova - souvislý jazykový projev		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova				
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- vytváří významové okruhy (slova jednoznačná a mnohoznačná)	- význam slov - významové okruhy slova - slova souznačná - slova mnohoznačná - slova citově zabarvená	OSV/1 OSV/2 OSV/3	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- tvoří podle kořene, příponové a předponové části příbuzná slova, zdůvodňuje - ukáže a vysvětlí nemožnost příbuzného slova na konkrétních ukázkách - skloňuje podstatná jména - rozlišuje koncovky v jednotlivých pádech - časuje slovesa	- koncovky podstatných jmen z hlediska stavby slova - předponová část, kořen, příponová část, koncovka (u jednoduchých slov) - předpony: od-, nad-, pod-, před-, vz-, roz-, bez-, ob-, vy-, vý- - předložky - časování sloves		
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určí v textu ohebné i neohebné slovní druhy - chápe podstatu ohýbání slov - správně určí spisovné a nespisovné tvary slov - určuje kategorie podstatných jmen a sloves	- slovní druhy - podstatná jména: opakování (rod, pád, číslo) - vzory podstatných jmen (bez vzorů předseda a soudce) - slovesa: opakování (osoba, číslo, čas), časování sloves - určování infinitivu - slovesa zvratná - jednoduché a složené slovesné tvary		
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozliší spisovný a nespisovný projev v mluveném textu - roztrídí typické spisovné a nespisovné tvary - dramatizuje spisovnou s nespisovnou mluvu	slova spisovná a nespisovná		
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- rozliší větný celek - osvojí si otázky na podmět a přísudek - přiřadí ke slovesu vhodné jméno - označí podmět a přísudek	základní skladební dvojice		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou	- pozná nesrozumitelnost dlouhého a složitého souvětí - snaží se podle děje a smyslu rozdělit souvětí ve věty jednoduché - snaží se podle smyslu spojit věty jednoduché v souvětí	věta a souvětí		

a souvětí, vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí				
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- pozná v souvětí spojovací výrazy - využívá různých výrazů při vlastní tvorbě souvětí - zaměňuje a využívá různé spojovací výrazy	• spojovací výrazy		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- rozšíří si znalost o další příbuzná slova ke slovům vyjmenovaným - píše slova se správným pravopisem	• vyjmenovaná a příbuzná slova		
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- seznámí se s pravidly shody podmětu s přísudkem - zdůvodní koncovky PJ podle rodu a vzoru podmětu i/y a napíše je - aktivně užívá v písemném projevu shodu podmětu s přísudkem	• shoda podmětu s přísudkem		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
 - určuje samohlásky a souhlásky
 - seřadí slova podle abecedy
 - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
 - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova				
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- pokusí se vyjádřit svůj názor na literární text - vyjádří výtvarně a slovně své pocity z poslechu divadelního představení - zapíše název knihy a jméno spisovatele - zakreslí obrázek k textu - čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a rozsahu	• kritické čtení • inzerát • čtení pozorné i plynulé • čtení jako zdroj informací • čtení vyhledávací	OSV/1 OSV/2	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- pokusí se používat v reprodukci přímou řeč - reprodukuje skupinově text po rolích - uvádí veřejná vystoupení - tvoří moderní pohádku	• volná reprodukce • dramatizace textu • ilustrace textu		VV - různé besídky a vystoupení pro veřejnost

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- dotváří básně - doplňuje veršovaný text - rozeznává a vysvětlí v textu základní literární pojmy - vysvětlí vlastními slovy základní literární pojmy	• přirovnání • spisovatel, básník • verš, rým		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- vytvoří z nalezených literárních pojmů jednoduchý rozbor literárního díla - výtvarně se pokusí o tvorbu rébusu pro literární text - správně prezentuje přečtený text	• literární text a pojmy • verš, rým		- návštěva Městské knihovny - školní knihovna

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Český jazyk a literatura
Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas a zvládá úkoly spojené s vyhledáváním informací v textu (ve slovníku nebo v krátkém souvislém textu) a jejich zaznamenávání	- praktické čtení: technika, pozornost, plynulost, orientační prvky v textu - čtení věcné: zdroj informací, vyhledávání informací, orientace - kritické čtení: analytické a hodnotící - zážitkové čtení jako součást literární výchovy		INF - komunitní kruh
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- odliší v textu podstatné a okrajové informace - upřesní a rozvine chybějící část sdělení - posuzuje nutnost dalších zjišťovacích otázek - používá k doplnění informací encyklopedie a další literaturu	práce s textem		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- vytváří komiks na základě přečteného textu - používá orientační prvky v textu, vymezení podstatné informace textu (pozvánka) - vyřadí z nabídky okrajové informace - sestaví ze zbývajících (klíčových) informací smysluplný text - navrhne rozuzlení a dokončení zápletky - prezentuje přečtený text	- jednoduché sdělení - pozvánka - inzerát - plakát	MkV/1 MkV/3	VV
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- upřesní a rozvine chybějící část sdělení - posuzuje nutnost dalších zjišťovacích otázek - používá k doplnění informací encyklopedie a další literaturu	práce s textem		INF

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- užívá dialog na základě potichu přečteného textu - rozlišuje podstatné od méně podstatného - vymezí klíčová slova a pojmy - vyhledává podstatné informace v naučné literatuře - používá získaná fakta při další práci	• pravidla dialogu • divadelní hra • tísňová volání • záznamník		
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- zváží a posoudí reálnost reklamy v modelových situacích - zhodnotí přiměřeně svému věku manipulaci v reklamě - pokusí se vytvořit reálnou a klamnou reklamu	• reklama		INF
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- volí náležitou intonaci v textu - pracuje s pauzou a přízvukem v textu - rozlišuje vhodné tempo řeči - vytváří modelové situace různých pocitů za pomoci hlasových cvičení - čte plynule a intonačně správně známý a věku přiměřený neznámý text - ukončí intonačně sdělení	• základy techniky mluveného projevu • dýchání a frázování • výslovnost • síla a barva hlasu • klesání hlasem • pěstování kultivovaného projevu		
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- dodržuje pravidla slušného chování a respektuje střídání rolí posluchače a mluvčího - používá soubor pravidel v komunikaci - naslouchá pozorně a adekvátně reaguje - navozuje situace pro využití spisovné, hovorové a nespisovné mluvy - aplikuje a prezentuje tyto situace před ostatními - vyhledává příklady ve sdělovacích prostředcích	• spisovná, hovorová a nespisovná komunikace	OSV/1 OSV/2 MkV/4	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- sestaví pohádku podle doposud známých literárních pravidel - rozepíše jednoduše role postav - popíše praktickou činnost (stolování, příprava jednoduchého pokrmu) - vyjádří jednoduše svůj postoj - popíše denní péči o domácí zvíře	• vlastní tvorba pohádky • popis činnosti		ČAJŠ
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- vytváří komiksovou osnovu - navrhne písemnou osnovu - porovná a posoudí dodržení časové posloupnosti děje - sestaví mluvený a písemný projev za použití osnovy - uspořádá zážitky z prázdnin, oslav, sportovních událostí	• osnova • dějová posloupnost • zážitkové situace	OSV/1 MV/1 MkV/4	VV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
 - tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova				
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- analyzuje slovo na kořen, část předponovou a příponovou na jednodušších pro ně srozumitelných slovech - odvodí slova příbuzná a udá příklady - píše bezchybně souhláskové skupiny ve styku předpony nebo příponové části v jednoduchých příkladech - zdůvodní zdvojené souhlásky mezi předponou a kořenem	• stavba slova • předpony s-, z-, vz- • předložky s, z • skupiny bje, bě, pě, vje, vě, mně, mě • dělení slov na konci řádku	OSV/1	
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- vysvětlí význam jemu známých slov - vyhledá pro něj významově neznámá slova ve slovnících - použije slova podobného významu výstižně ve sděleních - aplikuje v ukázkách použití vícevýznamových slov - vytváří hádanky protikladných slov	• význam slov	OSV/1 OSV/2	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky	- vyjmenuje slovní druhy - zdůvodní jednoduše poznání slovních druhů - zařadí některá plnovýznamová slova ke slovním druhům - používá slovní druhy v gramaticky správných tvarech ve frekventovaných spojeních v mluveném projevu - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	• slovní druhy • podstatná jména: mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor) • přídavná jména: skloňování přídavných jmen měkkých, tvrdých a přívlastňovacích (pouze seznámení) • zájmena: seznámení s druhy zájmen, nahrazování podstatných a přídavných jmen zájmeny, skloňování osobních zájmen • číslovky: rozlišování číslovek v textu • slovesa: určování mluvnických kategorií (osoba, číslo, čas), • slovesný způsob (oznamovací, podmiňovací a rozkazovací)	OSV/1 OSV/2	

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou mluvu v psaném textu - zařadí použití spisovných a nespisovných slov do různých komunikačních oblastí - nahradí známé nespisovné slovo spisovným - používá slova spisovná v mluveném i psaném projevu	• spisovná a nespisovná slova		
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- použije otázky pro podmět a slovesný přísudek - vyhledá podmět a přísudek, určí základ nutný k úplnému sdělení - vyznačí graficky vyjádřený podmět a přísudek - určí ve větě celku nevyjádřený podmět	• základní skladební dvojice • práce s větou	OSV/1	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- pozná větný celek - najde ve větě celku jedno nebo více sloves - používá vhodně větu jednoduchou a souvětí - objasní rozdíl – použití třířádkového rozhovoru - pozná v textu přímou řeč	• věta jednoduchá a souvětí • přímá řeč (seznámení)		
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- využívá v mluveném i psaném projevu větu jednoduchou i souvětí - spojí pomocí vhodných spojovacích výrazů více významově souvisejících vět jednoduchých v souvětí - rozpozná v souvětí spojovací výraz - zná různé spojovací výrazy - navrhne vhodný spojovací výraz - neopakuje v projevu stejné spojovací výrazy	• spojovací výrazy	OSV/1 OSV/2	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- prakticky ovládá základní principy lexikálního pravopisu slov českých a vybraných slov přejatých - aplikuje znalosti o vyjmenovaných slovech - rozpozná v projevu souzvučná slova - vysvětlí a používá psaní i/y v těchto slovech - tvoří příbuzná slova ke slovům vyjmenovaným a píše správně i/y	• vyjmenovaná slova • příbuzná slova		
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- zná pravidla shody podmětu s přísudkem - zdůvodní pravopis - používá shodu podmětu s jednoduchým přísudkem - seznámí se s pravopisem měkkých a tvrdých přídavných jmen	• shoda podmětu s přísudkem • měkká a tvrdá přídavná jména	MkV/1 MkV/2	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
 - určuje samohlásky a souhlásky
 - seřadí slova podle abecedy
 - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
 - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova				
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vyjádří vlastními slovy svůj zážitek z četby - roztrídí základní informace - posoudí činnosti hlavních postav - vyjádří vlastní postoj k obsahu textu - doporučí, popř. nedoporučí text ostatním čtenářům - vypíše základní informace (autor, název) - zapíše a výtvarně znázorní kladné – záporné vlastnosti, činnosti	• dojmy z četby a jejich zaznamenávání	OSV/1	VV
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- čte plynule a intonačně správně - prezentuje před spolužáky přečtený text - zhodnotí jednoduše obsah - doplňuje reprodukci ilustrací - nachází téma, o kterém je schopný psát - vytvoří vlastní text na dané téma - respektuje základní pravidla vypravování - navrhne dramatizaci při tvorbě vlastního literárního textu - dotváří verše - skládá krátké básně	• tvořivé činnosti s literárním textem • vlastní tvorba na libovolné téma • dramatizace	MdV 1-6 MkV/4 OSV/1	VV
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozpozná poezii a prózu podle základních pravidel - odliší jednoznačnou literaturu uměleckou a věcnou - seznámí se z různými typy uměleckých textů - identifikuje lidovou slovesnost - rozliší, objasní a užívá naučnou literaturu při výuce - pojmenuje divadelní hru (znaky komunikace)	• umělecké texty (bajka, pověst, divadelní hra) • naučná literatura		INF - návštěva Městské knihovny - školní knihovna
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- vyhledá v textu základní literární pojmy - rozliší a použije termín verš, rým, sloka - navrhne vlastní rým - používá v reprodukci přirovnání - pozná nejznámější ilustrátory - pokusí se přiřadit dětského spisovatele podle obrázku k ukázce textu - identifikuje a rozliší podle literárních znaků pohádku, povídku, bajku, pověst, báseň	• základní literární pojmy: báseň, povídka, bajka, pověst, divadelní hra • básník, spisovatel, ilustrátor • čtenář • herec, režisér • říkanka, hádanka, rozpočítadlo, přirovnání atd.	MdV 1–6 OSV/1 OSV/2 MkV/1 MkV/4	- divadelní představení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	2 hodiny týdně
v 2. ročníku	2 hodiny týdně
v 3. ročníku	4 hodiny týdně
v 4. ročníku	4 hodiny týdně
v 5. ročníku	4 hodiny týdně

Vytváří možnost vyjadřovat se a účinně uplatňovat výsledky svého poznání v komunikaci s jinými žáky v rámci vzájemné integrace a globalizace Evropy a světa. Otvírá žákům svět bez jazykových bariér při poznávání jiných kultur a jejich hodnotových systémů. Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací, ale hojně proniká i do každodenního života žáků. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, dialogy a konverzace s důrazem na správnou výslovnost a ztrátu ostychu při komunikaci cizím jazykem.

Na konci 5. ročníku by žáci měli dosáhnout úrovně A1 evropského referenčního rámce, kde žák:

- rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá;
- představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu (např. o místě, kde žije; o lidech, které zná; o věcech, které vlastní) a na podobné otázky odpovídá;
- jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Předmět Anglický jazyk se skládá z:

1) perceptivní řečové dovednosti:

- dbáme na vyslovování a správné fonetické čtení v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- procvičujeme jednoduché pokyny a věty, na které žáci adekvátně reagují
- pracujeme s porozuměním jednoduchým textem, kde vyhledáváme a doplňujeme informace
- používáme dvojjazyčný slovník a slovník na internetu

2) produktivní řečové dovednosti:

- procvičujeme sestavení gramaticky a formálně správného písemného sdělení
- konverзуjeme na různá témata ústně i písemně

3) interaktivní řečové dovednosti:

- vedeme jednoduchou konverzaci s dodržáním formálních náležitostí komunikace (pozdrav, zdvořilostní fráze, kladení otázek)

Ve vyučovací hodině je kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů a reprodukce textu v písemné a ústní formě kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a další aktivity.

Časové rozvržení výuky

	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Vyučovací předmět Anglický jazyk	2	2	4	4	4	16

Organizační vymezení

Předmět se vyučuje ve třídě s interaktivní tabulí. Při výuce se využívá ICT technika, nejrozličnější výukové programy, internet a další. Metody práce jsou zaměřeny na skupinovou práci, samostatnou práci, sebekontrolu. Probíhá pravidelné ústní i týdenní písemné prověřování znalostí.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- na začátku vyučovací jednotky vyvodíme cíl a na konci vyučovací jednotky společně s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- vedeme žáky k sebekontrolě a k sebehodnocení
- upřednostňujeme úkoly z prostředí, které žák zná a které navazují na další probíraná témata zejména z předmětu Člověk a jeho svět
- rozvíjíme paměť
- dbáme na čtení s porozuměním
- učíme žáky získané poznatky uplatňovat v dalších činnostech s důrazem na komunikaci v cizím jazyce
- používáme výukové programy

Kompetence k řešení problémů

- navozováním problémových situací z reálného života učíme žáky vhodně reagovat v cizojazyčném prostředí
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vedeme žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali
- vhodně zařazujeme do výuky různé hry, kvízy...
- pracujeme s chybou
- učíme žáky správně používat slovník a najít vše potřebné

Kompetence komunikativní

- využíváme metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce
- používáme audio a videonahrávky, abychom s žáky procvičili porozumění mluvenému slovu
- využíváme písničky, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- učíme žáky pozorně naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- necháváme žáky prezentovat výsledky svojí práce

Kompetence sociální a personální

- zařazováním vhodných konverzačních témat vedeme žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivujeme žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali
- podporujeme začlenění každého žáka do výuky
- žáky starších ročníků vedeme k vysvětlování učiva mladším žákům
- oceňujeme dílčí pokroky a úspěchy
- podporujeme skupinovou spolupráci

Kompetence občanské

- využíváním autentických obrázků vedeme žáky k poznávání kultur, zvyků a tradic v anglicky mluvících zemích a porovnáváme je s našimi zvyky
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližujeme chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné přípravě jednoduchých pomůcek pro výuku
- podporujeme žáky, aby samostatně pracovali se svým vlastním slovníkem a s dvojjazyčným slovníkem
- povzbuzujeme žáky k dokončení započaté práce

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Anglický jazyk
Ročník: 1.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Řečové dovednosti CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - pozdraví a krátce se představí - jednoduše odpoví na dotaz učitele - rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života	<i>Tematické okruhy:</i> - Rodina - Počítání do deseti - Školní potřeby - Hračky - Barvy - Oblečení - Narozeniny - Koupání - Zvířata - Vánoce, Velikonoce	OSV/1 OSV/2	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- snaží se vyslovovat srozumitelně jednotlivá slova - reprodukuje slovní zásobu ze známých tematických okruhů v přiměřeném rozsahu - pojmenuje členy rodiny - rozliší základní barvy - napočítá do 10 - pojmenuje běžná zvířata - řekne a zazpívá jednoduché básně a písně	<i>Typy textů:</i> - Pozdravy - Jednoduché pokyny ve výuce - Jednoduché rozhovory - Říkanek, básničky a písničky - Dotazy a krátké odpovědi - Prání	OSV/2	M HV ČAJŠ
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- snaží se porozumět pomalému a správně vyslovovanému dialogu s vizuální oporou - klade jednoduché otázky týkající se předmětů v jeho bezprostředním okolí - zeptá se na jméno - zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let - pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně - předvede jednoduchou konverzaci se svým spolužákem - získává představu o zvycích a tradicích v anglicky mluvících zemích	<i>Jazykové struktury a gramatika:</i> - Pravidelné tvoření množného čísla - Osobní zájmena - Kladná a negativní odpověď - Prívlastňovací zájmena můj, tvůj - Hlávky a jejich výslovnost	MkV/1 MkV/4	ČAJŠ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Anglický jazyk
Ročník: 2.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Řečové dovednosti CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova a slovní spojení reprodukuje slovní zásobu ze známých tematických okruhů v přiměřeném rozsahu - pojmenuje a velmi jednoduše popíše běžné předměty kolem sebe	<i>Tematické okruhy:</i> • Zvířata v zoo • Školní pomůcky a činnosti • Školní potřeby • Barvy • Jídlo • Obličej • Místnosti v domě • Oblečení • Dětské sportovní činnosti • Vánoce a Velikonoce		ČAJŠ
CJ-3-1-05 přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a slovního spojení			
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- píše slova ze slovní zásoby známých tematických okruhů - píše krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - rozumí jednoduchým otázkám a jednoduchou větou na ně odpoví - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) - zeptá se, co některá zvířata umí a na stejnou otázku odpoví - pojmenuje a velmi jednoduše popíše běžné předměty kolem sebe - sdělí, co rád jí a pije, zeptá se na totéž - popíše v základních rysech svůj vzhled - zeptá se na umístění běžných předmětů a na stejnou otázku odpoví - užívá názvy základních barev při jednoduchém popisu osob či věcí - sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na totéž - charakterizuje velmi stručně aktuální stav počasí - uvede, jakou sportovní činnost právě dělá	<i>Typy textů:</i> • Pozdravy • Jednoduché pokyny ve výuce • Jednoduché rozhovory • Řídky, básničky a písničky • Dotazy a odpovědi • Jednoduchý popis • Přání • Komiksy	OSV/1 OSV/2 OSV/3	TV VV
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu,	- píše slova, slovní spojení a jednoduché věty dle předlohy a přečte je - pojmenuje věci, které jsou mu blízké, a napíše je	<i>Jazykové struktury a gramatika:</i> • Základní podstatná a přídavná jména • Osobní zájmena • Základní číslovky		

pokud má k dispozici vizuální oporu		• Sloveso „have got“ v kladné i záporné větě • Sloveso „like“ v kladné i záporné větě • Sloveso „can“ v kladné i záporné větě • Rozkazovací způsob • Jednoduché užití přítomného času průběhového • Předložky „in“ a „on“ při popisu umístění • Dotazy na množství počítatelných podstatných jmen • Neurčitý člen		
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- porozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu s vizuální oporou - porozumí jednoduchým větám - poznává odlišnou kulturu a různé zajímavosti ze života dětí - získává představu o zvycích a tradicích v anglicky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi - řekne a zazpívá jednoduché básně a písně		MkV/1 MkV/4 VMEGS/1 VMEGS/2	ČAJS HV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Anglický jazyk
Ročník: 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Řečové dovednosti: CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty	- nahlas vyslovuje foneticky správně jednoduché výrazy a texty - přiměřeně zvládá základy techniky čtení - recituje z paměti několik říkanek, básniček a zazpívá několik písní - zvládá pravopis osvojených slov a tvarů - přeloží a reprodukuje jednoduché texty a výrazy - používá dvojjazyčný a obrázkový slovník - rozpoznává výslovnostní znaky používané ve slovnících - vybere základní informace z jednoduchého textu - seznamuje se se zvyky a tradicemi v anglicky mluvících zemích - používá jednoduché zdvořilostní fráze - předvede jednoduchou konverzaci se svým spolužákem - pokládá otázky, odpovídá na otázky - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a reaguje na ně - rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování - používá jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování - pozdraví a rozloučí se - pojmenuje a označí barvami běžné předměty ve škole - pojmenuje běžné hračky a hry - řekne si v obchodě o běžné ovoce a pamlsky - sdělí, jaké ovoce má rád a zeptá se na totéž - sdělí, které běžné sportovní předměty vlastní a zeptá se na totéž kamaráda	<i>Gramatické okruhy:</i> - sloveso TO HAVE - sloveso TO BE - TO BE + WEARING - CAN - jednoduché „Wh“ otázky - množné číslo podstatných jmen - přídavná jména přivlastňovací a přivlastňování pomocí 's - zájmena osobní a ukazovací - základní číslovky - rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu - člen neurčitý a základní podstatná jména - užití „this“ a „these“ při označování věcí - vazba there is / there are - hlásky a jejich výslovnost - slovní přízvuk - pravopis <i>Slovní zásoba a tematické okruhy:</i> - čísllovky 1–20 - základní zdvořilostní fráze - školní pomůcky a činnosti - barvy - hračky - ovoce - sportovní potřeby - základní části lidského těla	OSV/1 OSV/2 MkV/1 MkV/4 VMEGS/1 VMEGS/2	ČJ HV ČAJS VV TV

na základě textové a vizuální předlohy	- používá číslovky od 1 do 20 - zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví - popíše v základních rysech blízké osoby - sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na majitele konkrétního oblečení - označí oblečení dle velikosti - pojmenuje části lidského těla - zeptá se kamaráda, zda umí konkrétní, běžný sport a na stejnou otázku odpoví - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - řekne a zazpívá jednoduché básně a písně	• nábytek • místnosti v domě • domácí zvířecí mazlíčkové • lidé • přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří • oblečení • rodina <i>Komunikační situace:</i> • uvítání a rozloučení • pokyny při hrách • nakupování • dotazování na oblíbenost ovoce • dotazování na vlastnění předmětů • popis a charakteristika osob • dotazování se na majitele předmětu • pokyny při výuce, běžných • činnostech a při hrách • písně a říkanky <i>Reálie:</i> • hudební výchova v anglické škole • hry anglických dětí • nakupování na anglickém ovocném trhu • sportovní činnosti anglických dětí • zvířata chovaná anglickými dětmi pro potěšení • výletní místa v Británii • anglická rodina • Halloween, Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii		
---	--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Anglický jazyk
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Čtení s porozuměním CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- rozumí obsahu jednoduchého čteného textu - přeloží jednoduché texty - ovládá foneticky správně slovní zásobu z daných tematických okruhů - recituje zpaměti několik říkanek - zazpívá několik písní - formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně	<i>Gramatické jevy:</i> - sloveso TO BE - sloveso TO HAVE + zápor - sloveso LIKE (+ ing) - přítomný čas průběhový - určení času (hodiny) + předložka AT - jednoduché „wh“ otázky - předložky místa „v“, „na“, „pod“ - dotazy na pojmenování předmětů v angličtině - sloveso mít ve 3. osobě jednotného čísla - přivlastňovací zájmena jeho, její - otázka a zápor v přítomném čase plnovýznamových sloves ve 3. os. j. č. - stupňování přídavných jmen - stažené formy slovesa být v kladu a v záporu - vazba there is/there are - otázka a krátká kladná/záporná - odpověď k slovesu mít rád - předložka se dny v týdnu - vyjádření času - přítomný čas průběhový - základní fonetické znaky - výslovnost hlásek ve slovech	OSV/1 OSV/2 OSV/3 MkV/1 MkV/4 VMEGS/1 VMEGS/2	ČJ HV ČAJŠ VV TV
Poslech s porozuměním CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně	- poslouchá s porozuměním a reaguje na běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev vyučujícího - poznává zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích - k porozumění obsahu aplikuje novou slovní zásobu - rozumí obsahu jednoduchého textu	<i>Slovní zásoba a tematické okruhy:</i> - anglická abeceda - číslovky 1–100		

a má k dispozici vizuální oporu				
Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- používá jednoduché fráze - užívá prakticky číslovky 1–100 - zvládá pravopis osvojených slov a tvarů - napíše jednoduché věty - přeloží jednoduché texty a výrazy - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět	• členové širší rodiny • běžné potraviny, ovoce a zelenina • běžná zvířata v zoo, zvířata na farmách • běžné vlastnosti zvířat • důležité budovy a obchody ve městě • volnočasové aktivity • dny v týdnu • běžná povolání a nástroje s nimi spojené • běžné typy počasí • aktivní práce s anglicko-českým a česko-anglickým slovníkem, audionahrávkou • popis činností týdenního režimu • písně a říkanky		
Mluvení CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- zapojí se do jednoduchých rozhovorů ve skupině - s pomocí učitele diskutuje v rámci daného tématu - vstupuje do jednoduchých rolí - popíše ústně, jednoduchým způsobem dění kolem sebe	<i>Komunikační situace:</i> • hledání něčeho nebo někoho • blahopřání a předání dárků • uvedení času (hodin) • jednoduchý popis vzhledu zvířat • dotaz a odpověď na umístění • způsoby dopravy týdenní režim • popis činnosti běžných povolání • dotazy na počasí <i>Redlie:</i> • rodinní příslušníci žijící v různých částech světa • zvířata na farmách v různých částech světa • typická anglická jídla • dopravní prostředky v Londýně • běžná povolání v Londýně • outdoorové sporty v různých zemích světa roční období v různých zemích • významné dny a oslavy ve Velké Británii		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
 - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
- CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
 - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor (předmět): Anglický jazyk
Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Čtení s porozuměním CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- rozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - reaguje na běžné pokyny vyučujícího - rozumí jednoduchým číselným údajům v jednoduchých textech vyhledá požadované informace - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek - orientuje se ve dvojazyčném slovníku	<i>Gramatické jevy:</i> - odlišnost českého a anglického slovosledu - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi - spojování jednoduchých vět v souvětí: „and, but, or, because“ - postavení přídavných jmen ve větě - otázky s „who / what / when / where / how / why“ - otázky ano / ne - otázky s tázacími zájmeny - zájmena osobní, přivlastňovací - člen určitý a neurčitý - známá plnovýznamová slovesa v přítomných časech - přítomné časy: prostý, průběhový - minulý čas: prostý - předložky místa a času - vazba there is / there are - množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - otázka na cenu „How much is / are...?“ - četba textu z učebnice, autentického textu - odvození významu slova z kontextu - reakce na otázky, čas a směr, cesta	OSV/1 OSV/2 OSV/3 MkV/1 MkV/4 VMEGS/1 VMEGS/2 MdV/1 MdV/2	ČJ HV ČAJS VV TV
Poslech s porozuměním CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- poslouchá s porozuměním běžné pokyny - adekvátně reaguje na běžné pokyny vyučujícího - rozumí krátkým pokynům v učebnici - rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka:</i> fonetické znaky (pasivně)		

Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět - popisuje obrázek nebo situaci - vyplní osobní údaje ve formuláři - písemně, se slovní nápodobou, uvede informace o sobě, o svém nejbližším okolí a o lidech kolem sebe	• souhlásky a samohlásky, fonetická abeceda • krátké a dlouhé samohlásky • rytmus a přízvuk ve větě, intonace <i>Slovní zásoba a tematické okruhy:</i> • škola: abeceda, číslovky 1–100, školní předměty a školní rozvrh • rodina: členové rodiny, lidské tělo, jídlo a pití • čas: určení času (hodiny) včetně předložek, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, denní režim, počasí, volnočasové aktivity • záliby: sporty, hudba, hudební nástroje • domov: běžné předměty v domácnosti, domácí mazlíčci, zvířata, nábytek, dům, místnosti v domě, město, místa a budovy ve městě, názvy zemí • popis osoby: vzhled, oblečení, nakupování • zdvořilostní fráze: představování, pozdravy, omluva, povely ve třídě • aktivní práce se slovníkem, audionahrávkou • říkadla a písničky, jednoduchá reprodukce, dramatizace <i>Realie:</i> • kultura, svátky a tradice v anglicky mluvících zemích		
Mluvení CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat a otázky k tématu pokládá - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě v rámci osvojovaných témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - vstupuje do jednoduchých rolí			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
 - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
- CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
 - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyk

5.3 Matematika

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Matematika** vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	4 hodiny týdně
v 2. ročníku	4 hodiny týdně
v 3. ročníku	5 hodin týdně
v 4. ročníku	5 hodin týdně
v 5. ročníku	5 hodin týdně

Vyučovací předmět je postaven především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a poskytuje tak dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti, paměť, představivost, schopnost logického úsudku, vyhodnocení vstupních dat a práci s nimi. Pracuje se symboly, posiluje volní vlastnosti, vytrvalost, pracovitost a koordinaci při práci s pomůckami. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si tak postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1) *Čísla a početní operace* – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:

- dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým způsobem)
- významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací)
- získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznámení se s pojmem „proměna“

V tomto okruhu:

- seznamujeme žáky s číselnou řadou, modelujeme reálné situace, kdy počítáme předměty v daném souboru
- čteme, zapisujeme a porovnáváme čísla
- provádíme z paměti početní operace
- zaokrouhluje, provádíme odhady, kontrolujeme výsledky početních operací
- řešíme a tvoříme úkoly, které mají návaznost na praktický každodenní život
- vysvětlujeme algoritmické porozumění (proč provádíme operaci předloženým postupem)

2) *Závislosti, vztahy a práce s daty*

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

V tomto okruhu:

- seznamujeme různými druhy jednotek a jejich vzájemnými vztahy
- doplňujeme schémata, postoupnosti
- sestavujeme tabulky a grafy, zároveň se v nich dovedeme orientovat

3) Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

V tomto okruhu:

- rozeznáváme rovinné útvary a tělesa
- rýsuje rovinné útvary
- používáme názorné pomůcky, které si žáci zhotovují

4) Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

V tomto okruhu:

- používáme modelové situace propojené s životem, kdy se žák nachází v různých životních rolích (jsi sourozenec, rodič, prodáváč, ředitel, bezdomovec...)
- pracujeme s magickými čtverci, anagramem, bludišti...

Časové rozvržení výuky

	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Vyučovací předmět Matematika	4	4	5	5	5	23

Organizační vymezení

Předmět se vyučuje ve třídě. Při výuce se využívá ICT technika a různé výukové programy. Metody práce jsou zaměřeny na skupinovou práci, samostatnou práci, činnostní učení, sebekontrolu, stavbu z těles a rovinných útvarů, týdenní písemné prověřování znalostí.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- upřednostňujeme úkoly z prostředí, které žák zná
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vedeme žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu
- zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi
- pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování
- učíme žáky získané matematické poznatky uplatňovat v dalších činnostech
- používáme výukové programy

Kompetence k řešení problémů

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjíme logické myšlení a úsudek žáků
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv
- vytváříme podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali
- učíme žáky obhajovat výsledky a postup
- vhodně zařazujeme do výuky slovní hřítky, barevnou matematiku, zábavné úkoly
- pracujeme s chybou, analyzujeme nesprávné postupy

Kompetence komunikativní

- důslednou kontrolou podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků
- cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili
- učíme žáky naslouchat druhým
- vedeme k přesnému a jednoznačnému vyjadřování
- při komunikaci s žáky užíváme vhodnou terminologii a symboly, zkratky

Kompetence sociální a personální

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- organizujeme vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, poskytli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce ostatních
- oceňujeme dílčí pokroky a úspěchy
- podporujeme skupinovou spolupráci

Kompetence občanské

- podporujeme u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky
- vedeme žáky k modelování reálných situací ze školního prostředí a každodenního života
- posuzujeme projevy žáků společně, necháváme všechny vyjádřit a navrhnout další postup
- potlačujeme negativní projevy žáků netolerance, vulgarity

Kompetence pracovní

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vedeme žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a vybavení
- vhodnou volbou úkolů a jejich následným rozбором vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích

- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky)

Průřezová témata:

OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj)

EV (Lidské aktivity a prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VD (Občanská společnost a škola)

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor (předmět): Matematika
Ročník: 1.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Číslo a početní operace M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování reálných a skutečných situací - vytváří soubory pomocí předmětů, modelů peněz - počítá předměty v daném souboru, přidávání, ubírání - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků - spočítá prvky daného souboru do 20 - vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20 - porovnává prvky v souborech předmětů do 20 - rozlišuje pojmy první, poslední, větší, menší	• přirozená čísla 0–20	OSV/1	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla 0–20 - doplní chybějící čísla v řadě - porovnává čísla a používá znaky rovnosti a nerovnosti $<$, $>$, $=$ - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0–20	• čísllice 0–9 • čísla 0–20 • porovnávání čísel 0–20		ČJ
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- využívá číselnou osu a orientuje se na ní - zobrazí obraz čísla na číselné ose - seřadí čísla do číselné řady - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	• číselná osa		TV
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- používá matematické symboly $+$, $-$ - sčítá a odčítá z paměti čísla v oboru 0–20 bez přechodu desítky - 2.úroveň – sčítání a odčítání s přechodem desítky	• sčítání a odčítání do 10 • sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky		
M-3-1-05	- řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0–20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více(méně) oboru 0–20	• slovní úlohy s využitím osvojených početních operací ($+$, $-$) • slovní úlohy na porovnávání čísel		ČJ

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	bez přechodu desítky - správné řešení ověří na modelové situaci	slovní úlohy na vztahy o „n-“ více nebo méně		
Závislosti, vztahy a práce s daty M-3-2-01 orientuje se v čase	- orientuje se v čase a prostoru - rozlišuje pojmy vpravo, vlevo, vpředu, vzadu, před, za, pod, na, hned před, hned za - skládá a pracuje se stavebnicí	- orientace v čase a prostoru - konkrétní orientace na ploše - hodiny	OSV/1 OSV/2	ČAJŠ
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- doplní zadanou tabulku - doplňuje posloupnosti čísel do 20 - orientuje se v jednoduchých schématech	- posloupnost čísel - tabulky		
Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary - uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - rozezná a pojmenuje základní tělesa - uvede příklady těchto těles ve svém okolí - modeluje rovinné i prostorové útvary - orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy	- rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovnávání rovinných útvarů a těles		VV Pč
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů	- porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti - porovná tělesa stejného typu podle velikosti			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20
- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor (předmět): Matematika
Ročník: 2.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Číslo a početní operace M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování reálných a skutečných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory pomocí předmětů a modelů peněz - spočítá prvky daného souboru do 100 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - porovnává prvky v souborech předmětů do 100	přirozená čísla v oboru 0–100	OSV/1 OSV/2	ČAJŠ
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte, zapisuje a porovnává čísla 0–100 - zapisuje znaky rovnosti a nerovnosti - počítá po jednotkách i desítkách v oboru do 100	- číselný obor 0–100 - porovnávání čísel - čísla sudá a lichá		
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- zobrazí číslo na číselné ose - využívá číselnou osu k porovnávání čísel - zaokrouhluje čísla na desítky v oboru do 100	- číselná osa 0-100 - zaokrouhlování čísel na desítky		
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá čísla v oboru 0–20 s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá násobky deseti v oboru 0–100 - sčítá a odčítá v oboru 0–100 s přechodem přes desítku - násobí a dělí v oboru násobek 2,3,4,5, 6, 7, 8, 9, 10 - počítá příklady se závorkami v číselném oboru 0-100	- sčítání a odčítání do 20 - sčítání a odčítání do 100 - násobení a dělení v oboru násobek 2,3,4,5, 6, 7, 8, 9, 10 - závorky		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0–100 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) - řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početními operacím - správné řešení ověří na modelové situaci	slovní úlohy		
Závislosti, vztahy a práce s daty M-3-2-01 orientuje se v čase	- čte a nastavuje časové údaje na různých typech hodin - rozliší časové jednotky hodina, minuta, sekunda	čas		

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- sleduje a popisuje jednoduché závislosti na čase - hledá různé možnosti zaplacení dané částky	- orientace v čase: režim dne, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba spánku, doba snídaně, oběda a večeře - nákupy - tabulky	OSV/1	ČAJŠ
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- čte a zapisuje do tabulky čísla z oboru 0-100 - doplňuje posloupnosti čísel			
Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- kreslí a črtá křivé a rovné čáry - rýsuje a popíše přímku, úsečku - pozná geometrická tělesa v praxi - modeluje stavby z krychlí	- křivá a rovná čára - rýsování přímky, úsečky - rovinné útvary: obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel		VV Pč
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- odhaduje délku úsečky, odhad porovná se skutečností - měří délku úsečky na centimetry - porovnává délky úsečky - seznamuje se s jednotkami a s jednoduchými převody jednotek	- bod, přímka, křivá čára, úsečka - délka úsečky - měření úsečky na centimetry - porovnávání úseček - převody jednotek délky: m, dm, cm		VV Pč

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20
- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor (předmět): Matematika
Ročník: 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Číslo a početní operace M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla k modelování reálných a skutečných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory pomocí předmětů a modelů peněz - spočítá prvky daného souboru do 1000 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 1000 - porovnává prvky v souborech předmětů do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	soubory prvků 0–1000	OSV/1 OSV/2	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte a píše čísla v číselném oboru 0-1 000 - počítá po jednotkách i desítkách - porovnává přirozená čísla v oboru 0-1 000	- číselný obor 0–1000 - čísla sudá a lichá - porovnávání		
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- zobrazí číslo na číselné ose - využívá číselnou osu k porovnávání čísel - zaokrouhluje čísla na desítky a stovky v oboru do 1000	- číselná osa 0–1000 - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky		
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- provádí operace s přirozenými čísly z paměti i písemně - sčítá a odčítá čísla v oboru 0–1000 - násobí a dělí v oboru osvojených násobílek - dělí se zbytkem v oboru 0-100 - používá závorky při výpočtech - užívá matematické pojmy - odhaduje a kontroluje výsledky matematických operací	- sčítání a odčítání do 1000 - písemné sčítání a odčítání do 1000 - násobení a dělení v oboru násobílek - násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným - dělení se zbytkem do 100 - závorky - pojmy: činitel, součin, součet, rozdíl, podíl, zbytek - kontrola a odhad výsledku		
M-3-1-05	- řeší slovní úlohy v číselném oboru do 1000 - řeší jednoduché slovní úlohy z praxe	slovní úlohy	OSV/1 OSV/2	

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- pracuje při výpočtech se závorkami		EV/3 VDO/1	
Závislosti, vztahy a práce s daty M-3-2-01 orientuje se v čase	- orientuje se v čase a v prostoru - seznamuje se s jednotkami a s jednoduchými převody jednotek času	• orientace v čase a prostoru • jednotky času • převody jednotek	EV/3	ČAJŠ
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- popisuje závislosti z každodenního života – v obchodě, u lékaře	• matematika v běžném životě • nákupy • cestování	VDO/1	ČAJŠ
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- čte a zapisuje do tabulky - doplňuje schémata a posloupnosti čísel	• tabulky a schémata • posloupnost čísel		
Geometrie v rovině a prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rýsuje a popíše přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, trojúhelník - vyznačí průsečík přímek, průsečík přímky a kružnice, průsečík kružnic a průnik kruhů - pojmenuje rovinné obrazce a popíše jejich strany a vrcholy - vypočítá obvod rovinného obrazce - modeluje stavby z kvádrů, krychlí podle daného plánu	• přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, trojúhelník • průsečík přímek, přímky a kružnice, kružnic a průnik kruhů • rovinné obrazce • obvod rovinného obrazce • tělesa • čtvercová síť: kreslení a rýsování ve čtvercové síti • poznávání geometrických těles v praxi • modelování těles • užití různých stavebnic k stavbám		Vv Pč
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- odhaduje a měří délku úsečky na milimetry - převádí jednotky délky, porovnává jednotky délky - porovnává délky úseček - rozlišuje základní jednotky délky - převádí jednotky délky	• odhad • délka úsečky • délka lomené čáry – sčítáním • jednotky délky • rovinné obrazce • porovnávání úseček		VV Pč
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- pozná a modeluje osově souměrné obrazce a útvary v rovině	• osová souměrnost		VV Pč

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20
- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor (předmět): Matematika
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Číslo a početní operace M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- pamětně sčítá i odčítá čísla do milionu, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly - porovnávání přirozených čísel - aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení u písemného počítání - hledá nejefektivnější způsob řešení při pamětném a písemném počítání - ovládá pořadí početních výkonů	• násobilka do 100 • násobení a dělení do milionu z paměti • vlastnosti násobení a dělení v daném oboru • vztahy mezi násobením a dělením • sčítání a odčítání do milionu z paměti • vlastnosti sčítání a odčítání • vztahy mezi sčítáním a odčítáním • komutativní a asociativní zákon • počítání se závorkami • pořadí výpočtů	OSV/1 OSV/2	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemně sčítá a odčítá v oboru přirozených čísel - uvědoměle provádí kontrolu svého výpočtu - aplikuje písemné algoritmy na násobení a dělení - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem v oboru přirozených čísel - písemně dělí jednociferným dělitelem v oboru přirozených čísel - pracuje s chybou - provádí početní operace v oboru přirozených čísel na kalkulačce	• písemné sčítání a odčítání do milionu • vlastnosti sčítání a odčítání • písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem do milionu • písemné dělení jednociferným dělitelem do milionu beze zbytku i se zbytkem • početní operace v oboru přirozených čísel na kalkulačce		
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- čte, píše a zobrazí číslo na číselné ose - porovná čísla do milionu - zaokrouhlí čísla na desítky, stovky, tisíce - rozloží číslo v desítkové soustavě - provede odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu svého výpočtu na kalkulačce	• porovnávání čísel do milionu • rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • zaokrouhlování čísel • odhad • kontrola výpočtu		
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy,	- řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - řeší slovní úlohy vedoucí k provádění početních výkonů	• jednoduché slovní úlohy	OSV/1 OSV/2	ČJ

ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- s čísly v oboru přirozených čísel - řeší slovní úlohy na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) - rozlišuje podstatné údaje v zadání slovní úlohy - řeší slovní úlohy složené ze dvou až tří početních výkonů - samostatně vytvoří a vyřeší jednoduchou slovní úlohu	složené slovní úlohy (dva až tři početní výkony)	VDO/1 EV/3 EV/4	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu	- zlomky - zápis zlomků - čítatel, jmenovatel, zlomková čára		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - nebojí se řešení problémů - volí vhodné způsoby řešení a užívá logické matematické postupy	- číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		
Závislosti, vztahy a práce s daty M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	- doplňuje řady čísel - orientuje se v jízdním řádu - zapisuje číslo pomocí římských číslic	- zpracování dat - jízdní řady - římské číslice		ČJ
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- doplňuje tabulky - čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - zjistí potřebné údaje z digramu	- čtení tabulek - soustava souřadnic - grafy a diagramy		
Geometrie v rovině a v prostoru M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - vyznačí průsečík - rýsuje libovolný trojúhelník, čtverec a obdélník - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - používá bezpečně a účinně rýsovací nástroje a vybavení	- vzájemná poloha přímek v rovině - základní útvary v rovině: přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník - základní útvary v prostoru: kvádr, krychle		Pč
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- odhaduje délku úsečky, odhad porovná se skutečností - převádí jednotky délek - měří délku lomené čáry a délky stran mnohoúhelníků - vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	- nanášení úseček na polopřímku - délka úsečky - obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku - jednotky délky a jejich převody		
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	- sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce	- rovnoběžky - kolmice		
M-5-3-04	- určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě - užívá základní jednotky obsahu	- obsah čtverce - obsah obdélníku		

určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců	- jednotkový čtverec - základní jednotky obsahu (čtverečný mm, cm, dm, m)		
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- načrtne souměrné útvary ve čtvercové síti - určuje osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - nakreslí souměrný útvar	určování osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích		Pč

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
 - používá kalkulačtor
- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
 - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
 - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
 - pozná základní tělesa
- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor (předmět): Matematika
Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Číslo a početní operace M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- rozliší u přirozených čísel jednotlivé řády - porovnává přirozená čísla - pamětně sčítá i odčítá přirozená čísla větší než milion, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly - z paměti sčítá a odčítá čísla do sta - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v oboru malé násobilky - aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení u písemného počítání a při provádění zkoušky - hledá nejefektivnější způsob řešení při pamětném a písemném počítání - ovládá pořadí početních výkonů - využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel	• číselné řády • porovnávání čísel • asociativní zákon pro sčítání a násobení • přirozená čísla větší než milion • násobení a dělení do milionu z paměti • vlastnosti násobení a dělení v daném oboru • vztahy mezi násobením a dělením • sčítání a odčítání do milionu z paměti • vlastnosti sčítání a odčítání • vztahy mezi sčítáním a odčítáním • počítání se závorkami • pořadí výpočtů • římské číslice	OSV/1 OSV/2	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla a odčítá dvě přirozená čísla - sepíše čísla správně pod sebe - uvědoměle provádí kontrolu svého výpočtu - aplikuje písemné algoritmy na násobení a dělení včetně kontroly výsledku - písemně násobí až trojčiferným činitelem v oboru přirozených čísel - písemně dělí jednociferným i dvojčiferným dělitelem v oboru přirozených čísel - pracuje s chybou - provádí početní operace v oboru přirozených čísel na kalkulačce	• písemné sčítání a odčítání přirozených čísel větších než milion • písemné násobení jednociferným, dvojčiferným i trojčiferným činitelem • písemné dělení jednociferným a dvojčiferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem • početní operace v oboru přirozených čísel na kalkulačce		
M-5-1-03	- čte, píše a zobrazí číslo na číselné ose s užitím znalosti	• přirozená čísla větší než milion		

zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	číselných řádů - využívá rozvinutého zápisu čísla - porovná přirozená čísla větší než milion - zaokrouhlí čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony - provede odhad a kontrolu svého výpočtu	• zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • porovnávání čísel větších než milion • zaokrouhlování přirozených čísel s požadovanou přesností • odhady • kontrola výpočtu		
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší slovní úlohy na porovnávání čísel - řeší slovní úlohy vedoucí k provádění početních výkonů s čísly v oboru přirozených čísel - řeší slovní úlohy na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) - rozlišuje podstatné údaje v zadání slovní úlohy, přiřadí úloze správné matematické vyjádření - zformuluje odpověď k získanému výsledku - samostatně vytvoří a vyřeší jednoduchou slovní úlohu	• jednoduché slovní úlohy • složené slovní úlohy na dva až tři početní výkony • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost	OSV/1 OSV/2 VDO/1 EV/3 EV/4	ČJ
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- převede desetinný zlomek na desetinné číslo - запиše a přečte dané desetinné číslo - porovná desetinná čísla - sčítá a odčítá desetinná čísla se stejným počtem desetinných míst - znázorní a vyznačí dané číslo na číselné ose	• číselná osa • čísla: přirozená, celá (kladná a záporná) • desetinná čísla • zlomky • desetinné zlomky • zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000 a jejich zápis desetinným číslem • smíšené číslo • porovnávání desetinných čísel • sčítání a odčítání desetinných čísel se stejným počtem desetinných míst		Pč
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- přečte zápis desetinného čísla - vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - analyzuje a řeší jednoduché a problémové slovní úlohy na užití desetinných čísel - volí vhodné způsoby řešení a užívá logické matematické postupy	• desetinné číslo • aritmetický průměr • jednoduché a problémové slovní úlohy na užití desetinných čísel • zaokrouhlování na jednotky		
Závislosti, vztahy a práce s daty M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	- doplňuje řady čísel	• zpracování dat • závislosti a vztahy		
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- doplňuje tabulky a schémata - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku - zjistí potřebné údaje z digramu	• zpracování dat (čtení tabulek) • čtení v jízdním řádu • soustava souřadnic	OSV/1 OSV/2 VDO/1	INF

	- vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota) - vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů - čte a doplňuje diagramy (sloupcové a kruhové) - používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech	• grafy a diagramy (sloupcový a kruhový)	EV/3 EV/4	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy a řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - vyhodnotí výsledek úlohy - nebojí se řešení problémů	• logické slovní úlohy • nestandardní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost		ČJ
Geometrie v rovině a v prostoru M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- určí (modeluje) vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - vyznačí průsečík přímek - využívá základní pojmy a značky užívané v rovině – čára: křivá, lomená, přímá, bod, úsečka, přímka, polopřímka, průsečík, kolmice, rovnoběžka) - pojmenuje, rozezná a narýsuje libovolný trojúhelník, čtverec a obdélník, šestiúhelník - narýsuje kružnici a kruh s daným středem a daným poloměrem - charakterizuje základní rovinné útvary - pozná tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) - používá bezpečně a účinně rýsovací nástroje a vybavení	• vzájemná poloha přímek v rovině • základní útvary v rovině: přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, šestiúhelník • základní útvary v prostoru: krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan • hranatá tělesa: mnohostěny • rýsování obdélníku, čtverce, trojúhelníku a šestiúhelníku		
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru - vypočítá a porovnává pomocí čtvercové sítě obsah čtverce a obdélníku - užívá základní jednotky obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníků a čtverců	• obsah čtverce a obdélníku • základní jednotky obsahu: mm^2, cm^2, dm^2, m^2 • slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce		
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- převádí jednotky délky - vypočítá obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) sečtením délek jeho stran nebo pomocí čtvercové sítě - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - určí délku lomené čáry graficky i měřením	• obvod mnohoúhelníků • jednotky délky a jejich převody • porovnávání úseček • délka lomené čáry		

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- rozpozná jednoduché osově souměrné útvary - vytvoří a načrtne souměrné útvary ve čtvercové síti - určuje osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině - narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici	• osa souměrnosti • osově souměrné útvary • určování osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích • kolmost, rovnoběžnost (za použití trojúhelníku s ryskou)		Pč
---	---	--	--	----

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
 - používá kalkulačtor
- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
 - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
 - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
 - pozná základní tělesa
- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.4 Informatika

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Informatika** vychází ze vzdělávací oblasti Informatika a je vyučován ve čtvrtém a pátém ročníku takto:

ve 4. ročníku 1 hodina týdně

v 5. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají zaznamenávat data a informace a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si také rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním toho, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s digitálními technologiemi (kybernetická bezpečnost) a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Časové rozvržení výuky

	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Vyučovací předmět Informatika	0	0	0	1	1	2

Organizační vymezení

Výuka probíhá na počítačích ve třídě s připojením k internetu. Některá témata probíhají také bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově a konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do výuky a vedeme je k zodpovědnosti za výsledky jejich práce
- vedeme žáky ke stálému zdokonalování ICT dovedností a schopností
- vytváříme podmínky pro získávání informací potřebných k učení
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k zpracování a řešení problémových úloh či úloh rozvíjejících tvořivost
- vedeme žáky k dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení různých mediálních sdělení
- podporujeme skupinovou práci a vedeme žáky k ochotě si navzájem pomáhat a radit
- podporujeme žáky při řešení problémových úloh k navrhování různých řešení a k zdůvodňování závěrů

Kompetence komunikativní

- necháváme žáky prezentovat jejich myšlenky, názory a výsledky jejich práce
- na vzorových příkladech učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- učíme žáky diskutovat a polemizovat nad svým řešením
- necháváme žáky prezentovat jejich myšlenky, názory a výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci a pomoci při plnění daného úkolu
- žáky starších ročníků vedeme k vysvětlování učiva mladším žákům
- vytváříme příležitosti ke spolupráci žáků při zpracování daného společného úkolu ve skupině
- oceňujeme dílčí pokroky a úspěchy
- podporujeme skupinovou spolupráci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování
- posuzujeme projevy žáků společně, necháváme všechny vyjádřit a navrhnout další postup
- potlačujeme negativní projevy žáků netolerance, vulgarity
- vedeme žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla atd.) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo atd.)
- dbáme na dodržování autorského zákona
- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení

Kompetence pracovní

- učíme žáky správně a bezpečně používat výpočetní techniku
- vedeme k samostatnému ovládání techniky
- vedeme žáky k organizování a plánování postupů plnění úkolu
- vedeme žáky k plnění úkolů v dohodnutých termínech a v přiměřené kvalitě
- povzbuzujeme žáky k dokončení započaté práce
- učíme žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- organizujeme způsob výuky podle potřeb žáků tak, aby byli zapojováni všichni žáci v co největší míře

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke správnému používání digitálních zařízení a technologií
- učíme žáky postupy a způsoby, jak získávat, vyhledávat a posuzovat data a informace
- seznamujeme žáky s aplikacemi a službami, které jim usnadní práci či zjednoduší jejich pracovní postupy
- pomáháme pochopit význam digitálních zařízení a kriticky hodnotit jejich přínosy
- dbáme na to, aby žáci předcházeli situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožující jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Průřezová témata

OSV (Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj)

MdV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení)

5.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Informatika
Vzdělávací obor (předmět): Informatika
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Digitální technologie I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	- digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - kreslení bitmapových obrázků - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku	OSV/1 OSV/3 MdV/1 MdV/2 MdV/4	ČJ Pč Vv ČAJŠ
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03	- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	- využití digitálních technologií v různých oborech - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - práce se soubory - propojení technologií, internet - sdílení dat, cloud - technické problémy a přístupy k jejich řešení		

dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi				
Data, informace, modelování I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	• piktogramy, emoji • kód • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce		
Informační systémy I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	• systém, struktura, prvky, vztahy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Informatika
Vzdělávací obor (předmět): Informatika
Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat Informační systémy I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• data, druhy dat • doplňování tabulky a datových řad • kritéria kontroly dat • řazení dat v tabulce • vizualizace dat v grafu	OSV/1 OSV/3 MdV/1 MdV/2 MdV/4	ČJ Pč Vv ČAJŠ
Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	• příkazy a jejich spojování • opakování příkazů • pohyb a razítkování • k stejnému cíli vedou různé algoritmy • vlastní bloky a jejich vytváření • kombinace procedur		

a připravené podprogramy				
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu				
Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanovní, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	• kreslení čar • pevný počet opakování • ladění, hledání chyb • vlastní bloky a jejich vytváření • změna vlastností postavy pomocí příkazu • náhodné hodnoty • čtení programů • programovací projekt		
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení				
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy				
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu				
Data, informace, modelování I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	• graf, hledání cesty • schémata, obrázkové modely • model		
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu				
Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém	• ovládání pohybu postav • násobné postavy a souběžné reakce • modifikace programu • animace střídáním obrázků • spouštění pomocí událostí • vysílání zpráv mezi postavami		
I-5-2-02				

popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- ovládá více postav pomocí zpráv	• čtení programů • programovací projekt		
---	--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5.5 Člověk a jeho svět

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Člověk a jeho svět** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	2 hodiny týdně
v 2. ročníku	2 hodiny týdně
v 3. ročníku	2 hodiny týdně
ve 4. ročníku	3 hodiny týdně
v 5. ročníku	3 hodiny týdně

V 1.–3. ročníku se vyučuje komplexně jako Prvouka. Na kterou navazuje ve druhém období 1. stupně Přírodověda a Vlastivěda. Vzdělávací obsah této komplexní oblasti se týká člověka, rodiny, společnosti, naší vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah celé oblasti *Člověk a jeho svět* je členěn do pěti tematických okruhů, kde se každý okruh dále dělí do dvou období. Učivo prvního období je zařazeno do Prvouky a učivo druhého období je následně rozčleněno do oborů Přírodověda a Vlastivěda.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávání v předmětu Prvouka je zaměřeno na:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisko pro budoucnost

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

1) Místo, kde žijeme

- se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
- probouzíme v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjíme jejich národní cítění a vztah k naší zemi
- soustředíme se na život v obci Blatnice, Ohrazenice, ve městě Jaroměřice nad Rokytnou
- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

2) Lidé kolem nás

- žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- žáci si uvědomují význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

3) Lidé a čas

- pracujeme s časovou osou
- pracujeme s lidmi z nejbližšího okolí rodinného, veřejného a školního
- procházíme minulostí našeho národa a učíme se orientovat v dějích a čase

4) Rozmanitost přírody

- poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- hledání možností, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji
- soustředíme se na přírodu a památky v obci Blatnice, Ohrazenice, ve městě Jaroměřice nad Rokytnou

5) Člověk a jeho zdraví

- základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o bezpečném chování v různých životních situacích
- poznávání sebe na základě poznání člověka jako živé bytosti
- poznáváme lidské tělo v souvislostech a zaměřením na zdravý životní styl

Časové rozvržení výuky

	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Vyučovací předmět Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3	12

Organizační vymezení

Předmět je vyučován ve třídě a v případě příznivého počasí je k výuce využívána také školní zahrada s posezením. Při výuce se využívá ICT technika a různé výukové programy. Metody práce jsou zaměřeny na skupinovou práci, samostatnou práci a sebekontrolu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vysvětlujeme žákům srozumitelně, co se mají naučit
- učíme žáky orientovat se ve světě informací a tím je motivujeme k celoživotnímu učení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- učíme žáky získané poznatky uplatňovat v dalších činnostech

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni
- nabízíme žákům různá řešení pro zadané úkoly, pomáháme jim správně se rozhodovat v různých situacích
- učíme je vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- upevňujeme účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učíme žáky obhajovat použití pravidel
- vhodně zařazujeme do výuky slovní hřítky, kvízy a hry na orientaci v prostředí
- pracujeme s chybou, analyzujeme nesprávné postupy

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek, názorů a zdůvodňování svých závěrů
- nabízíme žákům prostor k diskusi, učíme žáky reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- při komunikaci s žáky užíváme vhodnou terminologii a symboly, zkratky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci ve skupině, učíme je spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat názory a zkušenosti druhých
- vedeme žáky k oceňování vlastních názorů a přínosů
- žáky starších ročníků vedeme k vysvětlování učiva mladším žákům

Kompetence občanské

- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům člověka
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, k respektování pravidel vůbec, k plnění povinností
- učíme žáky sebeúctě, úctě k druhým lidem, poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- potlačujeme negativní projevy netolerance a vulgarity

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s pracovními a profesními příležitostmi
- v jednoduché samostatné i týmové činnosti vedeme k utváření pracovních návyků
- uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- vedeme žáky k přípravě vhodných pomůcek pro prováděnou činnost
- podporujeme vytváření prezentací různými výtvarnými prostředky i za použití ICT techniky

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

Průřezová témata

OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)

VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě)

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MkV (Kulturní diferenciaci, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita)

EV (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a životní prostředí, Vztah člověka k prostředí)

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor (předmět): Člověk a jeho svět
Ročník: 1.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se a pojmenuje místo svého bydliště - vyznačí v jednoduchém plánu - vyjádří, co pro člověka znamená domov - rozliší různé typy bydlení - popíše svůj dům a bydliště - namaluje a vypravuje o svém pokojíku - pozná význam slova adresa a pokusí se adresu zapsat	- život lidí ve městě a na vesnici - domov a vztah člověka k domovu - název obce, budovy v obci - adresa, dopis - bydliště	OSV/1 VDO/2	ČJ VV
	- orientuje se v budově školy i jejím okolí - zvládá bezpečně cestu do školy a pozná důležité dopravní značky - rozlišuje možná nebezpečí v okolí svého domova a školy - orientuje se v prostoru třídy - udržuje si v pořádku své věci a má připravené pomůcky na vyučování - chová se tak, aby neohrožoval sebe ani své okolí	- jsem školák: orientace v budově školy i mimo ni, osoby ve škole - naše třída: orientace v prostoru, spolužáci - hygienické a učební návyky, příprava na vyučování, osobní hygiena - chování ve škole - bezpečná cesta do školy (dopravní výchova)	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VDO/1	ČJ VV
Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- vyjmenuje členy své rodiny a vysvětlí vztahy mezi nimi - určí rozdělení rolí v rodině - popíše významné události v rodině - přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem druhých lidí - pochopí význam dobrého soužití lidí - rozpozná správné jednání u sebe i ostatních, (kladné a záporné stránky chování) - osvojí si základní pravidla slušného chování	- život a funkce rodiny - moje rodina - role jednotlivých členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy v rodině - rodinné oslavy - mezilidské vztahy (spolužáci, ostatní lidé, vlastnosti lidí) - pravidla slušného chování - kommunikace mezi lidmi	OSV/2 OSV/3	ČJ VV
ČJS-3-2-02	- zná příklady zaměstnání dospělých	zaměstnání rodičů a dospělých	OSV/2	ČJ

odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- odvozuje význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - chápe důležitost dělby práce v rodině		OSV/3 VDO/2	VV
Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- vyjmenuje roční období, měsíce v roce, dny v týdnu - přečte časový údaj v celých hodinách - využívá časové údaje při řešení různých situací v průběhu dne - rozliší děj v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka - zná některé lidové zvyky a tradice - uplatní časovou posloupnost při vyprávění vlastních zážitků nebo pohádek	- kalendář, státní svátky a významné dny (narozneniny, svátky, Vánoce, Velikonoce...) - rok, roční období - měsíce v roce - dny v týdnu - hodiny a určování času - základní orientace v čase: teď, dříve, později, dnes, včera, zítra	OSV/1 OSV/2	ČJ VV
Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozoruje a popisuje přírodu v jednotlivých ročních obdobích - umí vyjmenovat znaky jednotlivých ročních období - pozná a pojmenuje zástupce některých rostlin, živočichů a hub podle jejich typických znaků - pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - pozná nejběžnější druhy hospodářských a volně žijících zvířat - seznámí se s rozdíly mezi stromem a keřem	- roční období – jaro, léto, podzim, zima - příroda na podzim, v zimě, na jaře, v létě - listnatý les, jehličnatý les - stromy, keře - domácí a volně žijící zvířata, mazlíčci - ovoce a zelenina	VMEGS/1 EV/1 EV/2 EV/3 EV/4 OSV 1	ČJ VV
Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02	- popisuje základní části lidského těla - uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny - osvojuje si pojmy zdraví, nemoc, úraz - pojmenuje běžné nemoci a úrazy - osvojuje si základy zdravé výživy - uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - učí se třídit odpad	- lidské tělo: péče o tělo a základní hygienické návyky - nemoc, úraz - výživa lidského těla - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky, dopravní výchova - vhodná a nevhodná místa pro hru - pravidla pro třídění odpadu	OSV/2 OSV/3 MkV/1 MkV/2 MkV/3	ČJ VV

rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných				
---	--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

- ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

- ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor (předmět): Člověk a jeho svět
Ročník: 2.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- vyjádří, co pro člověka znamená domov - zná polohu svého bydliště a svoji adresu - zná hlavní město ČR - bezpečně se zorientuje v nejbližším okolí bydliště - vyjmenuje rozdíly mezi městem a vesnicí	- můj domov - bydliště a adresa - naše vlast Česká republika - hlavní město Praha - orientace v okolí - obec (město, vesnice)	EV/4 VDO/2 VDO/3	ČJ VV
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v okolí svého bydliště a školy - rozezná dopravní prostředky - orientuje se podle dopravních značek a světelné signalizace - zná významná místa a budovy v místě svého bydliště - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	- naše škola - cesta do školy, riziková místa a situace - dopravní značky a dopravní prostředky - naše obec - životní prostředí, živelné pohromy - nebezpečné látky – co udělat při nálezu podezřelého předmětu	OSV/2 OSV/3 MkV/2	
Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- vyjmenuje rodinné příslušníky a rozliší základní a širší příbuzenské vztahy - přiměřeně se chová k členům rodiny, ke spolužákům - uvědomuje si nutnost vzájemné pomoci v rodině - zapojí se do jednoduchých činností při péči o domácnost - je tolerantní k odlišnostem jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům - uvede příklady různých povolání a pracovních činností - seznamuje se s péčí o pokojové rostliny a domácí mazlíčky - zná bezpečné chování při styku s cizími zvířaty	- rodina a jednotlivé role členů rodiny, rodinné oslavy - příbuzenské a mezigenerační vztahy v rodině - pravidla slušného chování - rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům - povolání lidí - péče o domácnost - bezpečné chování	MkV/1 MkV/2	ČJ VV

Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- vyjmenuje měsíce podle ročních období - rozliší kalendářní a školní rok, orientuje se v kalendáři - rozlišuje části dne, dny v týdnu, pracovní dny, dny volna, státní svátky - orientuje se v čase - určí čas podle hodin - umí rozlišit děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti - seznamuje se s minulostí a současností obce, školy - uplatní časovou posloupnost při vyprávění vlastních zážitků nebo pohádek	• roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, části dne, volné a pracovní dny • kalendář a orientace v něm • státní svátky a různé další svátky v roce • hodiny, určování času • rozvrh hodin • záliby a koníčky • minulost, přítomnost budoucnost	OSV/1 EV/3 VDO/2	ČJ M VV
Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- popíše rozdíly mezi jednotlivými ročními obdobími a určí jejich znaky - pozoruje výskyt a život živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - pojmenuje možná rizika v přírodě spojená s ročními obdobími - zná a uplatňuje zásady správného chování v přírodě - rozlišuje charakteristické znaky vybraných ekosystémů - uvědomuje si význam lesa - popisuje stavbu těla vybraných živočichů a rostlin - zná základní rozdíly mezi dřevinami, bylinami a houbami - poznává nejznámější rostliny a houby ze svého okolí a určí základní jedovaté druhy - poznává a dělí zeleninu a ovoce - poznává živočichy ve volné přírodě - zná hospodářská zvířata a jejich význam pro člověka	• roční období • zvířata na podzim, v zimě, na jaře, v létě • rostliny a stromy na podzim, v zimě, na jaře a v létě • stavba těla živočichů, rostlin a hub • ovoce, zelenina a houby • ptáci, savci, ryby • hospodářská zvířata • ekosystémy v přírodě • rizika v přírodě a rizika spojená s ročními obdobími • zásady správného chování a bezpečnost v přírodě	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VMEGS/1 EV/1 EV/2	ČJ VV
Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- popíše části lidského těla, pozná pět smyslů a zná jejich funkci - zná názvy běžných nemocí a úrazů, rozpozná běžné příznaky - uplatňuje zásady zdravého životního stylu - uvědomuje si možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany sebe i druhých (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.)	• lidské tělo • nemoc, úraz • základy první pomoci • naše zdraví, zdravý životní styl, správná výživa a pitný režim • osobní bezpečí a bezpečné chování v rizikovém prostředí • dopravní výchova (dopravní značky, dopravní prostředky...)	OSV/1 OSV/3	VV

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- chová se bezpečně v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, pozná nebezpečná místa - zná základní dopravní prostředky a rozliší základní dopravní značky - umí správně postupovat při žádosti o pomoc pro sebe i pro jiné - zná linky tísňového volání a ví, kdy je použít - přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - uplatňuje pravidla správného chování při mimořádných událostech a dbá pokynů dospělých	• bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • chování při mimořádné události • linky tísňového volání • mimořádné události a rizika pro člověka s nimi spojená		
--	---	---	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

- ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

- ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor (předmět): Člověk a jeho svět
Ročník: 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- orientuje se v obci, v místě svého bydliště, v okolí školy - zorientuje se v okolí školy, ve své obci a rozliší nebezpečí při cestě do školy - pracuje s mapou, plánem - zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště, a krajské město - uvedomí si a popíše rozdíly mezi vesnicí a městem - zná názvy sousedních obcí - dokáže popsat svoji obec a zná některé místní kulturní památky - seznamuje se s minulostí a současností obce - rozlišuje různé typy krajiny a popíše krajinu ve svém okolí - pojmenuje a určí světové strany - popíše činnosti člověka v krajině a jejich vliv na životní prostředí - určí polohu ČR v rámci Evropy, hranice státu a okolní státy - vyjmenuje historické části ČR - vyjmenuje státní symboly - zná název hlavního města ČR a ukáže je na mapě	• naše obec, náš kraj • naše vlast, hlavní město ČR, státní symboly • sousední státy ČR, Evropa • historická území ČR • krajina v okolí domova, typy krajin a orientace v krajině • práce s mapou, plánem a busolou • určování světových stran • péče o životní prostředí • činnosti člověka v krajině, ochrana životního prostředí	OSV/1 VMEGS/2 VDO/2 VDO/3	ČJ VV
Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rozliší základní a širší příbuzenské vztahy a zná role rodinných příslušníků - zobrazí jednoduchý rodokmen své rodiny - uvědomuje si nutnost vzájemné pomoci v rodině a zapojuje se do jednoduchých činností při péči o domácnost - je tolerantní k odlišnostem jiných lidí, k jejich přednostem a nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• rodina, role členů rodiny • příbuzenské a mezigenerační vztahy • spolužáci • pravidla slušného chování k sobě i druhým • odlišnost a tolerance • práce a zábava • práce fyzická a duševní • povolání	VDO/2 OSV/2 MkV 1-5	ČJ VV

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	a odvodí jejich význam - rozliší práci fyzickou a duševní	• práva a povinnosti		
Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- určuje čas podle hodin a kalendáře - využívá časové údaje při řešení každodenních situací a smysluplně využívá svůj čas - dodržuje pravidelné střídání činností a odpočinku - orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - umí charakterizovat časové posloupnosti známých událostí - vyjmenuje některé významné rodáky, kulturní a historické památky regionu - orientuje se v lidových zvycích a tradicích - porovná život a práci lidí v minulosti a v současnosti	• naše obec, náš kraj • lidové zvyky, zvyky v naší obci • náš svět • povolání • lidské výtvořiny • dějiny a významné osobnosti obce a regionu • regionální pověsti • určování času • čas jako fyzikální veličina	OSV/1 OSV/2 VDO 3 EV/3 EV/4	ČJ VV
Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní	- pozoruje svět kolem sebe a jeho proměny v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí živé organismy podle základních znaků - seznamuje se se stavbou těla hub, poznává houby jedlé a jedovaté - rozliší rostliny kvetoucí, nekvetoucí, dřeviny, byliny, jedovaté, léčivé, chráněné a zná jejich zástupce - rozliší rostliny okrasné a užitkové - zná části kvetoucích rostlin - vyjmenuje společné znaky rostlin a živočichů a poznává jejich životní potřeby a projevy - popíše rozdíl mezi obratlovci a bezobratlými - roztrídí živočichy na ryby, obojživelníky, plazy, ptáky a savce a zná jejich zástupce - rozliší živočichy podle druhu potravy - zná některé druhy ohrožených rostlin a zvířat - vysvětlí význam ochrany přírody	• živá a neživá příroda • houby • rostliny kvetoucí, nekvetoucí, dřeviny, dřeviny, byliny, léčivé jedovaté a zákonem chráněné • rostliny okrasné a užitkové • části kvetoucích rostlin • společné znaky rostlin a živočichů • obratlovci a bezobratlí, třídění obratlovců • potrava živočichů, potravní řetězce • ochrana přírody • ohrožené druhy rostlin a zvířat • ekosystémy • podmínky života na Zemi • voda, vzduch, půda, teplo a světlo • vesmír, Slunce, planety	OSV/1 EV/1 EV/2 EV/4	ČJ VV Pě

veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- vyjmenuje zástupce rostlin a živočichů žijících ve vybraných ekosystémech - zná základní rozdíly mezi živou a neživou přírodinou - vyjmenuje části neživé přírody - orientuje se v pojmech surovina, lidský výtvar - určuje vlastnosti látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů - vysvětlí význam vody, vzduchu, půdy, tepla a světla - uvede rozdělení vody na oceánskou a pevninskou, místo jejího výskytu a popíše koloběh vody v přírodě - uvede složení vzduchu - rozliší horniny a nerosty, objasní jejich vznik - popíše vznik půdy a její složení - uvede Slunce jako zdroj tepla a světla pro vše živé na Zemi - provádí jednoduché pokusy - pozoruje změny skupenství látek - pozoruje a porovnává předměty a jejich vlastností - uvede základní veličiny a jejich základní jednotky - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• vlastnosti látek, jednoduché pokusy • změny skupenství látek • praktické užívání základních jednotek: délka, hmotnost, objem, teplota a čas		
Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- seznamuje se s etapami vývoje lidského života - poznává základní stavbu a funkci lidského těla, lidské smysly - osvojuje si základní hygienické a zdravotně preventivní návyky a uplatňuje je ve svém životě - pečuje o své zdraví a uplatňuje zásady zdravého životního stylu - dodržuje zásady správné výživy - zná rozdíl mezi nemocí a úrazem - ví, jak předcházet úrazům a jak poskytnout první pomoc - najde bezpečné místo pro hru a trávení volného času, zná případná nebezpečí - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné dopravy - ovládá základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu a na pozemních komunikacích - vyhodnotí riziková místa při cestě do školy - rozliší základní dopravní značky - osvojí si důležitá pravidla pro cyklisty	• člověk, růst a vývoj člověka • lidské tělo • vnitřní ústrojí člověka • kostra a svaly • smysly • pečujeme o své zdraví • žijeme zdravě, správná výživa • úraz, nemoc • předcházení rizikovým situacím • dopravní výchova, dopravní značky • jsme chodci, cesta do školy • cyklista, jízdní kolo • nebezpečné situace (cizí člověk, cizí zvířata) • člověk v tísni • linky tísňového volání • mimořádné události, postup v případě ohrožení	OSV/1 OSV/2 OSV/3	

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- vyjmenuje povinné vybavení kola - označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany, dokáže přivolat pomoc - zná linky tísňového volání a ví, kdy je použit - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			
--	---	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

- ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolán a pracovní činnosti

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

- ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor (předmět): Člověk a jeho svět
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06	- zorientuje se v plánu a mapě - rozlišuje mezi náčrty, plány a zná různé druhy map - zná okolí svého bydliště a všímá si okolní krajiny - rozezná různé typy krajiny - vyjmenuje kraje ČR a krajská města - ví, ve kterém kraji bydlí a co je pro něj typické - vysvětlí svými slovy pojmy obec, region, kraj - uvádí významná města, místa a stavby regionu - dokáže prezentovat ostatním vlastní zážitky a zajímavosti z cest a porovnává přírodu a život v místech, která navštívil - vyhledává kulturní a historické památky regionu, rodáky a předky - dokáže nalézt ČR v mapě Evropy - zná sousední státy ČR - získá pojem o významu slova národnost, mateřský jazyk - ukáže na mapě a popíše národopisné oblasti ČR - rozlišuje, vyjmenuje a popíše státní symboly ČR - orientuje se v základech státního zřízení a politického systému ČR - vyjmenuje jednotlivé státní svátky a má povědomí o jejich původu a důležitosti - pozná prezidenta ČR a vysvětlí pojem demokratický stát - rozliší vodu v krajině - zná a ukáže na mapě pohoří a nížiny ČR - zná a ukáže na mapě větší vodní toky a významná vodní díla v ČR	• mapy: druhy map, obsah, měřítko, orientace podle mapy • vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody • orientace v krajině • obec, město • okolní krajina • postavení ČR v Evropě • zemský povrch: typy krajiny, nadmořská výška • kraje ČR a krajská města • povrch ČR • vodstvo ČR • sousední státy • zajímavá památná místa • státní zřízení a politický systém ČR • státní symboly ČR • státní svátky • státní zřízení (prezident, vláda, parlament) • obyvatelé České republiky • historická území naší vlasti • národopisné oblasti	OSV/1 OSV/2 OSV/3 MkV 1-4 EV/4	

rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam				
Lidé kolem nás ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - uvědomuje si podstatu a význam tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které nelze tolerovat - orientuje se v základních formách vlastnictví - seznamuje se s finanční gramotností - zná a dodržuje pravidla slušného chování - umí obhájit své názory a připouští omyl	• generace lidí a mezigenerační vztahy • soužití lidí, mezilidské vztahy a komunikace • chování lidí, vlastnosti lidí a pravidla slušného chování (ohleduplnost, etika, vlastní emocionalita) • rizikové situace a předcházení konfliktům • hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení právo a spravedlnost • státní zařízení • nákupy	OSV/1 OSV/2 OSV/3	
Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti	- orientuje se v časové ose a poznává, jak a proč se měří čas - rozumí pojmům: teď, před chvílí, za chvílí, dříve, později, včera, zítra, pozítří, bylo, bude, před týdnem, za měsíc, loni, letos, do budoucna, dávno, před naším letopočtem, století, tisíciletí - orientuje se v rozvrhu hodin - pozná opakované děje v přírodě - využije vhodně a smysluplně čas - uvědomí si, proč je důležitá minulost, proč chráníme kulturní památky - seznamuje se s památnými místy ve svém okolí	• měření času: den a jeho části, hodiny, minuty, sekundy • dny v týdnu a činnosti v průběhu dne • kalendář, datum, letopočet • měsíce v roce, roční období, rok jako cyklus • kalendářní rok a školní prázdniny • významná data rodiny, školy, státu • dějiny jako časový sled událostí • současnost a minulost v našem životě • báje, mýty, pověsti • regionální památky	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VDO/1 MkV/1 MkV/2	- exkurze

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- zná pověsti rodného kraje a pověsti, které se vztahují k důležitým událostem a památným místům naší vlasti - využívá informační a komunikační prostředky pro pochopení minulosti - poznává, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase - srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků	• pravěk, starověk, středověk • první státní útvary na našem území • počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, náboženství • Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové • Karel IV. • české země v době husitství • české země v období habsburské monarchie		
Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- objevuje význam vody, vzduchu a půdy pro život - popíše vlastnosti vody a orientuje se v jejích proměnách - popíše koloběh vody v přírodě - vysvětlí základní význam vody pro život člověka - zná složení vzduchu a vysvětlí základní význam vzduchu pro život člověka - uvádí příklady znečišťování a ochrany ovzduší ve svém okolí - ví, jak vzniká půda, a vysvětlí její význam pro živé organismy - zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - rozliší jednotlivé ekosystémy - vyjmenuje příklady potravního řetězce - zná nejvýznamnější chráněná území ve své vlasti - nachází souvislosti přírodou a činností člověka - objevuje princip rovnováhy v přírodě - uvědomuje si vlastní zodpovědnost za stav přírody - rozliší jednotlivé druhy odpadu a třídí ho - pozná vybrané druhy hornin a nerostů - poznává a třídí látky, určí vlastnosti látek a jejich skupenství - měří vlastností látek pomocí jednoduchých nástrojů a měřidel - zapíše svá měření do tabulky, vede si stručný záznam - zná základní jednotky délky, času, teploty, objemu a hmotnosti	• neživé přírodniny: voda, vzduch a půda • vlastnosti a význam vzduchu a vody • výskyt a formy vody • složení a proudění vzduchu • živelné pohromy: chování při povodni, zemětřesení, požáru • horniny a nerosty • vlastnosti a význam vybraných hornin a nerostů • vznik a význam a druhy půdy • únik nebezpečných látek do životního prostředí • přírodní rovnováha • potravní řetězce • ochrana životního prostředí • ochrana rostlin a živočichů • nakládání s odpady • látky a jejich vlastnosti • práce s magnety a kompasem (busolou), určování světových stran • praktické měření hmotnosti, objemu, času a teploty • význam a vzájemné vztahy živých organismů	OSV/1 EV/1 EV/2 EV/4	ČJ VV

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- založí jednoduchý pokus - naplánuje a zdůvodní postup - vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - spolupracuje v týmu a zastává v něm různé role	• jednoduché pokusy • látky a jejich vlastnosti • horniny a nerosty (minerály)		
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- poznává význam rostlin - vyjmenuje znaky živých organismů - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - poznává vlastnosti rostlin a hub - popíše stavbu těla některých vybraných rostlin - rozlišuje vybrané jedovaté a jedlé druhy hub - rozlišuje vybrané kulturní a plané rostliny - pozná některé keře, listnaté a jehličnaté stromy - zná nebezpečnost jedovatých rostlin a význam léčivých rostlin - popíše vlastnosti živočichů - uvědomí si rozdíly ve stavbě těl živočichů, v rozmnožování, v jejich životních potřebách a podmínkách pro život - třídí živočichy do základních skupin - používá jednoduché klíče a atlasy - uvědomí si význam ochrany všech živočišných druhů a důležitost zachování jejich rozmanitosti pro život na planetě - pozoruje život rostlin a živočichů v zimě, vyvozuje z pozorování závěry a zapisuje výsledky pozorování	• rovnováha v přírodě • základní společenstva, význam a vzájemné vztahy mezi organismy • znaky živých organismů • rostliny a houby • vlastnosti rostlin • fotosyntéza • dělení rostlin podle rozmnožování, místa výskytu, a užitku • části rostlin a jejich znaky • vlastnosti, rozmnožování a dělení hub • ochrana živé přírody • základní rozdělení živočichů • vlastnosti živočichů • příprava živočichů na zimu • stavba těla vybraných živočichů • péče o živočichy • chráněné a ohrožené druhy živočichů	EV/1 EV/2	ČJ Pč VV
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy				
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- utvoří si základní představu o existenci a struktuře sluneční soustavy - pochopí Slunce jako zdroj života na Zemi - vysvětlí střídání ročních období, střídání dne a noci - chápe pohyb Země okolo Slunce a kolem vlastní osy - vyjmenuje planety Sluneční soustavy	• vesmír a Země • Sluneční soustava • Slunce, hvězdy a planety • roční období, den a noc • pohyb Země • Měsíc		
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- uvědomí si a zhodnotí, které konkrétní činnosti člověka v přírodě mohou prostředí a zdraví člověka podporovat a které naopak škodí - chová se ohleduplně k přírodě - buduje si povědomí o správném třídění odpadu a jeho významu	• ohleduplné chování k přírodě • Ekologie • chráněné rostliny a živočichové • ochrana životního prostředí • likvidace, třídění, recyklace odpadů • možná rizika v přírodě	OSV/1 OSV/3	ČJ

Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- využívá základní poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus - diskutuje o rozdílech mezi stravovacími zvyklostmi ve své rodině oproti doporučovaným zásadám zdravé výživy - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	• lidské tělo • péče o zdraví • zdravá výživa a zdravý životní styl • etapy vývoje člověka	OSV/1 OSV/3	ČJ Pě
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- sestaví návrh svého denního režimu - vypráví o svých zájmech, koníčcích, pohybových a mimoškolních aktivitách - účelně plánuje svůj čas	• režim dne • zájmy a koníčky • pohyb	OSV/1 OSV/2	ČJ
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklisty	- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události - zná a v případě potřeby použije důležitá telefonní čísla pro ochranu sebe i druhých - reaguje v roli chodce a cyklisty na ostatní účastníky silničního provozu - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, stezkách pro cyklisty a v obytné zóně - pozná vybrané značky - bezpečně překonává silnici se světelnými signály - přejde mezi zaparkovanými vozy a silnicí s více pruhy - ovládá pravidla jízdy jízdním kolem, na bruslích a koloběžce a využívá je	• chování v krizových situacích • osobní bezpečí, šikana, týrání • bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • dopravní výchova, dopravní značky, světelná signalizace • pravidla silničního provozu • jízda na kole	OSV/1	- návštěva dopravního hřiště - průkaz cyklisty
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - vyhledá adresy a telefonní čísla odborných služeb a v případě potřeby je použije	• prevence • návykové látky • telefonní čísla na odborníky a jejich použití		
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti	- chrání své zdraví - dodržuje základní hygienické zásady - dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu - zvládne správně ošetřit drobná poranění	• zdraví a jeho ochrana • první pomoc • hygienické návyky • důležitá telefonní čísla		ČJ Pě

a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- přivolá včas první pomoc - zná čísla na linky první pomoci a ví, kdy je použit			
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc				

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

- ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor (předmět): Člověk a jeho svět
Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map - orientuje se v základech zeměpisu světa (světadíly, oceány, evropské státy) - užívá glóbus jako zmenšený model planety Země - najde ČR na mapě Evropy a zná polohu ČR v Evropě - vyhledává na mapě střední Evropy sousední státy České republiky a jejich hlavní města a určí podle světových stran jejich geografickou polohu vůči ČR - charakterizuje povrch ČR - orientuje se na mapě ČR - zná a určí světové strany na mapě i v přírodě - charakterizuje s pomocí vhodných map zeměpisné a přírodní prvky krajiny, oblasti naší republiky a Evropy - vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu	- práce s mapou a orientace na mapě - světové strany hlavní a vedlejší - světadíly a oceány - státy a města Evropy - cestovní ruch - povrch ČR - kraje ČR a krajská města - naš region	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VMEGS/1 VMEGS/2 MkV 1-4	VV
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - posoudí jednoduchým způsobem jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - pozná některá významná místa	- vymezení místní oblasti - kraje ČR (poloha, krajské město, zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury) - zajímavá a památná místa ČR - příslušnost k větším územním celkům (historické země)		
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a v ostatních zemích - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích na mapě Evropy přiměřeně ke svým schopnostem a svému věku	- poloha ČR v Evropě - Evropská unie a členské státy - státy Evropy a významná města - způsob života a příroda v ČR a v Evropě	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VMEGS/1 VMEGS/2	ČJ VV

	- chápe význam pojmu Evropská unie, vyjmenuje některé členské státy a zná symboly Evropské unie - zprostředkuje ostatním zajímavosti a zážitky z vlastní cesty do zahraničí - vyhledává a poznává významné evropské státy a významná evropská města	• zajímavosti z cest	MkV 1-4	
Lidé kolem nás ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- zorientuje se v základních formách vlastnictví - použije peníze v běžných situacích - odhadne cenu nákupu a vrácených peněz - vysvětlí, proč spořit, kdy je výhodné si půjčovat a jak vrátet dluhy - rozliší právní a protiprávní jednání - uvědomí si možnosti ochrany občanů vyplývající ze zákonů - posoudí názor jiných lidí a vhodně na něj reaguje - dokáže se podřídit kompromisu nebo v nutném případě ustoupit - obhájí při konkrétních situacích a činnostech svoje názory - rozliší, že v každé společnosti existují lidé, kterým je nutné pomáhat (lidé staří, nemocní, slabší...) - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině - zná svoje postavení v rodině - orientuje se v mezigeneračních vztazích - popíše život a funkci rodiny	• peníze • vlastnictví • hmotný a nehmotný majetek • rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti • hotovostní a bezhotovostní platební styk • banka jako správce peněz • úspory a půjčky • základní lidská práva a práva dítěte • práva a povinnosti žáků školy	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VDO/1 MkV/1 MkV/2	
Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03	- využívá informační a komunikační prostředky pro pochopení minulosti - postupuje v čase, uvědomuje si utváření historie věcí a dějů - poznává, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase - zapisuje letopočty, přiřazuje ke správnému století - objevuje počátky utváření novodobého českého státu, národní obrození a jeho významné představitele - chápe příčiny a důsledky 1. světové války - seznamuje se se vznikem Československa	• chráněná území a kulturní památky • kalendář, datum • letopočty, staletí, tisíciletí • novověk • 19. století • 20. století • státní svátky a významné dny • život našich předků		

srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	(T. G. Masaryk) - orientuje se v dějinách 2. světové války - vytváří si názor na období totality - všímá si obnovy demokratického státu - zaměří se na rozpad Československa a vznik České republiky (Václav Havel) - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy - hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti			
Rozmanitost přírody ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- vytvoří si základní představu o existenci a struktuře sluneční soustavy - vyjmenuje názvy planet sluneční soustavy - pochopí pojmy: hvězda, souhvězdí, planeta, Měsíc - pochopí měření času v souvislosti s pohybem planety - pozná, že Země je obklopena vzdušným obalem a ví, co jej poškozuje - pochopí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí - ví, co je nadmořská výška - vysvětlí střídání ročních období, střídání dne a noci - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru	• Země, Slunce, sluneční soustava • význam Slunce • Měsíc, střídání dne a noci • planety • výzkum vesmíru • změny času • Země • den, noc, střídání ročního období • atmosféra a její ochrana • počasí, podnebí, nadmořská výška	OSV/1 OSV/2 OSV/3 EV/3 EV/4	
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- objevuje význam Slunce, vody, vzduchu a půdy pro život na Zemi - zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - objevuje princip rovnováhy přírody - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí pojmy nerost a hornina a uvede příklady - pochopí dělení hornin na vyvřelé, usazené a přeměněné - ví, jakým způsobem lidé nerosty a horniny využívají - pozná základní složení půdy a popíše její vznik – - pochopí význam půdy pro život lidstva a nutnost její ochrany	• rozmanitost životních podmínek na Zemi • živá a neživá příroda • horniny a nerosty, zvětrávání • hospodářsky důležité horniny a nerosty • vznik půdy, složení, vlastnosti, úrodnost, význam • podmínky života na Zemi • rovnováha životního prostředí • energetické suroviny • neobnovitelné zdroje energie	OSV/1 EV/2 EV/3 EV/4	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva	- rozliší základní ekosystémy - uvádí příklady prospěšných a škodlivých zásahů člověka do přírody	• ekosystém: les, potok, rybník, louka, zahrada, pole, park • přírodní rovnováha		Pč

ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- vysvětlí význam chráněných území, zoologických a botanických zahrad - zná chráněná území a významné lokality v ČR - seznámí se s tříděním organismů do skupin - používá k třídění mikroskop - vymezí pojem houby a zná základní pravidla při sběru hub - rozdělí rostliny na semenné a výtrusné, uvede zástupce - vysvětlí proces fotosyntézy rostlin a pochopí její princip - třídí živočichy do skupin (bezobratlí, obratlovci; ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - k třídění organismů využije jednoduché klíče a atlasy - rozliší vybrané rostliny podle stavby těla, stonku, délky života - zná nebezpečnost jedovatých rostlin a význam léčivých rostlin - rozlišuje základní společenstva v okolí školy (obce) a popíše vztahy mezi jednotlivými organismy a jejich prostředím - rozpozná některé příčiny porušování přírodní rovnováhy a vysvětlí pojmy škůdce a plevel	• ochrana rostlin a živočichů • rostliny a houby • fotosyntéza • třídění a stavba těla rostlin • rostliny jedovaté a léčivé • třídění živočichů, život, rozmnožování, potrava • potravní řetězce • škůdce, plevel • přírodní společenstva v okolí školy		
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- založí jednoduchý pokus - vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• podmínky života na Zemi: Slunce, vzduch, voda, půda, živiny		
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- aktivně se snaží pomoci při ochraně rostlin a živočichů ve svém okolí - chová se v chráněných oblastech podle zásad, které ukládá návštěvní řád - posoudí důležitost šetření elektrickou energií a pitnou vodou jako jeden ze způsobů ochrany životního prostředí - uplatňuje zásady ochrany vody a ovzduší a je schopen ohlásit i případy znečištění - pojmenuje ekologické a neekologické druhy dopravy - kriticky zhodnotí činnosti člověka v přírodě, které mu mohou prospět nebo škodit - buduje si podvědomí o správnosti třídění odpadu a šetření energiemi	• energie v životním prostředí • Země – planeta lidí • chráněná území v České republice • chráněné rostliny a živočichové • ochrana přírody a životního prostředí • třídění odpadu • Ekologie a šetření energiemi	OSV/1 OSV/2 OSV/3 EV/3 EV/4	Pč

Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- pochopí místo člověka v říši živočichů - rozliší jednotlivé etapy života člověka, orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - popíše stavbu lidského těla - pozná orgány lidského těla a jednoduše popíše jejich funkce - popíše smyslové orgány, jejich vady - dodržuje zásady zdravé výživy - uplatňuje zdravý životní styl - rozliší pojmy nemoc a úraz a dělí nemoci na přenosné a nepřenosné - umí v případě potřeby poskytnout první pomoc - rozpozná život ohrožující situace a zranění - zná důležitá telefonní čísla a umí přivolat pomoc - pochopí biologické a psychické změny v období dospívání a etickou stránku sexuality	• etapy lidského života • lidské tělo a jeho stavba těla • oběhová soustava • orgány lidského těla • smysly • CNS • péče o zdraví • vývoj člověka • zdravý životní styl • první pomoc a linky tísňového volání • druhy nemocí a jejich prevence • osobní bezpečí • duševní hygiena, závislosti • základy sexuální výchovy	OSV/1 OSV/2 OSV/3 MdV/1 MdV/2	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- uplatňuje zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními - poznává možné způsoby chování v modelových situacích při mimořádných událostech - umí použít v praxi důležitá telefonní čísla - uvede některá zdravotní rizika návykových látek a zdravotní rizika spojená s hracími automaty, argumentuje ve prospěch zdraví - dodržuje pravidla bezpečnosti při práci, manipulaci s ohněm, a všímá si návodů pro bezpečné zacházení s běžnými látkami používanými v domácnosti - rozpozná na příkladech pravdivost a nepravdivost reklamy (reklama na potraviny, propagace cigaret, alkoholu, na různé druhy léků...) - popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na kole - prokáže bezpečný pohyb na kole - rozezná vybrané značky - bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty - poznává vztahy účastníků silničního provozu - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí i řešení - chová se ohleduplně v silničním provozu	• krizové situace • integrovaný záchranný systém • návykové látky a zdraví • reklama • pravidla bezpečnosti při práci • pravidla bezpečnosti při manipulaci s různými látkami • dopravní výchova, dopravní značky a situace • výbava jízdního kola a cyklisty • technika jízdy na kole • cyklista na silnici, cyklista na křižovatce • cyklistický výlet, jízda ve skupině • chování na chodníku a silnici • chodec a cyklista • cesta dopravním prostředkem • krizové situace a nebezpečí	OSV/1 OSV/2 OSV/3 VDO/2	
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti	- chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad	• péče o zdraví • stres a jeho rizika	OSV/1 OSV/2	Pč

a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- dbá o pravidelnou tělesnou, intimní a duševní hygienu - poskytne základní péči nemocnému členu rodiny - rozlišuje příčiny úrazů, zásady jejich prevence - ošetří úrazy různého charakteru - poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu) - orientuje se v příruční lékárnice - vhodně reaguje na situaci úrazu, v případě potřeby přivolá záchrannou službu - uplatní správný postup při zásahu elektrickým proudem	• nácvik první pomoci • rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů		
---	---	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

- ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny

- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.6 Hudební výchova

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k aktivnímu prožívání hudby a zpěvu jako prostředku komunikace. Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	1 hodina týdně
v 2. ročníku	1 hodina týdně
v 3. ročníku	1 hodina týdně
ve 4. ročníku	1 hodina týdně
v 5. ročníku	1 hodina týdně

Cílem Hudební výchovy je získání pozitivního vztahu k hudbě a hudebnosti žáků. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, tzn. jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Vzdělávací obsah:

- 1) *Vokální činnosti:* práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu a k posilování správných pěveckých návyků
- 2) *Instrumentální činnosti:* hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební produkci
- 3) *Hudebně pohybové činnosti:* ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest...
- 4) *Poslechové činnosti:* aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu v jejích žánrech a učí se ji analyzovat a interpretovat

Časové rozvržení výuky

vyučovací předmět hudební výchova	časová dotace						
	1.	2.	3.	4.	5.	disponibilní	celkem
	1	1	1	1	1	0	5

Organizační vymezení

Předmět je vyučován ve třídě. Při výuce využíváme hru na hudební nástroje a audiovizuální techniku, různé formy výuky a nejrozličnější dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s vybranými uměleckými žánry a uměleckými díly
- ukazujeme hudbu jako formu poznání
- pozitivně žáky motivujeme a podporujeme jejich zájem o hudbu a zpěv

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům tvořit a provádět elementární hudební improvizace, rozvíjet hudební myšlení
- vytváříme vhodné příležitosti k rozvoji představivosti a kreativity
- sledujeme pokrok žáků při zdolávání navozených problémů a pomáháme jim při případném nezdaru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjádření svých pocitů, myšlenek a názorů na různá hudební díla
- podporujeme u žáků vyjadřování pomocí hudebních prostředků
- vedeme žáky k naslouchání druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- spoluvytváříme prostředí pro práci skupinového projevu (hudební skupina, taneční vystoupení)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vzájemné spolupráci při společných činnostech, např. hudebně pohybových, a k utváření příjemné atmosféry při těchto činnostech
- vedeme k respektování odlišného názoru druhých žáků na různá hudební díla
- umožňujeme žákům hodnocení i sebehodnocení práce své i ostatních

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatek možností k poznání našeho kulturního dědictví a tradic
- podněcujeme žáky k tvořivé činnosti, připravujeme vystoupení pro rodiče i veřejnost

Kompetence pracovní

- hrou na nástroje z Orffova instrumentáře a hrou na tělo rozvíjíme u žáků rytmické cítění
- vytváříme žákům podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- žák dodržuje pravidla k ochraně zdraví posilováním správných pěveckých návyků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata

OSV (Osobnostní výchova)

VMEGS (Objevujeme Evropu a svět)

MdV (Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti)

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor (předmět): Hudební výchova
Ročník: 1., 2., 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	- seznamuje se s pravidly hlasové hygieny, vytváří si správné pěvecké návyky a snaží se zpívat čistě v jednohlase jednoduché písně - v rámci zpěvu správně dýchá, vyslovuje a má správné držení těla - rozlišuje zvuk, hluk, tón, řeč a zpěv - zná notovou osnovu a napíše do ní správně houslový klíč - chápe pojmy hluboko – vysoko, slabě – silně, pomalu – rychle, smutně – vesele - hlasově zvládá rozsah c1 – h1 - pozná zrychlování, zpomalování, zesilování, zeslabování - vnímá dynamiku písní - zná a zpívá jednoduché písně v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu v rámci svého hlasového rozsahu - dbá na správné nasazení tónu - správně zazpívá kánon - používá pojmy notová osnova, takt a taktová čára - rozlišuje noty a k nim příslušné pomlky podle délky - zapisuje pomlky do notové osnovy - zná a napíše noty v rozsahu od c1 do c2 do notové osnovy - rozezná a správně napíše do notové osnovy houslový a basový klíč	• zvuk, hluk, tón, řeč, zpěv • tón dlouhý a krátký • krátká a dlouhá doba • hlasová hygiena • dechová cvičení • základy pěveckých dovedností • zpěv jednoduchých písní • základní hudební pojmy • houslový a basový klíč • notová osnova, takt a taktová čára • hudební abeceda • zápis a poznávání not v rozsahu c1 – c2 • délka not a pomlky • kánon, dvojhlas a vícehlas • kontrastně odlišený dynamický a tempový projev • dynamická znaménka • grafický záznam hudby • dirigování • 2/4, 3/4 a 4/4 takt • tónina dur a moll • píseň lidová – umělá • repetice a legato	OSV/1	VV AJ
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- opakuje a vytleská správně rytmus v 2/4 a 3/4 taktu - napíše rytmus slov pomocí not - vnímá metrum	• rytmus a metrum • melodická a rytmická ozvěna • dynamika	OSV/1	ČJ

	- rytmizuje slova a slovní spojení - používá „hru na tělo“ ve 2/4 a 3/4 taktu - rozliší notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou, zná jejich délku - ví, co je takt a taktová čára - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty v rámci nejjednodušších hudebních forem	• melodizace říkadel a hudební hry • 2/4 a 3/4 takt • noty, pomlky a jejich délka • rytmizace v 2/4 a 3/4 taktu • takt a taktová čára • rytmizace a melodizace v malé písňové formě aa, ab, aba • zápis rytmu slov pomocí noty půlové a čtvrtové		
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- umí správně použít Orffovy nástroje - s pomocí rytmitizuje jednoduchý text - vnímá metrum - doprovází písně hrou na tělo a hrou na Orffovy nástroje	• hra na Orffovy nástroje • práce s říkadly • hry s rytmem 2/4, 3/4 • hra na tělo (i složitější motivy, měnící se řetězce) • jednoduchý hudební doprovod písní		
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybem vyjadřuje metrum, směr, tempo a dynamiku melodie - umí vyjádřit emocionální zážitek z hudby - doprovází jednoduchým pohybem píseň, melodii (na místě, vpřed, vzad) a na základě svých dispozic zařazuje složitější prvky s pomocí učitele - pohybem vyjadřuje melodii stoupavou, klesavou - používá poskočný krok - reaguje na změny znějící hudby - hraje na tělo - vyjádří pohybové tempo a emocionální zážitek z hudby - pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a melodickou linku - zkouší tančit polku	• pohybový doprovod k písňím • metrum, tempo a dynamika • melodie stoupavá a klesavá • hudebně pohybové a taneční hry • poskočný krok • pohybové vyjádření hudby • pohybová improvizace • přísunný krok • polka		
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje kvalitu tónů: délku, výšku, sílu - pozná ukolébavku a pochod - vyslechne soustředěně hudební skladbu - učí se rozlišovat kvalitu jednotlivých tónů - rozpoznává výrazné dynamické změny v hudbě - reaguje na změny tempa - rozliší a přečte z notového zápisu takt 2/4 a 3/4 - vyslechne poslechovou skladbu a rozpozná výrazné tempové a dynamické změny	• délka, výška a síla tónu • kvalita tónů, tón hluboký, vysoký, nižší, vyšší • hudební výrazové prostředky • rytmus a pohyb melodie • čtení rytmu z notového zápisu • 2/4 a 3/4 takt • tempové a dynamické změny v hudbě • zesilování, zeslabování, zrychlování a zpomalování		

		• pojmy: piano, mezzoforte, forte • ukolébavka • pochod • soustředěný poslech hudby		
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozlišuje hlasy při poslechu vokální hudby (mužský, ženský, dětský) - rozpozná v instrumentální hudbě některé hudební nástroje podle zvuku (např. zobcovou flétnu, klavír, housle, bicí...) - seznámí se s dalšími hudebními nástroji - upozorní v proudu znějící hudby na hudební nástroje, které již zná - odlišuje výrazné tempové a dynamické změny ve znějící hudbě - rozliší hudbu vokální a instrumentální a vokálně instrumentální - poslouchá hudební díla vybraných hudebních skladatelů	• zpěvní hlasy a nástrojová hudba • hlas mužský, ženský a dětský • tempo a dynamika • hudební nástroje a jejich zvuk • poslech písní, skladeb a hudebních děl • hudebně-vyjadřovací prostředky • řízený poslech spojený s pohybem • délka, výška, síla a barva tónu • souzvuk, • durový a mollový akord • orchestr – sólo • hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	OSV/1	VV AJ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- HV-3-1-01p zpívá jednoduché písničky v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku
 - pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor (předmět): Hudební výchova
Ročník: 4. a 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- zdokonaluje získané pěvecké dovednosti - správně dýchá, vyslovuje, nasazuje a vytváří tón - dodržuje rytmus - zvládá zpívat kánon a zkouší zpívat lidový dvojhlas - používá notu s tečkou, stupnici dur a moll, předznamenání, repetice - zpívá českou státní hymnu a zná okolnosti jejího vzniku - zpívá na základě svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či jednoduchém dvojhase - sleduje melodickou linku v notovém zápisu - uplatňuje získané pěvecké dovednosti - na základě svých individuálních dispozic ovládá dynamicky a tempově odlišený projev - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, při tom pracuje se čtvrtkovými, osminovými a půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - seznámí se s notou a pomlkou šestnáctinovou - zapisuje značky v notovém zápisu - chápe pojmy: koruna (fermata), ligatura	• dechová cvičení, prodlužování výdechu • hlasová hygiena • zřetelná artikulace • správná tvorba tónu, vázání tónů • rozšiřování hlasového rozsahu c1 – d2 • rytmus: 2/4, 3/4 a 4/4 takt • jednohlasy zpěv písní v tóninách dur a moll • vícehlas, prodleva, kánon, lidový dvojhlas • hudební dialog • dynamika v písních, dynamicky a tempově odlišený projev • hymna ČR • zpěv písní lidových i umělých • zpěv písní s předtaktím • melodie stoupavá a klesavá • notový zápis a značky v něm • nota šestnáctinová • délka a výška not, délka pomlky • rytmitizace a melodizace jednoduchých textů	OSV/1	AJ ČJ
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- ztvárňuje hudbu pohybem dle svých individuálních dovedností a improvizčních schopností a s využitím polkového a valčíkového kroku - vyjadřuje pohybem charakter poslouchané hudby a emocionální zážitek z ní - procvičuje taktování - tančí jednoduché tance	• pohybové vyjádření hudby • pohybové prvky v moderních tancích • pohybová improvizace a pantomima • pohybová paměť • taneční hry se zpěvem	OSV/1 VMEGS/2 MdV/4 MdV/5	Tv

		• jednoduché lidové tance: polka, valčík, mazurka • taktování		
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- orientuje se v notovém záznamu písně a snaží se podle něj zpívat - zachytí jednoduchou melodii pomocí domluvených znaků - používá notu jako grafický znak pro tón - rozlišuje délky not, dynamická znaménka a umí je zapsat - hraje na Orffovy či jiné nástroje - porovnává melodii s grafickým zápisem - poznává další noty - chápe význam pojmů: staccato, legato	• notový zápis • celý tón a půltón • výška a délka not, noty s tečkou • repetice • stupnice C dur, jednočárková oktáva • staccato, legato • dynamická znaménka: ff, f, mf, p, pp • houslový a basový klíč • reprodukce motivů a jednoduchých skladeb pomocí Orffova instrumentáře či jiných hudebních nástrojů • grafický záznam vokální hudby • čtení a orientace v notovém zápisu, který je oporou při zpěvu písně	OSV/1	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozlišuje melodii od doprovodu - uplatňuje předebru, repetici - hraje tvořivé hudební hry v dur s rozsahem oktávy - seznamuje se s hudebními styly a žánry - učí se soustředěně poslouchat hudbu a slovně vyjádřit emocionální zážitky z poslechu hudby	• hudební styly a žánry • hudba taneční, pochodová a slavnostní • hudební formy: malá písňová forma, rondo, variace • hudební skladatelé: B. Smetana, A. Dvořák • interpretace hudby, slovní vyjádření nálady a emocí z hudby • předehra a repetice		
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- poznává hudební nástroje, jejich vzhled a zvuk - poznává hudební nástroje symfonického orchestru - rozpozná na základě individuálních poslechových zkušeností některé hudební nástroje a začlení je do nástrojových skupin a podskupin - poznává další výrazové prostředky - sleduje vztah předvěti a závětí - poznává různé hudební styly a žánry (jazz, swing, charleston, rock and roll, lidová hudba, populární...) - rozliší lidovou kapelu, symfonický a jazzový orchestr, dirigenta, sbormistra - poznává život a dílo hudebních skladatelů - sestaví si vlastní hudební referát na volné nebo dané téma a sám jej prezentuje před ostatními žáky	• hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • hudební nástroje strunné, dechové, bicí a smyčcové • zpěvní hlasy • souzvuk, akord • tónina dur a moll • výrazové prostředky: harmonie, barva, kontrast a gradace • symfonický orchestr • život a dílo skladatelů: J. S Bach, W. A. Mozart • hudební referáty	OSV/1 VMEGS/2 MdV/4 MdV/5	

		• hudba taneční, pochodová, ukolébavka... • poslech hudby • slovní vyjádření poslechu • hudební ukázky z děl hudebních skladatelů dle libovolného výběru • státní hymna ČR • hudební styly a žánry		
HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- orientuje se v záznamu rytmického schématu a využívá ho při rytmických doprovodech písní - hraje na Orffovy či jiné nástroje	• hra na Orffovy nástroje • záznam instrumentální melodie • čtení a zápis jednoduchého rytmického schématu • noty c1 – e2, triola,		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
- HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje
- HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
 - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
 - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování

5.7 Výtvarná výchova

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Výtvarní výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Prostřednictvím výtvarných a tvůrčích činností (rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků) a na základě dosavadních zkušeností umožňuje žákovi vnímat svět vizuálními prožitky. Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	1 hodina týdně
v 2. ročníku	1 hodina týdně
v 3. ročníku	1 hodina týdně
ve 4. ročníku	1 hodina týdně
v 5. ročníku	1 hodina týdně

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Seznamuje žáky s uměním jako s neoddelitelnou součástí našeho života. Umožňuje jim poznat nové činnosti, prožít si je a pocítit uspokojení z tvorby a z dokončeného díla. Probouzí u žáků smyslové vnímání, citění, rozvíjí fantazii, prohlubuje citové prožitky žáka a tvořivý přístup k životu.

Tvořivé činnosti ve Výtvarné výchově jsou rozděleny do tří oblastí:

- 1) rozvíjení smyslové citlivosti
- 2) uplatňování subjektivity
- 3) ověřování komunikačních účinků

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznávání

Časové rozvržení výuky

vyučovací předmět výtvarná výchova	časová dotace						
	1.	2.	3.	4.	5.	disponibilní	celkem
	2	2	1	1	1	0	7

Organizační vymezení

Předmět je vyučován převážně ve třídě, v případě příznivého počasí je možná výuka i venku či v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- ukazujeme žákům řadu výtvarných technik přiměřené náročnosti
- využíváme zkušenosti a zážitky žáků, které aktivizují jejich zájem a tvořivost
- vedeme žáky ke správnému pochopení a užívání termínů z oblasti výtvarného umění
- umožňujeme žákům zažít úspěch, motivujeme je povzbuzením a pozitivním hodnocením,
- respektujeme žakovu individualitu v jeho výtvarném vyjádření
- vedeme žáky k samostatnosti, kreativitě, originalitě

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům tvořit a provádět elementární výtvarné improvizace
- vytváříme vhodné příležitosti k rozvoji představivosti a kreativity
- pozorujeme pokroky žáků při zdolávání navozených problémů a pomáháme jim při případném nezdaru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjádření svých pocitů, myšlenek a názoru k různým výtvarným dílům
- umožňujeme žákům ohodnotit a ocenit výkon svůj i spolužákův
- podporujeme u žáků používání i mimoslovního vyjadřování pomocí prostředků výtvarné výchovy

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vzájemné spolupráci při společných dílech ve skupinách, k utváření příjemné atmosféry
- vedeme žáky k respektování odlišného vnímání i názorů členů týmu, ale také ke zdravému sebeprosazování se

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatek možností k poznání našeho kulturního dědictví a tradic
- vedeme žáka k zodpovědnosti za své životní prostředí, k hospodárnému zacházení s materiálem
- vedeme žáky k respektování určitých hodnot a estetických požadavků na společné prostředí školy

Kompetence pracovní

- informujeme žáky o výtvarných materiálech, nástrojích a vybavení a vedeme je k dodržování pracovních postupů a pracovní kázní při práci s nimi
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel k ochraně svého zdraví i zdraví druhých, k plnění svých povinností
- vytváříme žákům podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata

OSV (Osobnostní výchova)

VDO (Občanská společnost a škola)

EV (Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí)

MdV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení)

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor (předmět): Výtvarná výchova
Ročník: 1., 2., 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení smyslové citlivosti VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- pozoruje, zkoumá, poznává a vybírá výtvarné podněty kolem sebe, využívá vlastní zkušenosti - porovnává obrázky a vyhledává rozdíly v časové následnosti - vyjmenuje a správně pojmenuje základní geometrické tvary a linie - určí a správně pojmenuje základní a doplňkové barvy - vybírá vhodný výtvarný materiál - seznamuje se s technikou kresby tužkou, uhlím, pastelem, křídou - rozeznává kresbu a malbu	<u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> - linie: silná, slabá, přítlak, odlehčení - tvary a jejich rytmické střídání na ploše: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník - základní barvy, vlastnosti barev - vztahy (podobnost, rytmus) - kombinace a proměny v ploše a v prostoru - vyjadřování se na základě vlastních představ a fantazie - rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí - výtvarné zpracování pohádky, příběhu a písničky - vizuálně obrazná vyjádření – hračky, objekty, užitékové předměty	OSV/1	M ČJ AJ ČAJŠ INF
	- používá geometrické a organické tvary a linie - označí detaily - porovnává a třídí na základě vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<u>Uspořádání objektů do celků</u> - vzájemný vztah předmětů v ploše - využití plochy - detail, celek, vnímání velikosti v ploše - kombinování barev - rozvoj jemné motoriky v ploše i prostoru - využití rozličných materiálů	MdV/1	
	- své zkušenosti uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání - rozvíjí svůj cit pro prostor - učí se, co je koláž, frotáž	<u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</u> vizuálně obrazové vyjádření podnětů hmatových a sluchových	MdV/1	

		• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: • fotografie, televize, film, tiskoviny, ilustrace textů, animovaný film		
Uplatňování subjektivity VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- vyhledává a užívá výtvarné prostředky k zaznamenání vizuálních zkušeností a představ ve své tvorbě - pracuje podle svých představ a fantazie - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	<u>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a ostatních:</u> • manipulace s objekty • pohyb těla • akční tvar malby a kresby	MdV/1 EV/1 EV/4	ČAJŠ
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- vnímá a výtvarně zpracovává vlastní zážitky, známé předměty a objekty - vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly, k jejich vyjádření volí vhodné prostředky	<u>Typy vizuálně obrazných vyjádření:</u> • hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, animovaný film, fotografie, sochy	MdV/1	ČJ Pč
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	- vnímá, pozoruje, poznává a pojmenovává vlastnosti výtvarných projevů	<u>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením:</u> • hledisko k jejich vnímání – zrakové, hmatové, statické a dynamické • hledisko jejich motivace – fantazijní, založené na smyslovém vnímání	MdV/1	ČAJŠ
Ověřování komunikačních účinků VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- jednoduchým způsobem vyjadřuje svůj názor na své vytvořené dílo i dílo ostatních - na základě vlastních zkušeností nalézá rozdíly v pracích - do komunikace zapojuje obsah obrazných vyjádření - porovnává své ilustrace s originálem - rozvíjí smysl pro krásu, cit a umění	<u>Osobnostní postoj v komunikaci:</u> • hledání rozdílů a porovnávání prací jedince s ostatními dětmi ve skupině (třídě) <u>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření:</u> • komunikace se spolužáky, vysvětlování, obhajoba výsledků své tvorby	MdV/1 VDO/1	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor (předmět): Výtvarná výchova
Ročník: 4. a 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení smyslové citlivosti VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává a užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	- rozpoznává a pojmenovává tvar, objem, barvy, kvalitu světla a porovnává je - poznává základní a podvojně barvy - učí se smíchat další barvy z barevného spektra - zkouší funkci teplých a studených barev - poznává a zobrazuje linie - rozpozná, co je malba, kresba, prostorový objekt - uspořádává a kombinuje objekty na základě jejich podobnosti, kontrastu	<u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> - tvar, objem, barva, kvalita světla a jejich vztahy (podobnost, rytmus, kontrast), proporce - kombinace a proměny v ploše, prostoru a objemu - vedení linie, výtvarná hra s linií, rovnoběžnost, křížení, zhušťování, zředování čar - vyjadřování se na základě vlastních představ a fantazie - vizuálně obrazná vyjádření – hračky, objekty, užitékové předměty (z kuchyně aj.) - uspořádání objektů do celků a rozvíjení citu pro prostor - rytmické řazení prvků do plochy - výtvarné zpracování pohádky, příběhu, filmu a písničky - ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie	OSV/1	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření, v modelování - užívá sopečurální postup v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy	<u>Uspořádání objektů do celků</u> - podle velikosti a výraznosti - zpečšňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy - konfrontace představy se skutečností - výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí		

VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností - zkouší své hmatové a sluchové vjemy převést do svých vyjádření v ploše, prostoru a objemu - zobrazuje různé užitékové předměty - z různých materiálů vytváří výrobky podle své představivosti a fantazie - vytváří si spojitosti mezi živou a neživou přírodou - experimentuje s některými materiály - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší) a ve volné grafice (základní druhy a technika) - poznává různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - používá běžné pojmy z nauky o barvě	<u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</u> • vizuálně obrazové vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových • vytváření jednoduchých prostorových objektů • poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech • výtvarné hry a experimenty <u>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u> • fotografie, televize, film, tiskoviny, umělecká výtvarná tvorba, elektronická média, reklama	MdV/1 EV/1 EV/4	ČAJŠ ČJ INF - návštěvy galerií a výstav
Uplatňování subjektivity VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	- poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih - pojmenuje a rozlišuje různé druhy výtvarného umění: malířství, grafika, sochařství, architektura - nechá se inspirovat prací druhých - vybere práce, které jsou pro něj zajímavé a inspirující - pracuje podle svých představ a fantazie - samostatně tvoří na dané téma, na volné téma - zobrazuje lidskou postavu v klidu i v pohybu - zobrazuje malou skupinku postav v pohybu	<u>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a ostatních</u> • manipulace s objekty • pohyb těla • akční tvar malby a kresby • vztahy umění a skutečnosti • druhy volného výtvarného umění • malířství a architektura • zobrazení postavy v pohybu • zobrazení skupinky postav v pohybu	MdV/1 EV/1 EV/4	ČJ
Ověřování komunikačních účinků VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- sleduje výtvarnou podobu knih a časopisů - porovnává různé druhy výtvarného umění - seznamuje se s některými díly malířů, sochařů, ilustrátorů, architektů - poznává estetickou úroveň předmětů sleduje lidové umění	• lidové umění • volná grafika • ilustrátoři dětských knih a ilustrace • vztah k životnímu prostředí	MdV/1 MdV/2	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- na základě vlastních zkušeností nalézá rozdíly v pracích - porovnává práce jedince s pracemi ostatních dětí - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, které mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	<u>Osobní postoj v komunikaci</u> • hledání rozdílů a porovnávání prací jedince s ostatními dětmi ve skupině (třídě) <u>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u>	MdV/2 MdV/6 VDO/1 OSV/1	

	- orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů a nástrojů	• komunikace se spolužáky vysvětlování, obhajoba výsledků své tvorby • snaha respektovat záměr a tvorbu jiných • kresba (pero, dřívko, štětec, uhel, rudka...) • malba (tempera jak krycí barva) • kombinovaná technika (koláž, modelování, kašírování, prostorové vyjádření...) • práce s papírem		
--	--	---	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.8 Tělesná výchova

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně pak k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Tělesná výchova je vyučována jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku	2 hodiny týdně
v 2. ročníku	2 hodiny týdně
v 3. ročníku	2 hodiny týdně
ve 4. ročníku	2 hodiny týdně
v 5. ročníku	2 hodiny týdně

Cílem je probouzet a aktivizovat v žácích touhu po uvědoměném pohybu a vést je k budoucí sportovní aktivitě. Pohybové vzdělání je vedeno od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit pohyb do denního režimu. Je důležité zařazovat motivační hodnocení žáků, které je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v povinné tělesné výchově.

Časové rozvržení výuky

vyučovací předmět tělesná výchova	časová dotace						
	1.	2.	3.	4.	5.	disponibilní	celkem
	2	2	2	2	2	0	10

Organizační vymezení

Předmět je vyučován v kulturním domě v Blatnici, na školní zahradě, v přírodě, na travnatém hřišti. Povinný plavecký výcvik probíhá v třebíčské plavecké škole Laguna. Jsme také zapojeni do projektu Děti do bruslí.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učíme žáky orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- umožňujeme žákům změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími
- vedeme je k trpělivosti a radosti z pohybu
- vedeme žáky k samostatnosti, kreativě, originalitě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním a nevhodným sportovním prostředím
- podporujeme zdravou sebedůvěru žáků a podle potřeby jim v činnostech pomáháme
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledek týmu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci a komunikaci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a hrách
- rozvíjíme u žáků schopnost organizovat jednoduché pohybové hry a činnosti učíme žáky reagovat na základní povely a pokyny a také je vydávat
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání, empatii a oceňování přínosu druhých žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair play, tzn. dodržovat pravidla, registrovat přestupky, respektovat opačné pohlaví, zvládat pohybové činnosti ve skupině...
- motivujeme žáky ke spolupráci při hře v týmech
- učíme žáky ovládat a řídit své jednání a chování a podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- učíme žáky ohleduplnosti a taktu, ale také schopnosti postavit proti fyzickému i psychickému násilí
- upevňujeme povědomí žáků o významu zdraví a pravidelného pohybového režimu
- podporujeme účast žáků ve sportovních soutěžích a reprezentaci školy

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účinně náčiní a nářadí i jiná sportovní vybavení
- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Průřezová témata

OSV (Osobnostní výchova, Sociální výchova)

MkV (Lidské vztahy)

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor (předmět): Tělesná výchova
Ročník: 1., 2., 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Činnosti ovlivňující zdraví TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- učí se správnému držení těla při různých činnostech i při provádění cviků - učí se správnému dýchání - předvádí v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony - zná některé pohybové hry - ovládá a řídí svoje jednání a chování - dle svých možností zvládá kompenzační, relaxační a zdravotně zaměřená cvičení - adekvátně reaguje na situaci úrazu, přivolá pomoc dospělého, ošetří drobná poranění	• tělovýchovné chvílky během vyučování • správné držení těla, dýchání • průpravná, kompenzační a relaxační cvičení • pohybové hry a netradiční pohybové činnosti • posilování hlavních svalových skupin • speciální zdravotní cvičení	OSV/1	
Činnosti ovlivňující pohybové učení TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zvládá a aplikuje základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - učí se jednoduchým pohybovým činnostem - seznamuje se s gymnastickým náradím a náčiním - učí se základům gymnastiky - předvede kotoul, prosté skoky snožmo z trampolinky a zvládá základy gymnastického odrazu - porovnává své výkony s výkony spolužáků - nenechá se odradit případným nezdarem - vyjádří slovo a rytmus, hudbu či pocity pohybem (se snahou o estetické provedení pohybů) - zvládá jednoduché tanečky a taneční kroky - ujde trasu do 10 km - orientuje se v přehledné krajině podle významných orientačních bodů	• pohybové hry s různým zaměřením <u>Atletika:</u> • základy sportovních her • manipulace s míčem: základní způsoby házení a chytání míče (přihrávky obouruč trčením, přihrávky jednoruč, přihrávky nohou) • průpravné hry • běh: sprint na 50 m, vytrvalostní běh na 300 m, 600 m a 1 000 m, běh v terénu, překážkový běh, štafetový běh • hod kriketovým míčkem • skok do dálky <u>Gymnastika:</u> • základy akrobacie: kotoul vpřed a kotoul vzad, nácvik stoje na lopatkách	OSV/1 MkV/2	HV

	- uplatňuje při přesunu bezpečné chování v dopravních prostředcích - zvládá bezpečnou jízdu na vybaveném jízdním kole a dodržuje zásady bezpečnosti - ovládá hry na sněhu a ledě - zvládá základní techniky pohybu na bruslích	• přeskok • šplh na tyči • nácvik odrazu na můstku, trampolínce • chůze a lezení na lavičkách • cvičení se švihadly • přetahování s lanem <u>Taneční průprava</u> • rytmus pohybu, estetika • jednoduché tanečky a taneční kroky • aerobic, pilates, jóga pro děti <u>Turistika</u> • technika chůze se zátěží • orientace v přírodě • příprava a likvidace tábořiště • příprava jednoduchého jídla • základy orientačního běhu • základy jízdy na kole • bruslení a lední hokej • sáňkování		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- zvládá základní způsoby házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti - komunikuje a spolupracuje s ostatními žáky	<u>Sportovní hry:</u> • průpravné činnosti • přihrávky a driblink • odražení míče o zeď a o zem • rytmická a kondiční cvičení pro děti • plné míče • zápas v míčových hrách	OSV/1 MkV/1	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- učí se zásadám bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě a snaží se rychle zvládat přesun na dané místo - zná zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech a dodržuje je - používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, umí se převléct, umýt a dodržuje pitný režim - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení - dodržuje dohodnutá pravidla - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - učí se připravit organismus na pohybovou aktivitu (rozehrátí, rozcvička), zklidnit organismus po zátěži	• hygiena při TV • bezpečnost při pohybových činnostech • bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek • správné držení těla • pobyt na hřišti, školní zahradě • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • vhodné oblečení a obutí pro danou aktivitu, pitný režim	OSV/1	

	(strečink, relaxace)	příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		
Činnosti podporující pohybové učení TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zná zjednodušená pravidla her a dokáže se jimi řídit	- komunikace v TV: smluvené povely a signály - základní tělocvičné názvosloví - organizace při TV: základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí - pravidla jednoduchých pohybových her - zásady jednání a chování – fair play	OSV/1 MkV/2	
Plavecký výcvik TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- orientuje se ve vodě - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - splývá, vydechuje do vody - skáče a padá do vody	- adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob (plavecká technika)		
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku - zná zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v areálu bazénu	- hygiena plavání - prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
 - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
 - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor (předmět): Tělesná výchova
Ročník: 4. a 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Činnosti ovlivňující zdraví TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu - provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice - snaží se o zlepšení úrovně své zdatnosti - předvádí v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony - ovládá a řídí svoje jednání a chování - ohodnotí a ocení výkon svůj i spolužákův - změří základní pohybové výkony a učí se je porovnávat - přizpůsobí sedací, případně pracovní nábytek výšce své postavy, druhu práce (i improvizované)	• rozvoj pohybových schopností a dovedností (rychlosti, vytrvalosti a síly) • kondiční cvičení s lavičkami • tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování • pohybové a sportovní hry • význam pohybu pro zdraví	OSV/1	ČAJŠ
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- porovnává své výkony s výkony spolužáků - nenechá se odradit případným nezdarem - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží (práce vsedě, nošení aktovek apod.) - uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení	• jednoduché relaxační chvílky pro uvolnění příslušných svalových skupin • rozehrátí, rozcvičení, relaxace, uvolnění • korektivní cvičení • rytmické a kondiční formy cvičení • základy estetického pohybu		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- zvládá způsoby házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti - zná některé pohybové hry - komunikuje a spolupracuje při hře s ostatními žáky a členy týmu - ovládá zjednodušená pravidla některých sportů - seznamuje se s pravidly sportovních her a řídí se jimi - podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a zlepšuje své odrazové schopnosti - zvládá základní techniku běhu z různých startovních poloh - zvládá základní techniku rychlého a vytrvalého běhu	<u>Základy sportovních her:</u> • pohybové hry a činnosti, soutěže • průpravné činnosti • manipulace s míčem: přihrávky, driblík, hod na koš, střelba na branku... • spolupráce ve hře • sportovní utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, basketbal, florbal, házená, fotbal...) <u>Atletika:</u> • běh z různých startovních poloh • hod míčkem	OSV/1 MkV/2	

	na dráze i v terénu - zvládá techniku skoku do dálky z individuálního rozběhu - zvládá techniku hodu míčkem z rozběhu - umí kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí - umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky	• skok do dálky • skok do výšky • měření a posuzování pohybových dovedností, měření výkonů <u>Gymnastika:</u> • průprava, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí • kotoul vpřed a vzad • stoj na rukou s dopomocí • jednoduché sestavy • přeskok: roznožka a skrčka s odrazem z můstku • kladina (lavička): chůze bez dopomoci • jednoduché tance, valčíkový a polkový krok • kondiční cvičení s lavičkami • přeskoky přes švihadlo • šplh na tyči a na laně • cvičení na žebřinách		
Činnosti podporující pohybové učení TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- zná zásady hygieny při pohybových činnostech - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné základní cvičební polohy - koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele - zná a dodržuje základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech - používá vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - používá bezpečně nářadí a náčiní i jiná sportovní vybavení - poskytne základní pomoc a záchranu při cvičeních - dodržuje pitný režim - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - ošetří i větší poranění (podvrtnutí, řezné rány aj.), přivolá lékaře	• hygiena při TV • zásady správného držení těla • bezpečnost při pohybových činnostech ve cvičebním prostoru a v šatnách • organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • bezpečná příprava a ukládání nářadí • jednoduché relaxační chvíle pro uvolnění příslušných svalových skupin – uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • pitný režim • první pomoc v podmínkách TV	OSV/1 MkV/2	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - dovede se postavit proti fyzickému i psychickému násilí - ohodnotí a ocení výkon svůj i spolužákův	• komunikace v TV: mluvené povely a signály • organizace při TV: základní organizace prostoru a činností		

		• technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity)		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla her a soutěží - pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zásady jednání a chování – fair play • zjednodušená pravidla některých sportů		
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví - samostatně užívá základní názvy používaných cvičebních poloh, pohybových činností, náčiní a nářadí - podle pokynů změni dané polohy a činnosti - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• tělocvičné názvosloví • cvičení podle jednoduchého popisu, ukázky		
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - dohodne se na jednoduché spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• cvičení na stanovištích • pohybové a sportovní hry a soutěže • taktika a spolupráce		
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- pomáhá s měřením sportovních výkonů a porovnává je s předchozími výsledky	• měření a posuzování a zapisování sportovních výkonů		
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - samostatně získává potřebné informace - hry na sněhu a ledu - základy techniky pohybu na bruslích - při jízdě na kole dodržuje především pravidla bezpečnosti	• sportovní akce hry a soutěže • hry na sněhu • bruslení • jízda na kole, jízda zručnosti • pravidla bezpečnosti		
Plavecký výcvik TV-5-1-11 adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními	- orientuje se ve vodě - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - jedná podle pravidel bezpečnosti při plavání (nepřečínování sil, plavání v neznámé vodě atd.) - zvládá dýchání do vody, splývání, šlapání vody, skoky	• adaptace na vodní prostředí • základní plavecké dovednosti • pravidla bezpečnosti ve vodě		

předpoklady základní plavecké dovednosti	do vody, 2 plavecké styly, uplave 200 metrů			
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku - zná zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v areálu bazénu - zvládá dýchání do vody, splývání, šlapání vody, skoky do vody, 2 plavecké styly, uplave 200 metrů	• hygiena plavání • prvky sebezáchrany a bezpečnosti • dýchání do vody • splývání, šlapání vody • skoky a pády do vody • dva plavecké styly		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
 - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
 - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

5.9 Pracovní činnosti

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nebytnou pro uplatnění člověka v životě a ve společnosti. Pracovní činnosti se vyučují ve všech ročnících:

v 1. ročníku	1 hodina týdně
v 2. ročníku	1 hodina týdně
v 3. ročníku	1 hodina týdně
ve 4. ročníku	1 hodina týdně
v 5. ročníku	1 hodina týdně

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1) Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů
- poznávání vlastností materiálů

2) Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3) Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody
- zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4) Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Časové rozvržení výuky

vyučovací předmět pracovní činnosti	časová dotace						
	1.	2.	3.	4.	5.	disponibilní	celkem
	1	1	1	1	1	0	5

Organizační vymezení

Předmět se vyučuje ve třídě, v okolní přírodě a na školní zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými pracovními oblastmi
- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě
- učíme žáky poznávat tradice, tradiční řemesla a technologie

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky promýšlet pracovní postupy, samostatně navrhovat různé možnosti
- rozvíjíme u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů
- pozorujeme žáky při zdolávání problémů a pomáháme jim při případném nezdaru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vzájemné komunikaci při práci ve dvojici, ve skupině
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a vyjadřování
- vedeme žáky k dodržování pravidel správného stolování

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky správným postupům při poskytnutí první pomoci v případě drobného poranění
- vedeme žáky k práci ve skupině, učíme je spolupracovat s druhými

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochotě pomoci komukoliv z ostatních žáků při práci
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své životní prostředí, k hospodárnému zacházení s materiálem
- vytváříme u žáků pozitivní postoj k lidské práci a vytvořeným hodnotám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, k vytrvalosti a dokončení práce

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci, k dodržování správných technologických postupů
- učíme žáky správně používat vhodné materiály a pracovní nástroje a chránit své zdraví
- vedeme žáky k organizaci a udržování pořádku na svém pracovním místě

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Průřezová témata

OSV (Osobnostní výchova, Sociální výchova, Morální výchova)

EV (Vztah člověka k prostředí)

MkV (Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita)

VDO (Občan, občanská společnost a stát)

MdV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu)

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor (předmět): Pracovní činnosti
Ročník: 1.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- stříhá, slepuje tradiční i netradiční materiály - rozlišuje různé přírodní materiály - hněte, válí, stlačuje, ohýbá, dělí na části modelovací hmotu - učí se stříhat textilie, přilepovat, přelepovat a dotvářet - samostatně tvoří - překládá, stříhá, trhá, mačká, vystřihuje, nalepuje a slepuje papír nebo kartón - obkresluje podle jednoduché šablony - používá vhodné materiály a nástroje - chrání své zdraví při práci - dbá na pořádek - učí se šetřit materiálem - ochotně pomáhá komukoliv z žáků při práci	- práce s přírodninami, s modelovací hmotou, s papírem a kartónem a s textilií - procvičování jemné motoriky ruky - bezpečnost při práci - ochota a spolupráce - naslouchání - rozvoj pozornosti a přesnosti - úklid pracovního prostoru	OSV/1 EV/4	
Konstrukční činnosti ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- poznává elementární činnosti s jednoduchými stavebnicemi a jejich prvky - umí podle slovního návodu nebo předlohy sestavit jednoduchý výrobek - skládá origami a kostky, jednoduché předměty - vytváří vlastní kompozice - rozebírá složené díly	- práce se stavebnicemi a kostkami - origami, tangram - rozvoj představivosti a fantazie - práce podle návodu	OSV/1	ČJ M
Pěstitecké práce ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02	- provádí jednoduché pokusy a pozorování v koutku přírody - slovně komentuje výsledky svého pozorování - provádí základní činnosti v péči o nenáročnou pokojovou rostlinu - pozoruje změny přírody během roku a činnosti lidí	- jednoduché pokusy - pěstování pokojových rostlin - pozorování přírody a práce lidí - zásady hygieny a bezpečnosti práce - správné zacházení s pracovními pomůckami a nástroji	OSV/1 OSV/3 EV/4	ČAJŠ

pečuje o nenáročné rostliny	na zahradě - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - zvládá elementární dovednosti a činnosti s pracovními pomůckami a nástroji - udržuje pořádek na svém místě	• pořádek a čistota		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	- učí se poznávat kuchyňské nástroje a seznamuje se s technickým vybavením - umí prostřít stůl	• vybavení kuchyně • technika v kuchyni • prostírání tabule pro stolování	OSV/1 MkV/1	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- chová se u stolu společensky - dodržuje pravidla správného stolování	• pravidla správného stolování		ČAJS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor (předmět): Pracovní činnosti
Ročník: 2.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- rozlišuje různé přírodní materiály a určuje jejich vlastnosti - určuje nástroje a pomůcky a učí se je správně používat - používá vhodné materiály a nástroje - pracuje podle slovního návodu - vytváří jednoduchými postupy předměty z tradičních i netradičních materiálů - učí se kombinovat materiály - vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím - hněte, válí, stlačuje, ohýbá, dělí na části modelovací hmotu - učí se stříhat textilie, přilepovat, přelepovat a dotvářet - samostatně tvoří - rozlišuje různé formáty papíru - překládá, stříhá, trhá, mačká, vystřihuje, nalepuje a slepuje papír nebo kartón - obkresluje podle jednoduché šablony - dodržuje hygienu a bezpečnost - dbá na pořádek - učí se šetřit materiálem - ochotně pomáhá komukoliv z žáků při práci	• práce s přírodninami, s modelovací hmotou, s papírem a kartónem a s textilií • procvičování jemné motoriky ruky • vystřihování symetrických tvarů • práce s šablonou • bezpečnost při práci • ochota a spolupráce • naslouchání pokynům • rozvoj pozornosti a přesnosti • úklid pracovního prostoru • lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV/1 EV/4 MkV/1 MkV/4	
Konstrukční činnosti ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- poznává elementární činnosti s jednoduchými stavebnicemi a jejich prvky - pracuje podle návodu - skládá origami a kostky, jednoduché předměty - vytváří vlastní kompozice - rozebírá složené díly - pracuje v týmech	• práce se stavebnicemi a kostkami • origami, tangram • rozvoj představivosti a fantazie • práce s návodem, předlohou, náčrtem • montáž a demontáž • týmová práce a spolupráce • sestavování modelů	OSV/1 MkV/2	ČJ M
Pěstitecké práce ČSP-3-3-01	- poznává další činnosti v péči o nenáročné rostliny - ošetřuje, zalévá pokojové rostliny	• pěstování pokojových rostlin	OSV/1 EV/4	

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	- rychlí větvičky ovocných stromů a keřů - pozoruje klíčivost semen v místnosti - hodnotí výsledky pozorování - řízeně pozoruje a pěstuje (vata, hlína) rostliny v koutku přírody - poznává další druhy nářadí a učí se je uvědoměle používat - učí se pracovat ve skupinách - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	• základní podmínky pro pěstování rostlin • osivo • práce v koutku přírody • pracovní nářadí • skupinová práce • zásady hygieny a bezpečnosti při práci	MkV/2	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	- učí se poznávat kuchyňské nástroje a seznamuje se s technickým vybavením - umí prostřít stůl - poznává čisticí prostředky - seznamuje se s likvidací obalů a tříděním odpadu - učí se hospodárnosti - osvojuje si správné pracovní návyky	• vybavení kuchyně • technika v kuchyni • prostírání tabule pro stolování • likvidace obalů a třídění odpadu • šetrnost a hospodárnost • správné pracovní návyky	OSV/1 MkV/1	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- chová se u stolu společensky - dodržuje pravidla správného stolování	• pravidla správného stolování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor (předmět): Pracovní činnosti
Ročník: 3.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- rozlišuje různé přírodní materiály a určuje jejich vlastnosti - určuje nástroje a pomůcky a učí se je správně používat - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - učí se kombinovat materiály - pracuje s materiálem po vzoru lidových zvyků a tradic - hněte, válí, stlačuje, ohýbá a dělí na části modelovací hmotu - pracuje textiliemi: přilepuje, přelepí, dotváří a vhodně je kombinuje - rozlišuje různé formáty papíru a pracuje s nimi - překládá, stříhá, trhá, mačká, vystřihuje, nalepuje a slepuje papír nebo kartón - pracuje s různými šablonami a předlohami - uplatňuje fantazii a představivost - dodržuje hygienu a bezpečnost a dbá na pořádek - učí se šetřit materiálem - ochotně pomáhá komukoliv z žáků při práci	• práce s přírodninami, s modelovací hmotou, s papírem a kartónem a s textilií • procvičování jemné motoriky ruky • vystřihování symetrických tvarů • práce s šablonou • bezpečnost při práci • ochota a spolupráce • naslouchání pokynům • rozvoj pozornosti a přesnosti • úklid pracovního prostoru • lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV/1 EV/4 MkV/1 MkV/4	
Konstrukční činnosti ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- pracuje s různými stavebnicemi a jejich prvky - skládá origami a kostky, jednoduché předměty - učí se pracovat tvořivě, vytváří vlastní kompozice - rozebírá složené díly - pracuje v týmech - rozvíjí si prostorovou představivost	• práce s různými stavebnicemi • origami, tangram • rozvoj představivosti a fantazie • práce s návodem, předlohou, náčrtem • montáž a demontáž • týmová práce a spolupráce • sestavování modelů	OSV/1 MkV/2	ČJ M
Pěstítkové práce ČSP-3-3-01	- poznává další činnosti v péči o nenáročnou rostlinu - ošetřuje, zalévá pokojové rostliny - rychlí větvičky ovocných stromů a keřů	• pěstování a ošetřování rostlin dle ročních období	OSV/1 EV/4 MkV/2	

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	- pozoruje klíčivost semen v místnosti - hodnotí výsledky pozorování - řízeně pozoruje a pěstuje (vata, hlína) rostliny v koutku přírody - poznává další druhy nářadí a učí se je uvědoměle používat - učí se pracovat ve skupinách - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	• základní podmínky pro pěstování rostlin • rozmnožování rostlin • semena, plody, plevele • práce v koutku přírody • pracovní nářadí a náčiní • skupinová práce • zásady hygieny a bezpečnosti při práci • veřejně prospěšná práce		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	- poznává další kuchyňské nástroje a technické vybavení - prostírá slavnostní tabuli - umí správně pokládat příbory - připraví k jídlu ovoce a zeleninu za studena - poznává čisticí prostředky - seznamuje se s likvidací obalů a tříděním odpadu - učí se hospodárnosti - osvojuje si správné pracovní návyky	• historie a vybavení techniky v kuchyni • prostírání slavnostní tabule • pokládání příborů • potraviny: výběr, nákup, skladování, příprava • jídelníček • likvidace obalů a třídění odpadu • šetrnost a hospodárnost • správné pracovní návyky	OSV/1 MkV/1	ČAJS
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- chová se u stolu společensky - dodržuje pravidla správného stolování - chápe význam slova etiketa	• pravidla správného stolování • společenské chování a etiketa	OSV/1 VDO/2	ČAJS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor (předmět): Pracovní činnosti
Ročník: 4.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z různých materiálů - rozlišuje přírodní a technické materiály - popíše vlastnosti materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité - kombinuje různé materiály - umí šetřit materiálem - zvládá kolektivní formy práce - dovede vyřezávat, děrovat a polepovat - přistupuje k práci uvědoměle a tvořivě - zná názvy pomůcek k šití a šije základní stehy - odměřování a navlékání nitě, uzlík, šití stehem předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým, stonkovým, přišívání knoflíků, spínátek, sešívání předním a zadním stehem - přišije knoflík - rozlišuje základní druhy papíru a textilních materiálů - pracuje samostatně podle jednoduchých návodů - zvládá práci s přírodními materiály: stříhání, ohýbání, spojování, navlékání, svazování, slepování... - pracuje s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, ohýbání, vaření, šňůrková technika, modelování z plátu a z hroudy - pracuje s papírem: překládání, skládání, stříhání, trhání, rozřezávání, jednoduché kartonážní práce, skládanky, vystřihovánky...	• práce s různým materiálem, kombinování materiálů • vlastnosti tradičního i netradičního materiálu • pracovní postupy a operace • rozvíjení představivosti a fantazie • kolektivní formy práce • šicí náčiní, šití základních stehů • přišívání knoflíků • textilie různého druhu a kvality, šňůrky, knoflíky, nitě, spínátka • využití papíru a kartonu • využití přírodnin: dřívka, špejle, drátky, hadříky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, šustí, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin • modelovací hmota: modelovací hlína, plastelína, rychletvrdnoucí hmota, modurit, těsto, vosk, sádra • papír různých vlastností a kvality, karton	OSV/1 EV/4	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici - pracuje podle slovního i písemného návodu a předlohy	• lidové zvyky, tradice a řemesla • práce podle návodu a předlohy • lidové pečivo • ozdoby, kraslice	OSV/1 OSV/2 MkV/1 MkV/4	ČAJŠ

		materiál: sláma, šustí, těsto, textilie pro batikování		
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k materiálu, se kterým pracuje - účelně a bezpečně organizuje svou práci	• základní pomůcky a nástroje a jejich správná volba při práci dle použitého materiálu • účelná organizace práce	OSV/1	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- osvojuje si správné postoje k přírodě a k její ochraně - chápe význam lidské práce - uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - udržuje pořádek na pracovním místě - poskytne jednoduchou první pomoc při úrazu	• hygiena a bezpečnost při práci • pořádek na pracovním místě • první pomoc • lékárnička	OSV/1 MkV/2	
Konstrukční činnosti ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - vytváří složitější výrobky ze stavebnic - sestavování modelů podle slovního i písemného návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - sestavuje model podle vlastní představy - pojmenovává a rozlišuje zpracovaný materiál - zná vlastnosti použitého materiálu - dodržuje zásady hospodárného zacházení s materiálem - pojmenovává jednotlivé části jízdního kola a jeho příslušenství - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dodržuje pořádek na pracovním místě, poskytuje první pomoc při úrazu	• práce s plošnou, prostorovou a konstrukční stavebnicí • sestavování modelů • práce s předlohou, návodem a náčrtem • pojmenování materiálů a hospodárné zacházení s ním • jízdní kolo a jeho příslušenství • hygiena a bezpečnost práce • první pomoc při úrazu	OSV/1 MkV/2	ČAJŠ ČJ INF
Pěstitelské práce ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje, zalévá, hnojí, kypří a rozmnožuje pokojové i jiné rostliny - poznává a používá vhodné pomůcky, nástroje a náčiní - pokouší se o jednoduchou vazbu a úpravu květin - písemně hodnotí výsledky pozorování - seznamuje se s léčivými účinky rostlin, s rostlinami jedovatými - chápe, že u některých lidí mohou rostliny vyvolat alergickou reakci - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka (drogy) - na úrovni svého věku si připravuje pracovní místo, pomůcky a nástroje - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	• pěstování okrasných rostlin v místnosti • pěstitelské pokusy a pozorování • ověřování podmínek života rostlin, srovnávací pokusy • pěstování rostlin ze semen v místnosti • léčivé rostliny, koření • zelenina, polní plodiny • materiál, nástroje a pomůcky: květináč, truhlík, konev, kolíky, hrábě, motyčka, lopatka, váza, nůžky, půda	OSV/1 OSV/3 EV/4	- exkurze do zahradnictví - exkurze do sadu, na pole

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	poskytuje první pomoc při úrazu - poznává a určuje nejznámější plodiny			
Příprava pokrmů ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- bezpečně ovládá práci s kuchyňskými nástroji - dbá hygienických zásad - rozumí významu údajů na přebalech potravin - volí vhodné místo k přechovávání jednotlivých potravin - aranžuje tabuli pro danou příležitost - upravuje rodinný stůl pro každodenní stolování - uplatňuje vlastní nápady - dodržuje technologickou kázeň - připravuje samostatně jednoduchý pokrm - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - poskytne jednoduchou první pomoc při úrazu v kuchyni	• vybavení kuchyně: kuchyňský nábytek, • nádobí, ruční strojky, elektrické a plynové spotřebiče • zásady bezpečnosti práce a hygieny • opatrné zacházení s domácími spotřebiči • obaly potravin: trvanlivost, čárový kód • skladování potravin • uspořádání hodovní tabule: snídaně, oběd, • slavnostní pohoštění • pravidla správného stolování: etiketa, držení příboru, úklona, podání rukou, ohleduplnost • jednoduché studené pokrmy: pomazánky, zeleninové a ovocné saláty	OSV/1 OSV/2 VDO/2	ČAJŠ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor (předmět): Pracovní činnosti
Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z různých materiálů - rozlišuje přírodní a technické materiály - popíše vlastnosti materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité - kombinuje různé materiály - umí šetřit materiálem - zvládá kolektivní formy práce - dovede vyřezávat, děrovat a polepovat - přistupuje k práci uvědoměle a tvořivě - zná názvy pomůcek k šití a šije základní stehy - odměřování a navlékání nitě, uzlík, šití stehem předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým, stonkovým, přišívání knoflíků, spínátek, sešívání předním a zadním stehem - přišije knoflík - nakreslí si jednoduchý střih a zkouší šít podle střihu - rozlišuje základní druhy papíru a textilních materiálů - pracuje samostatně podle jednoduchých návodů - zvládá práci s přírodními materiály: stříhání, ohýbání, spojování, navlékání, svazování, slepování... - pracuje s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, ohýbání, vaření, šňůrková technika, modelování z plátu a z hroudy - pracuje s papírem: překládání, skládání, stříhání, trhání, rozřezávání, jednoduché kartonážní práce, skládanky, vystřihovánky...	• práce s různým materiálem, kombinování materiálů • vlastnosti tradičního i netradičního materiálu • pracovní postupy a operace • rozvíjení představivosti a fantazie • kolektivní formy práce • šicí náčiní, šití základních stehů • přišívání knoflíků • práce se střihem, šití podle střihu • textilie různého druhu a kvality, šňůrky, knoflíky, nitě, spínátka • využití papíru a kartonu • využití přírodnin: dřívka, špejle, drátky, hadříky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, šustí, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin • modelovací hmota: modelovací hlína, plastelína, rychletvrdnoucí hmota, modurit, těsto, vosk, sádra • papír různých vlastností a kvality, karton	OSV/1 EV/4	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech	- zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici - pracuje podle slovního i písemného návodu a předlohy	• lidové zvyky, tradice a řemesla • práce podle návodu a předlohy • lidové pečivo	OSV/1 OSV/2 MkV/1	ČAJŠ

s různým materiálem prvky lidových tradic		• ozdoby, kraslice • materiál: sláma, šustí, těsto, textilie pro batikování	MkV/4	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k materiálu, se kterým pracuje - účelně a bezpečně organizuje svou práci	• základní pomůcky a nástroje a jejich správná volba při práci dle použitého materiálu • účelná organizace práce	OSV/1	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- osvojuje si správné postoje k přírodě a k její ochraně - chápe význam lidské práce - uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - udržuje pořádek na pracovním místě - poskytne jednoduchou první pomoc při úrazu	• hygiena a bezpečnost při práci • pořádek na pracovním místě • první pomoc • lékárnička	OSV/1 MkV/2	
Konstrukční činnosti ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - vytváří složitější výrobky ze stavebnic - sestavování modelů podle slovního i písemného návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - sestavuje model podle vlastní představy - pojmenovává a rozlišuje zpracovaný materiál - dodržuje zásady hospodárného zacházení s materiálem - pojmenovává jednotlivé části jízdního kola a jeho příslušenství - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dodržuje pořádek na pracovním místě, poskytuje první pomoc při úrazu	• práce s plošnou, prostorovou a konstrukční stavebnicí • sestavování modelů • práce s předlohou, návodem a náčrtem • pojmenování materiálů a hospodárné zacházení s ním • jízdní kolo a jeho příslušenství • hygiena a bezpečnost práce • první pomoc při úrazu	OSV/1 MkV/2	ČAJŠ ČJ INF
Pěstitelské práce ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- provádí jednoduché pěstitelské činnosti - zvládá zásady ošetřování květín - pokouší se o jednoduchou vazbu a úpravu květín - samostatně zaznamenává a zhodnotí výsledky pěstitelských pokusů a pozorování - zná rozdíl mezi sázením a setím - provádí rychlení semen - poznává a určuje nejznámější plodiny - aplikuje získané poznatky z přírodovědného učiva v pěstování a ošetřování náročnějších rostlin podle daných zásad - zná vhodné rostliny, jedovaté rostliny, rostliny způsobující alergie i drogy - na úrovni svého věku si připravuje pracovní místo, pomůcky a nástroje	• zásady bezpečnosti a hygieny práce • praktické činnosti na školním pozemku • podmínky pěstování jednotlivých druhů zelenin • podmínky pro pěstování rostlin (přírodovědné učivo) • pěstování a ošetřování náročnějších rostlin • pěstování okrasných rostlin v místnosti • pěstitelské pokusy a pozorování • ověřování podmínek života rostlin, srovnávací pokusy • pěstování rostlin ze semen v místnosti • léčivé rostliny, koření • zelenina, polní plodiny	OSV/1 OSV/3 EV/4	- exkurze do zahradnictví - exkurze do sadu, na pole

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při úrazu	materiál, nástroje a pomůcky: květináč, truhlík, konev, kolíky, hrábě, motyčka, lopatka, váza, nůžky, půda		
Příprava pokrmů ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- bezpečně ovládá práci s kuchyňskými nástroji - dbá hygienických zásad - rozumí významu údajů na přebalech potravin - volí vhodné místo ke skladování jednotlivých potravin - umí si samostatně najít recept a připraví jednoduchý pokrm - upravuje rodinný stůl pro každodenní stolování - uplatňuje vlastní nápady - dodržuje technologickou kázeň a uplatňuje zásady hygieny - nacvičuje jednotlivé modelové situace v restauraci - zvládá obsluhu a sezení u stolu - podle individuálních dispozic upraví rodinný stůl i pro rodinné oslavy a slavnostní příležitosti	- vybavení kuchyně: kuchyňský nábytek, - nádobí, ruční strojky, elektrické a plynové spotřebiče - zásady bezpečnosti práce s domácími spotřebiči - obaly potravin: trvanlivost, čárový kód - skladování potravin - příprava stolu pro rodinnou oslavu a pro každodenní stolování - pravidla správného stolování: etiketa, držení příboru, úklona, podání rukou, ohleduplnost - kniha receptů, příprava pokrmu podle receptu	OSV/1 OSV/2 VDO/2	ČAJŠ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

5.10 Náboženství – nepovinný předmět

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Nepovinný předmět **Náboženství** žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici. Otevírá možnost života s církví.

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu s časovou dotací 1 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě. Předmět je nabízen žákům 1. – 5. ročníku (všechny ročníky dle možnosti dohromady) a realizuje se podle aktuálního zájmu žáků a jejich rodičů. Výuka nepovinného předmětu se v učebním plánu nezapočítává do povinné časové dotace.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- poskytujeme vhled do náboženské výchovy z užší perspektivy
- vedeme žáky k tomu, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa jako celku vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě
- systematicky se zabýváme etickým rozměrem života žáků
- na základě biblických příběhů učíme žáky zamýšlet se nad událostmi svého života
- učíme žáky pozorovat a kriticky posuzovat výsledky svého jednání a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- rozvíjíme schopnost kritického posouzení výsledků jednání tím, že dáváme dostatek příležitostí k výchově svědomí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vnímat a řešit nejrůznější problémové situace podle příkladu biblických postav
- žáci vnímají nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávají a pochopí problém
- vedeme žáky k tomu, aby věnovali pozornost morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem
- poskytujeme dostatek obsahů, ve kterých se žáci učí reflektovat problémové situace, přemýšlet o jejich příčinách a promýšlet a plánovat vlastní způsob řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a k životnímu prostředí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat myšlenky a názory
- žáci poslouchají promluvy spolužáků či učitele a vhodně na ně reagují
- poskytujeme dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků, v nichž mohou vyjádřit svůj názor

Kompetence sociální a personální

- rozvoj osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“
- motivujeme žáky k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách
- žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce
- systematicky pracujeme na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů
- navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému, a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí
- hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu
- orientujeme se na sociální rozměr viny a hříchu
- seznamujeme žáky s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod)
- rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jak vůči Bohu, tak vůči lidem a vůči samotnému světu
- postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě

Kompetence pracovní

- rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti
- vedeme žáky k tomu, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň a jako povolání spolupracovat na dobrém rozvoji světa, ale jako prostředek k vlastnímu posvěcení

Kompetence digitální

- učíme žáky vhodně a smysluplně využívat informační technologie k získávání poznatků a k vyhledávání informací o Bohu a o víře
- vedeme žáky k vědomí, jak snadno se mohou moderní technologie stát modlou a náhradou Boha

Průřezová témata

OSV (Osobnostní výchova, Sociální výchova, Morální výchova)

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)

MkV (Etické principy, Kulturní diferenciaci)

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor (předmět): Náboženství

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata / mezipředmětové vztahy
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	• jméno a jedinečnost každého člověka	
	- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje	• položení základu vztahů ve skupině	
	- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	• dobře vidět, dobře slyšet	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Život a funkce rodiny → ČAJŠ: Lidé kolem nás Slavení svátků → ČAJŠ: Lidé a čas VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
	- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	• oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
	- žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	• smysl a hodnota daru	
	- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	• vánoční evangelium Lukáš 1. a 2. kapitola	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme → ČAJŠ: Místo, kde žijeme Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) → ČJ
	- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou zemi a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	• reálie biblické země	

	- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci - žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě	• Bible jako dar • příklady Ježíšovo učení	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické formě řeči	Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Slavení svátků (Velikonoce) → ČAJŠ: <i>Lidé a čas</i> Princip rovnováhy přírody → ČAJŠ: <i>Rozmanitost přírody</i> Základy obrazné řeči → ČJ
	- žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	• proměny kolem nás	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	• symbolika kříže, světla a chleba	
	- žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	• doba postní a velikonoční události	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost	Slavení neděle, odpočinek, režim dne → ČAJŠ: <i>Lidé a čas</i>
	- žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání	• neděle jako den oslavy	OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace
	- žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	• seslání Ducha svatého, Maria a církev	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
	- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	• modlitba vlastními slovy a modlitba „Otče náš“	
			PROJEKT „Dar jeden pro druhého“ – hodnota daru, být jeden pro druhého darem, navzájem si pomáháme

Vzdělávací obor (předmět): Náboženství

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata / mezipředmětové vztahy
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění biblickým příběhům	Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu	Domov → ČAJŠ: <i>Místo, kde žijeme</i> Porovnávání a třídění látek → ČAJŠ: <i>Rozmanitost přírody</i> EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí
	- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	svět jako znamení Boží lásky	
	- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany	
	- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě	biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví	Slavení svátků → ČAJŠ: <i>Lidé a čas</i> MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)
	- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	symbolika světla a tmy	
	- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	události Ježíšova narození v Božím plánu	
	- žák formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	modlitba Zdravas Maria	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází	Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů → ČAJŠ: <i>Lidé a čas</i>
	- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš	biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství	

	- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické formě řeči Porozumění biblickým příběhům	Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Projevy soucitu, výchova k empatii → ČJ Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty → ČJ
	- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu	OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem a druhým
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	symbolika kříže a velikonoční svíce	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš	OSV – pomáhající a prosociální jednání
	- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	Duch svatý jako ten, kdo proměňuje	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	Maria a základy mariánské úcty v liturgii	Možnost pozvání představitele církve
	- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	církev jako společenství Božího lidu (podobenství o milosrdném Samařanovi a o rozsěvači, hierarchie církve)	PROJEKT „ Moje ruce pro druhého “ - konkrétní pomáhající a prosociální jednání ve třídě, ve škole, v obci
	- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže	

Vzdělávací obor (předmět): Náboženství

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata / mezipředmětové vztahy
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk, toužící být větší než Bůh, porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází	Sebekritika, jednání, které není možné tolerovat → ČAJS: Lidé kolem nás OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)
	- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu	• štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost	
	- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	• příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit	
	- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii	• proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.	3.2 Desatero, cesta ke štěstí	Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti → ČAJS: Lidé kolem nás OSV – lidská práva jako regulativ vztahů VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy
	- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka	• biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)	
	- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života	• Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují	
	- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztahy na konkrétní situace jeho života	• jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu	

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.	3.3 Pozvání k hostině	Životní potřeby, psychohygiena → ČAJŠ: Člověk a jeho zdraví OSV – zdravé a vyrovnané sebezpojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
	- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha	• biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství	
	- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	• jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí	
	- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet	• svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky	Důležité mezníky v životě člověka → ČAJŠ: Lidé a čas Slavení svátků → ČAJŠ: Lidé a čas MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka	• svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života	
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	• symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	• biblická souvislost slavení mše svaté	
	- žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	• liturgický prostor a části mše svaté	

	- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	• slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc) PROJEKT „Slavnost všedního dne“ - obyčejné věci hodné slavení, chvíle, které se opakují, a přesto jsou výjimečné, výchova ke zcitlivění vnímání obyčejných věcí:
	- žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislostí uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	• opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
	- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	• událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
	- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	• dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	

Vzdělávací obor (předmět): Náboženství

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata / mezipředmětové vztahy
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě	Místní krajina, poloha obce, dopravní síť → ČAJŠ: Místo, kde žijeme VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině) MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance) Exkurze do místního kostela
	- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	život jako cesta	
	- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	víra jako jiný úhel pohledu na svět	
	- žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií	Bible jako orientační bod	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.	4.2 Cesta do zaslíbené země	Reprodukce složitějšího textu → ČJ VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MkV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě	biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)	
	- žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem	obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem	
	- žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve	souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.	4.3 Cesta za světlem	Porovnávání literárních textů → ČJ Práce s fotografiemi → VV
	- žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu	adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti	

Porozumění principům křesťanské etiky	- žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“	příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci)	OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
	- žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu	Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ	Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.	4.4 Boží království	Přirovnání, podobenství → ČJ
Porozumění principům křesťanské etiky	- žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království	příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování)	OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
	- žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu	hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle)	
	- žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“	znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnlou rukou)	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	4.5 Cesta života	Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma → ČJ
Porozumění biblickým příběhům	- žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje	velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)	- identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení OSV – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání OSV – empatie a pohled na svět očima druhého
	- žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje	cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní	
	- žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi	

VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.	4.6 Jako církev na cestě	Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství → <i>ČAJŠ: Lidé a čas</i> VDO – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá) PROJEKT „Cesty kolem nás a v nás“ - zeměpisné mapy, mapy vztahů, cesty do minulosti, cesty do budoucnosti, cesty ke druhým lidem, život jako cesta, cesta domů:
	- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve	církev jako dům ze živých kamenů	
	- žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem	mše svatá	
	- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci	křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky	

Vzdělávací obor (předmět): Náboženství

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata / mezipředmětové vztahy
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA	Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence.	5.1 Svět – náš společný dům	Společný „dům světa“ → ČAJŠ: <i>Lidé kolem nás</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí → ČAJŠ: <i>Rozmanitost přírody</i>
	- žák je všímavý ke krásě a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo	obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy	Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text → ČJ
	- žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí	jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření	EV – kulturní krajina EV – lidské sídlo, město, vesnice
	- žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů	Bible jako literární text	MkV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi MkV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas	Reprodukce složitějšího textu → ČJ
	- žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy	biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu)
	- žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení	příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry	MkV – kulturní difference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu)

Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog	- žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím	Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)	MkV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění biblickým příběhům	Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas	Datování křesťanského letopočtu → ČAJŠ: Lidé a čas
	- žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě	výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě	VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku
	- žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka	biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	- žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není	vánoční události jako oslava příchodu Božího království	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění symbolické formě řeči	Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?	Přirovnání, podobenství → ČJ Obrazná řeč → ČJ
	- žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují	Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara)	MkV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech	symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta	
	- žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života	svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě	

ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog	Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkříšení a život	Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc → ČAJŠ: Člověk a čas Pozdravy v různých světových jazycích → AJ OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí) MkV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)
	- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím události křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení	křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)	OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí) MkV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)
	- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených	velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína	
	- žák schematicky chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní	základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	5.6 Církev – náš společný dům	Společný „dům světa“ → ČAJŠ: Lidé kolem nás VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice) MkV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla Mariánská poutní místa v regionu PROJEKT „Náš společný dům“ - třída, škola, obec, region, Evropa jako společný dům, aktivity podporující odpovědnost a společný prostor, plán domu
	- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve	dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)	Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla Mariánská poutní místa v regionu PROJEKT „Náš společný dům“ - třída, škola, obec, region, Evropa jako společný dům, aktivity podporující odpovědnost a společný prostor, plán domu
	- žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání	misie, situace solidarity	
	- žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět	křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí vzdělávacího programu a vychází ze školského zákona. Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů ŠVP a tím i ke stupni utváření klíčových kompetencí.

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků a tato jsou pro ně závazná. Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s tím, v čem a proč budou v daném předmětu vzdělávání, jakým způsobem a podle jakých pravidel budou hodnoceni. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou situaci, která ovlivňuje jejich výkon.

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku (nejdéle však za období dvou školních let) zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi ČR.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku (nejdéle však za období dvou školních let) zkoušku ve zkoušející škole.

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území ČR, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku (nejdéle však za období dvou školních let) zkoušku v kmenové škole.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků i žáků s podpůrnými opatřeními vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, dosažitelné, respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a přihlíží ke stupni podpůrných opatření.

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou podrobně zpracována v příloze Školního řádu pod názvem Klasifikační řád.

6.1.1 Způsoby hodnocení

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle §14 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, kde chybí a jak postupovat dále. Upřednostňujeme pozitivní hodnocení, které používáme jako motivující prvek. Nehodnotíme osobu a žáka, ale konkrétní ověřovaný problém, zohledňujeme přiměřenou náročnost, dbáme na pedagogický takt a soustředíme se na individuální pokrok žáků.

Pro celkové hodnocení žáků používáme na žádost rodičů klasifikační stupně, při práci s žáky používáme slovní ohodnocení, jejich sebehodnocení, bodové ohodnocení a práci s chybou.

Stanovili jsme si následující pravidla:

0–1 chyba	1
2–4 chyby	2
5–7 chyb	3
8–10 chyb	4
11 a více chyb	5

6.1.2 Kritéria hodnocení

Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování a pravidla pro sebehodnocení žáků

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 1) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech z důvodu určité indispozice.
- 2) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 3) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- 4) Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za jeden měsíc v předmětech, které mají jednou za týden a alespoň pět známek za měsíc u těch předmětů, které mají každý den. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- 5) Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, je tedy nepřipustné individuální přezkušování po vyučování v kabinetu vyučujících. Výjimka je možná pouze při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě školského poradenského zařízení.
- 6) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací či praktických činností oznámí vyučující žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje zákonným zástupcům žáka všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci prostřednictvím zápisu do elektronické žákovské knížky a současně s těmito známkami seznámí i žáky.
- 7) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.
- 8) O termínu písemné zkoušky, která bude trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Stejně tak s touto skutečností seznámí i další vyučující dané třídy, protože v daném dnu mohou žáci konat pouze jednu zkoušku daného charakteru.
- 9) Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti učitele nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období následně vyučující předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učitel nebo vedení školy.
- 10) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (léčba v lázních a další léčebné pobyty) respektuje vyučující známky žáka, které škole sdělí škola zřízená při dané instituci, kde byl žák umístěn. Žáka již znovu nepřezkušuje.
- 11) Vyučuje-li předmět více učitelů, pověří na začátku školního roku ředitel školy jednoho z nich, který bude zodpovědný za součinnost při výuce a klasifikaci žáků.
- 12) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, kterých žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka však musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

- 13) O případném zaostávání žáků v učení, zejména při zhoršení hodnocení o dva stupně a nedostatech v chování žáků, třídní učitel bezprostředně a prokazatelným způsobem informuje zákonné zástupce žáka, se kterými dané problémy projedná a stanoví opatření k nápravě dané situace.
- 14) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, uzavřou vyučující klasifikaci. Učitelé příslušných předmětů připraví návrhy a podklady na umožnění opravných zkoušek, které písemně předají třídnímu učiteli.
- 15) Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování třídní učitel a ostatní učitelé jednotlivých předmětů na třídních schůzkách, případně při individuálních konzultacích.
- 16) Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka.
- 17) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, uschovávají vyučující tyto práce po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok. V případě žáků s odloženou klasifikací nebo s opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům na požádání ve škole, aby si mohli uvědomit, kde chybovali, a stejně tak i zákonným zástupcům žáka.
- 18) Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména tak, že neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po jejich nepřítomnosti, která byla delší než týden. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit, co umí. Učitel klasifikuje pouze probrané učivo. Zadávat nové látky k samostatnému nastudování celé třídy z učebnic či jiného zdroje není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení dané látky, k procvičení a k zažití učiva.
- 19) Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a k získávání podkladů pro hodnocení. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

A. Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu.
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

B. Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky, a to nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

Hodnocení chování

- 1) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří v dané třídě vyučují, dále s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání na pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (viz Školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- 2) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku a k morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo proti vnitřnímu řádu školy; opakovaně se dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes *důtku třídního učitele* dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví své a dalších osob. Žák má neomluvenou absenci 20 a více hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v hrubém rozporu s pravidly slušného chování. Žák se dopouští takových závažných přestupků nebo provinění proti vnitřnímu řádu školy, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes *důtku ředitele školy* opakovaně dopouští dalších přestupků. Žák má neomluvenou absenci 30 a více hodin.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě vlastního podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí.
4. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro ukládání napomenutí a důtek

1. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - napomenutí třídního učitele,
 - důtku třídního učitele,
 - důtku ředitele školy.
2. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Uložení napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, snížený stupeň z chování (možnost, že bude uděleno) předjedná třídní učitel se zákonným zástupcem žáka prokazatelným způsobem.
3. Při porušování školního řádu z důvodu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v době vyučování, v areálu školy, při akcích školy a mimoškolních aktivitách budou důtky třídního učitele a ředitele školy (případně snížená známka z chování) udělovány podle míry a druhu porušení na základě klasifikace tohoto přestupku, která je součástí Minimálního preventivního programu v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Kritéria pro ukládání důtek a napomenutí

Napomenutí třídního učitele

- ojedinělé méně závažné přestupky (zapomínání, vyrušování, neslušné chování)

Důtka třídního učitele

- opakované méně závažné přestupky (viz napomenutí třídního učitele)
- opakované méně závažné přestupky proti pravidlům slušného chování ke spolužákům, učitelům a ostatním pracovníkům školy

- porušování pravidel používání mobilních telefonů, hudebních přehrávačů, porušování a neplnění pokynů a příkazů pedagogických pracovníků školy

Důtka ředitele školy

- opakované přestupky viz. důtka třídního učitele, záměrné poškození majetku spolužáků, učitelů, školy a zaměstnanců školy
- slovní napadení, drzé chování a agresivita vůči spolužákům nebo učitelům
- neomluvené absence při vyučování, povinných akcích školy (max. 10 hodin)
- hrubá lež, podvod či krádež

Hodnocení vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný,**
- 2 - chvalitebný,**
- 3 - dobrý,**
- 4 - dostatečný,**
- 5 - nedostatečný.**

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření se může přihlížet k těmto faktorům:

- a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- b) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- c) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- d) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- e) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- f) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- g) kvalita výsledků činností
- h) osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se v těchto předmětech mohou klasifikovat podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný) - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný) - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti

a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý) - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný) - žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Při klasifikaci v předmětech praktického a výchovného zaměření se může přihlížet k těmto faktorům:

- a) vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- d) aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- e) kvalita výsledků činností
- f) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- h) hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- i) obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný) - žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti

a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný) - žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý) - žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) - žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný) - žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání s přihlédnutím k okolnostem, které ovlivňují jeho výkon.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Charakteristika klasifikačních stupňů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Stupeň 1 - učivo bezpečně ovládá, je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti řešení úloh je výstižné, přesné vyjadřování, pracuje spolehlivě, uvědoměle, užívá vědomostí, pracuje svědomitě, samostatně, s jistotou, je aktivní, má zájem o vzdělávání

Stupeň 2 - učivo ovládá, uvažuje samostatně, vyjadřuje se celkem výstižně, užívá získaných vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se malých ne častých chyb, učí se svědomitě

Stupeň 3 - učivo v podstatě ovládá, projevuje menší samostatnost v myšlení, nedovede se dost přesně vyjádřit, úkoly řeší za pomoci učitele, s pomocí odstraňuje své chyby, v učení a práci nepotřebuje větších podnětů

Stupeň 4 - učivo ovládá jen částečně, má značné mezery ve vědomostech, jeho myšlení nesamostatné, myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi, dělá podstatné chyby a nesnadno je překonává, projevuje malý zájem o učení, potřebuje pobídky a pomoc

Stupeň 5 - učivo neovládá, i na návodné otázky odpovídá nesprávně, praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele, veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

**prospěl (a) s vyznamenáním,
prospěl (a),
neprospěl (a)
nehodnocen (a).**

Žák je hodnocen stupněm

- *prospěl(a) s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobře. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků v souladu s § 14, odst. 2 vyhlášky 48/2005 Sb.,
- *prospěl(a)*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

- *neprospěl(a)*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- *nehodnocen(a)*, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti tvůrčím způsobem

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, testy, diktáty, přepisy, doplňování...
- ústní zkoušení, mluvený projev
- vypracování domácích úkolů
- výroba pomůcek, modelů
- projektové a skupinové práce

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

PROSPĚCH

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na „pomocné“ otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

- 1 – velmi dobré Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- 2 – uspokojivé Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo proti vnitřnímu řádu školy; opakovaně se dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes *důtku třídního učitele* dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví své a dalších osob. Žák má neomluvenou absenci 20 a více hodin.
- 3 – neuspokojivé Chování žáka ve škole je v hrubém rozporu s pravidly slušného chování. Žák se dopouští takových závažných přestupků nebo provinění proti vnitřnímu řádu školy, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes *důtku ředitele školy* opakovaně dopouští dalších přestupků. Žák má neomluvenou absenci 30 a více hodin.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku, kdy posuzují svoji dosaženou úroveň v získaných vědomostech i dovednostech a hodnotí své kompetence. Na konci týdne v rámci komunitního kruhu zhodnotí každý žák uplynulý týden; shrne, co nového se naučil a co naopak nezvládl; co se mu ve škole líbilo, co by rád změnil apod. Stejně tak hodnotí i své chování.

- 1) Sebehodnocení žáka je významnou součástí procesu osvojování kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních, sociálních a personálních
- 2) Poskytuje žákovi zpětnou vazbu, jak zvládá danou problematiku, sleduje vlastní pokrok žáka a zjišťuje individuální míru osvojení kompetencí.
- 3) Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- 4) Sebehodnocením si žák uvědomuje, co se mu daří, v kterých oblastech má rezervy a kam by měl směřovat své další úsilí.
- 5) Sebehodnocení žáka a jeho srovnání s hodnocením vyučujícího přispívá k rozvoji sebepoznání žáka.
- 6) Sebehodnocení probíhá podle potřeby (denně po skončení vyučovací hodiny, po skončení tématu, týdně...).
- 7) Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě s žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 8) Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
- 9) Pedagogové vedou žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- 10) Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

Motivační hodnocení

Žáci během celého dne pobytu ve škole, ve vlastním vyučování i zájmové činnosti, mají možnost získat motivační hodnocení jejich činnosti (razítka, diamanty, kamínky, kuličky, hvězdy apod.), vždy podle aktuálního projektu na daný školní rok. Jedná se o celoroční motivační hodnocení žáků, které vyvrcholí na pobytu v přírodě na konci června. Pravidla pro získávání odměn jsou žákům vždy předem sdělena.

Ověřování klíčových kompetencí

Pro žáky jsou připraveny speciální projektové dny, při nichž je sledováno naplňování kompetencí jednotlivými žáky.

10. Autoevaluace školy

Autoevaluace je vnitřní hodnocení škol, které napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Oblasti autoevaluace (kritéria vlastního hodnocení)

1. Podmínky ke vzdělávání

- úzká spolupráce s obecním úřadem
- stav školní budovy
- stav učeben, schodiště, šaten, hygienických zařízení, jídelny
- vybavení učebnicemi
- vybavení školními pomůckami
- vybavení audiovizuálními pomůckami
- vybavení výpočetní technikou
- vybavení tělocvičným náradím
- vybavení školní družiny
- školní zahrada, hřiště

2. Průběh vzdělávání

- dotazníky pro žáky
- dotazníky na klima školy
- různé formy výuky
- efektivní vyučovací proces
- práce školní družiny

3. Školní klima a vzájemné vztahy s rodiči

- společná schůze rodičů v září
- třídní schůzky s rodiči a individuální pohovory s rodiči (někdy i za přítomnosti žaka)
- dotazníky pro rodiče
- vystoupení žáků pro rodiče

4. Výsledky vzdělávání

- hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- prospěch a chování žáků
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- soutěže: výtvarné, recitační, matematické, sportovní
- veřejná prezentace žáků

5. Řízení školy

- hospitační činnost ŘŠ
- kontrola a rozbor pedagogické dokumentace
- účelné nakládání s finančními prostředky
- plánování DVPP
- spolupráce s okolními malotřídkami
- dotazník pro učitele
- dotazníky na klima školy
- zapojení se do různých projektů
- výstupy z jednání školské rady

6. Soulad ŠVP s RVP

- soulad ŠVP s RVP
- výstupy ŠVP za 1. a 2. období
- rozvoj kompetencí u žáků

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- 1) hospitační činnost (každoročně, dle plánu hospitací)
- 2) sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátkem školního roku)
- 3) projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (do konce září)
- 4) projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- 5) dovednostní testy, prověrky (průběžně celý školní rok)
- 6) dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)
- 7) průběžné rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady